

سه، نوسه، شوان، تاره م، تهیفس

له خاندانه نو خاندان

ژماره: 5

6 <<<

2009/12/24 پینجشممه رۆژنامه یکی کولتوری گشتیه ئیوارانی پینجشمه ممان بلأوده کرتیه وه

www.Nnmm.com

مندالبوون
به نه شته رگه ری
بووته چاولیکه ری

مۆن: سۆران نه قه بندی

وه زیری نه وقاف

ئیزی دی و مه سیحیه کان له خوئی ده ره نجینیت

2 <<<

ژنی دووگیان

پیوستی به راهینانی سروشتیه

هینی نیجمانی ته مه ن 8 سال، دایکی دوو کوپو کچیکو خه لکی ئینگلته رایه، له ئیستادا له گه ل هاوسه ره که ی له سلیمانی ده ژینو رۆژانه له نه خو شخانه ی مندالبوون وه ک یاریده ده ری پزیشک کار ده کات، ئامۆزگاری ژنانی دووگیان ده کات سهردانی نه خو شخانه بکه ن و رینمایی دروست وه ربگرنو وه رزش بکه ن، تا بۆشیان ده کرتیت دورکه ونه وه له وه ی به ریگه ی نه شته رگه یی مندالبان بییت.

15 <<<

راگه یاندن

ده خریته پروگرامی خویندنه وه

خویندکارانی به شی راگه یاندنی کۆلیژی زانسته مرۆقابه تیه کانی زانکۆی سلیمانی به پالپشتی و راویژ له گه ل سه رۆکایه تی به شه که یان، پروژه ی به زانستی بکردن و پروگرامکردنی راگه یاندن پششکه ش به په ره مانی کوردستان ده که ن. سه رۆکی به شی راگه یاندن ئامازه به وه ده دات که بیروکه ی پروژه ی خویندکاره کانیان نوچ نییه و ده گه رپته وه بۆچه ند سالیک پششتر.

5 <<<

رابه ریکی ئورکسترا

له گروپیکی چه کدار هه ئدیت

گروپیکی چه کدار هاورییه کی له بهرچاویدا ده کوژنو داوا ی به جیهیشتنی به غدایش له مسته فا ده که ن، به لام ئه وه هر نایه ویت شاره که ی به جیهیشتیت، بۆیه له به ره به یانیکی تاریکداو پیش نه وه ی مه لای مرگه وته کانی ئه وه شاره بانگی به یانی بدن، ئه وه گروپه به جلی خه وه وه له ماله وه ده ری ده په رپینو چه لوو که مانچه که ی ده شکینن.

13 <<<

فروشی مزدا روو له زیادبوون ده کات

17 <<<

ھېچ كەسك بەناوى مەسىھىيەتەۋە نازار نەدر اوه

وھزىرى ئەوقافو كاروبارى ئايىنى ھەرىمى كوردستان بۆيۈك

كارنامەى چوارسالى داھاتوۋى وھزارەتەكەى ئو گۇرئانكارىيەنەى بەنيازە ئەنجامىان پداتو چەند باسوخواسپىكى دىكەى تايبەت بەو وھزارەتە بوونە تەھەرى سەرەكى دىمانەىكى نم نم لەگەل كامىلى حاجى عەلى وھزىرى ئەوقافو كاروبارى ئايىنى حەكمەتى ھەرىمى كوردستان.

تايبەت بە نم نم ھەولپىر

لەسەرەتادا، وھزىر وھلامى پرسىيارەكانى بەپىتمىكى لەسەرخۆ شىاو داىو، بەلام لەمىانەى چاۋپىكەوتنەكەداۋ بەتايبەت لەپرسىيارى تايبەت بەداىنكىردى ھاوكارى مادىى بۇ كەمە ئايىنەكان بۆپەپكىردى بۆنە جەژنەكانىيانو جىاۋازىي نەكردى نىوان زۆرىنە كەمىنە، كامىلى حاجى عەلى ئامادەنەبوو وھلامى پرسىيارەكان پداتەۋو كۆتايى بەدىمانەكە ھىناۋ وتى: پرسىيار بەسە، ئىتر تەۋاو، ئەمەى خاۋرەۋو پوختەى پرسىيارو وھلامەكانى وھزىرى ئەوقافو كاروبارى ئايىنىيە.

بەرزان: ديارترىن خالى كارنامەى وھزارەتەكەتان بۇچار سالى داھاتوۋ چىن؟

ئەو مامۇستايانەى وتاردەخوئىن، پىۋىستە شىۋزايكى سەردەمىانە بگرنەبەر، بەو شىۋزەى كە پەيوەندى بەزىانى خەلگەۋە ھەپە وتار بخوئىن، ھەرچۆرە شىۋزىكى سازشكار كە پەيوەندى بەھەرىم سىنورۇ نەتەۋايەتتەۋە ھەپە، مەسەلەى دىالۆگو عەلمانەتو مېژۋى كوردو ئىسلامو... ھتد، بەرنامەپىژىمان بۇكردو، ھەرۋەسا بەرنامەپىژى تىرمان كوردو كە سى ناۋەندى فېزىكىردى قورئان لەسلىمانى ھەولپىر دھۆكدا بگىرتەۋە، لەگەل زانكۆى ئەزھەرىش شىۋزىكى لەو جۆرە كراۋە.

بەرزان: باسى پىكخستى وتاردانى مامۇستايانى ئايىنىت كىرد، مەبەست لەۋەپە ئەو شىۋزەى كە لەسەرى رۆشتوۋن ھەلەبوۋە؟ كامىل: نا، مەبەست لەشىۋزى وتاردانە لەھەموو بوارەكان، ۋەكو لەبوارى دىالۆگو دىپلۇماسىەتو ئابورىيىۋ لەو شتەنەدا، ئەگىنا ئەگەر بلپىن ئەۋان وتارىان نەزانىۋە لەمىسر زۆر زۆر ۋەسفى مامۇستايانى ئايىنى ئىمەيان كوردوۋو وتوۋىانە ئەۋانەى كە بۆئىمەتان نارديوۋن خۇيان زانان.

بەرزان: دوترىت وھزارەتى ئەوقاف مولكىكى زۆرى ھەپە ئەگەر پىك بخرىت، پىۋىستى بەحكومت ناپىت بودجەى بۆتەرخان بكات، ئايا بەنيازنىت ئەو مولكانە پىك

بەختەۋە؟ كامىل: ئىمە بەرپۆبەراپەتتەكانى ئەوقافمان كۆكردەۋو پىمانوتن ئەۋەى كە تايبەتە بەۋەققىردىن لەھەرشوئىنك ۋەققىك كراۋو كەس پىنەزانىۋە، پىۋىستە بەدویدا بچن لەھەر شوئىنكە ئەو ۋەققە بگىرنەۋە سەر مولكى وھزارەتى ئەوقاف، ئەمسالىش ۋەكو سالاتى راپردو دەگەرپىن بەدۋاى ۋەققەكانىدا، بەرنامەمان ھەپە بۆنەۋانە شوئىنى مەدارىسو مژگەوتو بەشە ناوخۇى بۆخوئىنكاران دەكرىتەۋە ئۆژن دەكرىنەۋە، ئىمە بەنيازىن زانكۆىكى ئىسلامى لەكوردستاندا بەكەپنەۋە.

بەرزان: لەسەرۋەندى دەستبەكاربوئاندا ۋەك وھزىر، بەلپىنى جىاكرنەۋەى حىزبو حكومەتان دا، پىتان وايە سەرگەوتوۋىن لەو بەلپىنە؟ كامىل: ئىمە لەۋەزارەتەكەى خۇماندا ئەو شتە ناخوئىنەۋە، ئەم وھزارەتە ھى ھەموو خەلگى كوردستانە ۋە ھەموو ئايىنەكان، ئەو كەسەى حىزباپەتى دەكات دۋاى دەۋامى خۇى ئارەزى خۇىتەى، بەلام لەناۋ دائىرە ھەموومان ۋەكو بەك تىم كاردەكەين بۆ بەرەو پىشېردى كارەكانمان، سىشەمەى راپردووش سەۋكى ھەرىم سەۋكى ئەنجومەنى وھزىران تەئكىدىان لەسەر ئەۋە كردهۋە

كە لەناۋ وھزارەتەكاندا حىزباپەتى بەكارناپەتو ھەموو وھزارەتەكان ھى مىللەتن.

بەرزان: بەنياز نىن گۇرئانكارىي لەپىكەتەى وھزارەتەكاندا بەكەن؟ كامىل: ئىشەلا. ئىمە سەلاھىيەتى خۇمان ھەپە ۋەكەى بگونجىتو كەى بزانىن كام مۆزەفە خەبىرتە لەكارىكداۋ دەپەۋىت كارەكەى خۇى بەرەو پىشەۋە بەرپۆبەىر بزانىن باشترە، ئەۋەكەىن. خەلگى ئەگەر موستەھق بىت جىاۋازى نىبە لەلمان، ئەگەر پارتى يان يەكپىتى يان ئىسلامى بىت، ئەگەر مەجالى دامەززانىن بگىرتەۋە بۆ ھەموو كەسك جىگە دەكرىتەۋە ھەرگەسكىش زولمى لىكرابىت جىگەى بۆ دەكەپنەۋە.

بەرزان: لەم دوو ھەفتەپەدا ھەرىكە لەمەسىھى يەزىدىۋ موسلمانەكان بۆنەۋ جەژنى تايبەتەى خۇيان دەگىرن، ئىۋە ھىچ ھاوكارىيەكى مادىيان دەكەن، بەتايبەت كە بەرپۆبەرى كاروبارى مەسىھىيەكان تۆ تۆمەتبار دەكات بەۋەى بوجەت بۇخەج نەكردوۋن تا مەراسىمى جەژنى خۇيان بگىرن؟

كامىل: ئەۋانە بوجەى خۇيانىان ھەپە، ئەۋ بەرپۆبەراپەتەى ئەوقافانەى دانراۋن لەھەر شوئىنك بن، بودجەى تايبەتەى خۇيان ھەپە، مەسىھىيەكانىش ۋەك بەرپۆبەراپەتتەك بوجەيان ھەپە، بەنىسبەت منىشەۋە، من

ئەو براپە كاك خالىد كە بەرپرسى مەسىھىيەكانە، بانگم كردهۋو پىموتو ئەۋە ھەزارو چوارسەد سالا لەم ۋلاتەۋ ۋلاتانى ئىسلامى، ھىچ كەسك بەناوى مەسىھىيەتەۋە نازار نەدر اوه.

بەرزان: ئەى بەرپۆبەرى ۋەكو ۋەزىر... (پرسىيارەكەم تەۋاۋ نەكرد). كامىل: پرسىيار بەسە، ئىتر تەۋاۋ.

ھەندى لەو پرسىيارانەى وھزىر نەك ئامادەنەبوو ۋەلامىان پداتەۋە، بگەر رىگەشى نەدا لپى بگىرن:

بەرزان: بۇچى پەزامەندىت نىشان نەداۋە لەسەر خەرچىردى بوجەى ئەو بۆنەۋ جەژنانە؟

بەرزان: تۆ دەلپىت بەرپۆبەراپەتتەكان بوجەيان ھەپە، بەلام بەرپۆبەرى گىشتى كاروبار مەسىھىيەكان دەلپىت جەنابى وھزىر دەزانىت كە ئىمە بوجەمان نىبەۋ موچەكەمان لەسەر دىۋانى وھزارەتە؟

بەرزان: ۋەزىرەكانى پىش بەرپۆبەرى بەلپىنەۋ جەژنى ئايىنەكان دا بروسكەى پىرۆزباپىيان دەناردو لەروۋى مەيدانىشەۋە بەسەريان دەكردنەۋە، بەلام بەرپۆبەرى جگەل بروسكەى پىرۆزباپى بەبۆنەى رۆزى موچەرەمەۋە، ھىچ پىرۆزباپىيەكت نەناردوۋو بۇ جەژنى ئايىنەكانى تر دەكەپت؟

بەرزان: بەرپۆبەرى سەپتەۋە وھزىر بەشدارى لەمەراسىمى ئايىنەكانى تر دەكەپت؟

دانىشتوانى ھەرىم خۇيان بۆسەرى سالى نوى ئامادە دەكەن

بلىتى ناھەنگى شەۋانى سەرى سال سەدان دۆلارە

قۇتۇب: سەفلىن حەمىد - ئاناسى مېژىكرانى

دانىشتوانى ھەرىمى كوردستان بەبۆنەى نىزىكبوئەۋەى جەژنى سەر سالاۋە، لەخۇئامادەكردىندانو بازارەكانى رازاندنەۋو شىرىنى جۇلەيان تىكەوتو، ھاوكات گەشتەكانى ناۋە دەرەۋەى ھاۋلاتىانىش روۋ لەزىادبوونە.

سەرىسەت مەنمى

ھاوكار حەسەنى تەمەن ۲۰سال، خوئىندكارى زانكۆىسەۋ باس لەۋە دەكات كە لەبۆنەكاندا گەشتكرىن يەكپىكە لەپىۋىستەكانى ژيان، «مەرج نىبە تەنھا گەشتەكە بۆدەرەۋەى ۋلات بىت، گىرنگ ئەۋەپە ئەۋەكەسە لەدەرەۋەى ئىشو كارەكەى، سەردانى چەند شوئىنك بكات بۆ پىشۋودان»، ھەرپۆبە ئەۋە گەنجە بەنيازە لەرۆژانى پىشۋى سەرى سالى زاپىدا، لەگەل خىزانەكەپدا بۆپەپكىردى چەند ساتىكى خۇش سەردانى ۋلاتى توركىا بەكەن، «دەپۆين تا شارستانەتى ئەستەمبول بىنىن، چونكە خاۋنى مېژۋىيەكى گىرنگە لەناۋچەكەداۋ خاكى بەپەكەگەپىشتى ئاسىاو ئەۋرپوپا».

ھاۋلاتىان خۇيان نوى دەكەنەۋە سۋارە شەففىقى تەمەن ۲۴سال، سەرى سالى نوى بەھەلىكى چاك دەزانىت بۆنەۋەى لەگەل

ھاۋرىكانىدا بەرەو لوئان بەرى بگەۋن، چونكە گەنجانى ھەرىم لەو گەشتانە بىبەش، «با ئىمەش بۆ چەند رۆژىك ۋەكو گەنجانى مىللەتانى خۋاپىداۋ بژىن». ناۋىراۋ، چەخت لەۋە دەكاتەۋە كە ماۋەى چەند سالىكى زۆرە خەرىكى كاركرنەۋە بەھۆى كارەكەى نەبۋىيەۋە نەپتۋانىۋە سالانە سەردانى ۋلاتانى دەرەۋە بكات، بۆپە ئەمسال بپارى تەۋاۋەتى داۋە كە ھەرچەندى تىبجىت گەشتەكەى بكاتو لەۋە زىاتر دۋاى نەخات.

شىلان سەباى تەمەن ۲۷سال، لەناۋ دوكانىكى شىرىنىدا خەرىكى كرىنى شىرىنى بوۋ بۆ سەرى سال، «لەئىستۋاۋ ھاتووم تا كاتىك، دىبارى بەكەم پىش ھاتنى سالى نوى كىكەكانم بېمەۋ بۆنەۋەى ئەۋە كاتە پەلەپەل نەكەم».

ئەۋە كچە، ئامازى بەۋە دەكرد كە بەنياز لەبازاردا بگەرىن بۆ بابەتى جوانكارى ژنانو رازاندنەۋەى مال، بۆنەۋەى لەسالى نويدا مالەكەيان نوى بەكەنەۋە.

مندالان بە تاسەرە چاۋەرەپانى بۆنەۋ جەژنەكان دەكەن

دەكاتەۋە كە زۆرىيەى ھاۋلاتىان بۆ كرىنى گولۋ رازاندنەۋەى مالەكانىان، سەردانى دەكەن، ھاوكات سەباى حەمەى خاۋنى كارگەى شىرىنى ساۋىز، باس لەۋە دەكات كە تەنھا لەسە رۆزى كۆتايى سالى پاردا زىاتر لەھەش ھەزار قالىكى كىكى دروستكردوۋو ھەندى لەموشتەرىيەكانى داۋاى كىكى تايبەت دەكەن كە ناۋى مندالەكانىانى لەسەر بنوسىن يان وئىنەى سەۋبەرى كرىسمسو فىلمكارتۆنى تيا دروست بەكەن.

گەشتەكان زىاد دەكەن عەتا عوسمان خاۋنى نوسىنگەى چىا بۆگەشتو گوزار، چەخت لەۋە دەكاتەۋە كە ژمارەى گەشتىاران بۆناۋەۋ دەرەۋەى ھەرىمى كوردستان لەبۆنەۋە چەژنۋ يادەكاندا زىاد دەكەن. بۆ بەشدارىكرىن لەيادى كرىسمس لەناۋچەكانى ناۋراستو باشورى عىراقەۋە، ژمارەپەكى بەرچاۋ گەشتىار روۋ لە ھەرىمى كوردستان دەكەن. ناۋىراۋ، ئامازە بەۋە دەدات كە ئەۋان ھەر لەئىستۋاۋ سەرقالى

گواستەۋەى گەشتىاران لەناۋەۋەۋ دەرەۋەى ھەرىم، ھاوكات زۆرىنەى تۆتلىۋ رىستۇرانتەكانىش رازىنراۋنەتەۋەۋ لەسەرى سالى نويدا ئاھەنگ دەگىرن. ئەنۋەر حەمەى بەرپۆبەرى ھۆلى سلىمانى پالاس، چەخت لەۋە دەكاتەۋە كە ھونەرەندىكى عەرەبىيان بانگپىشت كوردوۋو نرخی بلىتەكەشيان بۆشەۋى سەرى سال ۱۰۰دۆلارە، «جگەلە ئاھەنگەكە چەند يارىيەكى سىركىشمان ئامادەكردوۋە».

که مه نایینییه کانی هه ریم له وه زیری نه وقاف به گله یین

«دەرگای ئاسمان کراوه ته وه و پارانه وه هه یه ئیمه ئیمانمان به وه یه خوا یارمه تی هه ر ده نیریت»

بتوانم بۆتان دابین بکه م، دەرگای ئاسمان کراوه ته وه، پارانه وه دوعا هه یه، ئیمه ئیمانمان به وه یه که خوا یارمه تی هه ر ده نیریت، جه نابی وه زیری نه وقاف تازه یه له وانه یه ئیستا هه ندی که موکورتی هه بیئت له بپیاره کانیدا، به لām دوعای شه وه ده که م که له ئاینده دا ته قه بولمان بکات، چونکه ئیمه دوو به پرتیوه رایه تی گشتین که حکومت و په رله مان بپاری له سه ر داوه.»

وه زیری قسه ی هه یه، به لām ژۆرنا

کامیلی حاجی علی وه زیری نه وقاف کاروباری ئایینی حکومتی هه ریم کوردستان له به رامبه ر شه وه تۆمه تانه ی روبه پروی ده کرتنه وه رایه یاندا که به پرتیوه رایه تییه کانی کاروباری مه سیحی و ئیزیدییه کانی بوجه ی خویان هه یه و «شه و» ورده کاروباریه کانی شه و پرسه وه بانگ کردوووه پیموتوه شه وه هه زارو چوارسه د سا له له ولاتن، هه چ که سیک به ناری مه سیحیه ته وه ئازار نه دراوه»، به لām له باره ی ورده کاروباریه کانی شه و پرسه وه ئاماده نه بوو هه چ زانیاریه کی دیکه ئاشکرا بکاتو به «پرسیار ته واو، ئیتر به سه» کۆتایی به و دیمان هینا که نم نم له گه لیدا ساز کردوه پرسیاره کانی به بن وه لām هه شته وه. بۆبه دوادا چوونی زیاتر نم نم په یوه ندی به شێخ محمهد شاکه لی وه زیری پششوی هه مان وه زاره ته وه کردو جه ختی له وه کرده وه که ناوی وه زاره ته که شه و وقاف کاروباری ئایینی و یاسای تایبته به خۆی هه یه، به پیتی شه و یاسایه پیکه وه زانی ئایینه کانی له هه ریمی کوردستان ریکخوا وه هه موو که مه ئایینه کانی شه و مافی شه و یان هه یه هاوکاری بکرتن،» له سه ر شه و ئه ساسه ته سه رووم کردوه شه و ئه گه ر پنیوست کرابیت هاوکاریم کردوون، ته نانه ت به شداری مه راسیمه سه رجه م ئایینه کانی پرسه کانی چومه ته که نیسه کانی پرسه کانی لالشو هه موو پرتیوتیکی هه یینش چومه ته په کتیک له مزگه وته کانی نوژی جه ماعت م کردوه.»

نه وقافی ئیداره ی سلیمانیدا هه بووه بریک بوجه ی بق ته خان کراوه، «من ده توانم له بوجه ی شه و به پرتیوه رایه تییه بریک پار ه بق که نیسه کانی سلیمانی سه رف بکه م، به لām به داخوه ناتوانم بق که نیسه کانی هه ولترو ده وکو شه ره کانی تر سه رفی بکه م، چونکه پاره یان نییه.»

به پیتی شه و زانیاریه ی گه شته ونه ته نم نم، له هه ریمی کوردستان نزیکه ی ۹۰ که نیسه و سه د خیزانی مه سیحی له ناو شاری سلیمانیدا هه ن سه د خیزانی مه سیحی شه ره کانی تریش وه ک میوان له و شه ردا نیشته جین، به لām وه ک به پرتیوه رایه گشتی کاروباری مه سیحیه کانی ئامازه ی پیده کات ناتوانریت ناماری مه سیحیه کانی هه ولترو ده وک بزانتیت، «چونکه ژۆرن».

حکومت باوه ری به ئازادی ئایینی هه یه و به وه زیری تیک ندریت خالید جه مال شه لیبیر په خته له ه لوتیستو بریاره کانی وه زیری نه وقافو کاروباری ئایینی کابینه ی شه شه می ده کرتو ده لیت: «حه قیقه تیک هه یه ناییت بپشارینه وه. راسته وه زیری نه وقاف له پارتیکی ئیسلامیه، به لām جه نابی وه زیری به شه خسی خۆی حیزه کی ناتوانیت سیاسه تی حکومتی هه ریم بگرتیت، هه چ وه زیری ک ناتوانیت شه وه ی دروستکراوه تیکی بدات، حکومت ته که مان باوه ری به ئازادی ئایینه کانی هه یه، ئیمه وه لām راپورتی وه زاره تی ده ره وه ی شه مریکمان داوه ته وه ئیم زمان له سه ر کردوه که له کوردستان ئازادی ئایینی هه یه.»

شه و پاره یی به پرتیوه رایه گشتی کاروباری مه سیحیه کانی خستویه تییه به رده م وه زیری نه وقاف تا ره زامه ندی له سه ر نیشان بدات، دوو ملیون ونو بۆسلیمانانو شه ش ملیون بق هه ولترو ده وکو دیانه و زاخو بووه، «ساردیو کتیک هه چ نییه له و ژۆر دا له که نیسه کانی پششک شه بکرتیت، شه و وه زاره ت دابینی بکات»، تا دوا بریاری وه زیری وه رگرایه وه قه شو و پیاوه ئایینییه مه سیحیه کانی له چاوه یوانی به پرتیوه رایه تییه کانی دا بوون، به لām دواتر «پیموتن زه حمه ته

که مه نایینییه کانی نایانه ویت ئازادی ئایینیان له زهوت بکرت

ئاراسته نه کرا.

وه زیری چاک ده زانیت ئیمه بوجه مان نییه و

مه عاشه که مان له سه ر دیوانی وه زاره ته

خالید جه مال شه لیبیر به پرتیوه رایه گشتی کاروباری مه سیحیه کانی له وه زاره تی نه وقافو کاروباری ئایینی، جه خت له وه ده کاته وه که هه موو سالتیک پاره بق مه راسیمه کانیان دابین کراوه، جه که له مسال نه بیته که کاتیک داوی بریک پاره یان له وه زیری نه وقاف کردوه ره زامه ندی نیشان بدات له سه ر خه رچکردنی شه و بره پاره یی به مه راسیمه جه رتی له دابیکوونی مه سیح، «که هه موو سالتیک بۆسلیمانی بری دوو سن ملیون دینارمان وه رده گرت بۆکرینی که لوپه لی ئاهه نگی مه راسیمه کانی، جه نابی وه زیری په که مجار دوو دل بوو وتی له گه ل راپوزکاره کانی قسه بکه، به لām دواتر شه مره که هاته خواره وه که له سه ر بوجه ی به پرتیوه رایه تییه که مان سه رفی بکه ین نه که له سه ر بوجه ی وه زاره ت، به لām جه نابی وه زیری چاک ده زانیت که ئیمه بوجه مان نییه و مه عاشه که مان له سه ر دیوانی وه زاره ته.»

به پرتیوه رایه گشتی کاروباری مه سیحیه کانی ئامازه به وه دعات که پشش په کگرتنه وه ی ئیداره ی سلیمانی هه ولتیر له سالی ۲۰۰۴ دا، به پرتیوه رایه تییه کانی له وه زاره تی

له دابیکوونی مه سیحی و جه رتی هه ستانه وه ی جه زه تی مه سیح، شه وان بق سازکردنی شه و مه راسیمانه و پرتیکه ستنی کاروباره کانی که نیسه و شوینه نایینییه کانی به پرتیوه رایه تییه کی گشتیان هه یه و سه لانه بق سازدانی هه موو مه راسیمه کانی بوجه یان بق ته رخا کراوه، به لām شه مسال وه زیری نه وقاف ره زامه ندی نیشان نه دا له سه ر دابینکردنی هه چ بره پاره یی بق شه و به پرتیوه رایه تییه تانه تا بۆنه و جه رته کانیان سازیدن.

له داوی هه لپژاردنه کانی ۲۵ ته موزی شه مسالو پیکه پتانی کابینه ی شه شه م، وه زاره تی

نه وقافو کاروباری ئایینی حکومتی هه ریم به ر پالتیوروی بۆتته وه ی ئیسلامی کوردستان کامیلی حاجی

علی که وتو هه ندی له چاودیرانیش وه رگرتنی شه و پۆسته له لایه ن حیزبکی ئیسلامیه وه به هۆکار

ده زان بق پیرۆبایی نه کردن برینو هاوکاری نه کردنی بوجه ی بۆنه و جه رته کانی پرتیوه رایه تییه کانی

به گشتی و که مه نایینییه کانی به تایبته، شه وش له کانتیکدا هه که پینچشه ممه ی رابردوو هاوکات له گه ل بۆنه ی په کی موجه رمی موسلمانان

که به هۆیه وه دیواره کانی وه زاره تی نه وقاف به لافیته ی پیرۆبایی

له موسولمانان رازینرابویه وه، ئیزیدییه کانی هه ریمی کوردستان

گرتیو له لایه ن وه زاره ته وه هه چ لافیته و بروسکه په کی پیرۆباییان

خویان خه رچی بکه ن، «به لām ئیمه ش بوجه په کی وامان نییه.»

حکومت عیلمانی و وه زاره ت ئیسلامی

به وته ی بوزانی، مه راسیمه جه رته که یان چوار ملیون دیناری پیویست بوو، شه گه ر وه زاره ته که به ده سته یه کیتی یان پارتی یان هه ر حیزبکی ئیسلامیه وه بیت ده بیته وانه بیته، چونکه «حکومه ته که مان

حکومه تیکی عه لمانییه، هه رکه سیک ده بیته به وه زیری ده بیته سیاسه تی ستراتژی حکومته که په یه ره و بکات.»

به پیتی شه و زانیاریه ی گه شته ونه نم نم، له سالی رابردووا ئیزیدی و مه سیحیه کانی له ناو وه زاره تی

نه وقافو کاروباری ئایینی حکومتی هه ریمی کوردستاندا، هه ریه که و به پرتیوه رایه تییه کانی هه بسوه که سه ر به دیوانی وه زاره ت بووه،

به لām ئیستا شه و به پرتیوه رایه تییه کانی به دوو به پرتیوه رایه تی گشتی جیاواز بق کاروباری ئیزیدی و مه سیحیه کانی، به لām تاساتی

ئاماده کردنی شه و راپورته ره زامه ندی له سه ر ته رخا کردنی بوجه ی تایبته بق شه و به پرتیوه رایه تییه گشتیانه نه گه راپوه ته وه.

هاوشیوه ی ئیزیدییه کانی، مه سیحیه کانی هه ریمی کوردستان

سه لانه چه ند بۆنه و جه رتیکه ی ئایینی سازده که ن وه ک جه رتی

خۆشه و یستییدا قسه ده کات. لاس، بۆچاره سه ری کپوونی گوتیکه کانی سه ردان دکتۆریکی

پسپۆری کردبوو ئامۆزگاری شه وه ی کردبوو، که بۆماوه ی سن مانگ

مۆبایل به کار نه هینیت، به لām که باخان ته له فۆنی بۆده کات، رینماییه کانی دکتۆره که ی بیر

ده که ویتته وه له به ری شه وه کورته نامه ی بق ده نیریت.

نه رمین هه ژاری ته مهن ۲۲ سال، خویندکاری زانکۆیه و په کتیکه

تره له وانه ی ئالوده ی مۆبایله که ی بووه به رده وام له گه لیدایه، جه خت

له وه ده کاته وه که شه و کاته ی مۆبایله که ی شه حنی تیانمیتیت

یان له ماله وه له به ری ده چیت، به ته واوی هه ست به ته نیایی ده کات،

«شه وان تا دره نگانیک له گه ل شه و کورپی خۆشده ویت قسه ده که م ناخه وم.»

مۆبایل نیعه ته یان نیقه ت؟ مۆبایل ته نها ئامیره که ژۆر به خیزاری

به سه رتا پای هه ریمی کوردستاندا بۆبویه وه له ناستی جه بانیشدا

ژۆرتیرین به کارهیننه ری هه یه، له به رته وه ی له ئیستادا شه و ئامیره

جه گه له کاره سه ره کییه که خۆی که بۆبویه ندی نتوان که سه کانه،

ده وتوانریت بق ئینته رنیت، وینه گرتن، یاری، حاسیه، گوگرتن له مۆسیقاو

گۆرانی سو دی لئوه رده گیریت. عه بدلقادر شه مین مامۆستای

فیزیا، باس له وه ده کات که مۆبایل له بازنه ی وه رگرتن و ناردنی شه پۆلی

شه پۆلانه په که میان ۹۰۰ مینگا هیرتو دوو میان ۱۰۸ مینگا هیرتزه، شه و

شه پۆلانه له تیشکی X به هینرتن، هه ریمیه پسپۆرانی فسیؤلۆژیا، شه و

شه پۆلانه به مه ته رسیدار ده زان بۆسه ر ئه ندنامه کانی له شی مۆرف، چونکه

بیدارانی شه و ئالوده ی مۆبایل ده بن

مۆبایل هۆکاری تووشبوونه به ۱۶ جووری نه خۆشی

بدریته ده سته مندالان، له وانه یه بیته هۆی دواکه وتنی عه قلی منداله که»، هه ریمیه شه و ریکخوا وه فه رنه سیه داوا ده کات بق سه لامه تی مۆرف، مۆبایل له ژۆری نوستن دانه نریتو ماوه ی قسه کردن له شه وو رۆژیکدا له سه عاتیک زیاتر نه بیته، به تایبته بق ژانی دووگیان.

دنه وزاد عه لی، جه خت له وه ده کاته وه که مۆبایل هۆکاری چه ندین نه خۆشی قورسه و به پیتی شه و لیکۆلینه وانه ی که وتونه ته به رده سته، ژۆر به کارهینانی مۆبایل ده بیته هۆی دروستبوونی نه خۆشییه کانی: شیره نجه، گورچیه، میزه رۆ، کزبونی چاو، به رزبونه وه ی پاله په سته ی خۆین، سه رنیشه ی توند، خه وزیان، ماندوتی، تۆوی نیرینه، پروسات، پیست، ده ستو په نجه، گوچکه، له لاپاکی و که م بونه وه ی به رگری له ش.

به ستن به چه ندین لیکۆلینه وه ی جه نانی، ده ندرین سه له ح پسپۆری نه شته رگری میشکو ده مار، ئامازه به وه دعات که ژۆر به کارهینانی مۆبایل ده بیته هۆی دروستبوونی شیره نجه ی میشکو کاریگری خراب له سه ر مۆخی مۆرف به جیده هیلیتو هۆکاریکیشه بۆنه مانی ته رکیزو گوئ زنگانه وه و سه رنیشه.

به پیتی ئاماریکی ریکخوا ی فه رهنسی بق سه لامه تی نه ندروستی ژینگه، ته نها له سالی رابردووا زیاتر له په ک ملیار ئامیری مۆبایل له جه ناندان فرۆشراون، له و ریزه یه ش ژۆرتیرینان به ده ست هه رزه کارو گه نجان هه یه.

پزیشکه کانی داوا ده که ن مۆبایل نه دریته ده ست مندالان بق یاری کردن و سه رقا کردنیان، چونکه مندال جه سته ی له گه شه کردن دایه و کاریگری له سه ر گه شه و خانه کانی له شی منداله که ده بیته، «شه گه ر ژۆر مۆبایل

کاره گریان له سه ر ماده کاره بایی و کانتاییه کانی له شی مۆرف ده بیته. شه و مامۆستایه پنیوپه مۆبایل سو دو زانیشی هه یه، «مۆبایل نیعه ته، شه گه ر به باشی به کاری نه هینین، ده بیته نیقه ت.»

به پیتی وته ی م. عه بدلقادر دانانی بورجه کانی مۆبایلی سه رمالان، به هۆی به رده وام کارکردن و ناردنی شه پۆله کارو مۆگناتسیه کانه وه، هه ر بورجیک به دووری ۲۰۰مه تر به چوار ده وری خۆیدا کاریگری ده بیته، به تایبته شه و ماله ی بورجه که ی له سه ری دانراوه له گه ل شه و ماله ی نرین لیکۆیه.

مۆبایل و زیانه کانی شه گه رچی تانیستا توینیه وه په کی زانستی شه و تۆ له سه ر زیانه کانی ژۆر به کارهینانی مۆبایل له هه ریمی کوردستان نه کراوه، به لām به پشت

پینچشه مه ی رابردو موسولمانه کانی هه ریمی کوردستان یادی په کی موجه پیمان کردوه، هاوکات ئیزیدییه کانی مه راسیمه جه رتی پرتیویان گرتو و بریاره شه و پشش مه سیحیه کانی جه رتی له دابیکوونی جه زه تی مه سیح بگرتن، له م بۆنانه شدا خه رچی شه و جه رتو مه راسیمانه سه لانه له لایه ن وه زاره تی نه وقافو کاروباری ئایینی حکومتی هه ریمیه و دابینکراوه، به لām له گه ل ده سته کاربوونی کامیلی حاجی عه لی وه ک وه زیری نوئی شه و وه زاره ته به پاساوی شه وه ی بوجه بۆبه پرتیوه رایه تییه نایینییه کانی دابین ده کرتیت نه ک بۆنه و جه رته کانیان، شه مسال خه رچی شه و مه راسیمانه بپا و دابین نه کراو پتیاره یان دوون که ده بیته له و بوجه ی خویان خه رچی جه رته کانیان دابین بکه ن که له پیدایوستی که نیسه و پرسه کانیان پیکرتیت، به لām به پرسه کانی به پرتیوه رایه تییه کانی که مه نایینییه کانی نیر و وه زاره ت ئامازه به وه دهن که «وه زیری چاک ده زانیت ئیمه بوجه مان نییه و مه عاشه کانیان له سه ر دیوانی وه زاره ته، وه زیری تازه یه هیوادارین ته قه بولمان بکات.»

به رزان عه لی حه م - هه ولتیر

خهیری بوزانی به پرتیوه رایه گشتی کاروباری ئیزیدییه کانی له وه زاره تی نه وقاف ئامازه به وه دعات که وه زاره تی نه وقاف هه چ پاره په کی بۆجه رتی شه مسالی رۆژووی ئیزیدییه کانی ته رخا نه کرد که پینچشه مه ی رابردو و گرتیان، له باره ی هۆکاری دابین نه کردنه که شی به «نازانم» وه لām دایه وه پاشان پوونیکرده وه که وه زاره ت پنیوتون ده بیته له بوجه ی به پرتیوه رایه تییه که ی

رۆژانه له هه ریمی کوردستاندا ژۆرتیرین هاوولاتی مۆبایل به کاره هینرتن گه نجانیش شه وان به به رده وامی به و ئامیره وه سه رقالن، پسپۆرانی بوری ته ندروستیش جه خت له وه ده کانه وه که مۆبایل زانی ژۆر به مۆرف ده گه لیتیت.

سارا عومه ر

«مۆبایل هاوپی هه میشه یه م ناتوانم بق چرکه په کیش ده سته ردارمی بیم»، لاس محه مدی ته مهن ۱۹ سال بوجۆره ده دا له ئالوده بوونی خۆی و مۆبایله که ی به وته ی خۆی له شه و رۆژیکدا زیاتر له هه شت کاتۆمیر له گه ل باخانی

باشترین

کاتی خو بو منداله کانتان

مه تین

گرنگی خو زور له وه زیاتره که نیوه بیړی لیده که نه وه، به تاییدت رولی خو له پیکه پتانو پاراستنی سلهامه تی جه سته ییو دهر وونی منداله کانتان شتیکی حاشاه لنگره خو له به یزکردنی سیستمی پاراستنی جه سته، ساپیژکردنی نیژونه کان، پاراستنی لایه نه هه لاسوراوه کانی دهرگای عه سه بیو و پیکه ستنی به شی فیربوون له کزادی می شک دا، رولی پاسسته و خوی هیه و ۸۰٪ هورمونه کانی گه شی مندالانو میردمندالان شو له کاتی خودا سازد بن.

چند خالیکی سهرنجراکیش له پیوه ندی له گهل خو دا: ۱. مروف ۱، ۲، به شی کاته کانی ته منی خوی له خه ودا تیپه رده کات. ۲. مروف توانای نه وه هی هه که له سالیکدا زیاتر له ۱۸۲۵ خون بیینی.

۳. راده ی کاتی خو له کومه لیک ناژله بریتیه له: شه مشه م کویره کان و کوالاکان ۲۰ کاتزمیر له پوژدا، پشیله کان ۱۲ کاتزمیر، سه گو که رویشک ۱۰ کاتزمیر، گاو پاتالیش ۴ کاتزمیر، هه روها مه یمنو و بارگیر سئ کاتزمیرو زه رافه ش دوو کاتزمیر له ۲۴ کاتزمیری شه وو پوژدا ده خون.

به لام راده ی خه و له مندالان دا ده بی به م شیوه بی:

۱. مندالی ساوا یان نه منداله تیازه له دایک بووه، ده بی له ۲۴ کاتزمیری شه وو پوژدا ۱۶ - ۱۸ کاتزمیر بخره وئ.
 ۲. مندالی خوار یه ک سالان، ده بی ۱۴ - ۱۶ کاتزمیر بخره وئ، له گهل نه وه که ده بی دوو جاریش له کاته کانی دیکه دا وه نه و بادت.
 ۳. مندالانی ۲ - ۳ سالان ده بی ۱۰ - ۱۲ کاتزمیر له شه ودا بنوون، ده بی یه ک یان دوو کاتزمیریش له پوژدا بنوون.
 ۴. مندالانی ۴ - ۵ سالان ده توانن ۱۰ - ۱۲ کاتزمیر له شه وو پوژدیکا بخره وئ.
 ۵. مندالانی ۷ - ۱۲ سالان ده بی ۱۰، ۱۰ کاتزمیر له شه وو پوژدا بخره وئ.
 ۶. میردمندالان ده بی له ۲۴ کاتزمیری شه وو پوژدا ۸ - ۹ کاتزمیر بخره وئ.
- دایکانی سکپ نابی نه وه یان له بیر بچیه وه که له کاتی سکپریان دا، ده بی زیاترین کات بو خو ته رخان بکن. مه سه له ی خو زور له وهی که باسکرا، ئالورتو زانستیرته که به م چند دیره کوزایی پییی، هه ربویه داوا له دایکانو باوکانی به پیز ده که یان، به دوی سرچاوه زانستیه کانی چونییه تیسی خه وی دروست بگه پین، تا خه وی خو یانو منداله کانیان له چوارچیه وه کی زانستیدا ریک بخره.

خویندکارانی به شی راگه یانندی کولیژی زانسته مروفایه تیبه کانی زانکوی سلیمانی به پالپشتی و راویژ له گهل سه روکایه تی به شه که یان، پرژه ی به زانستییکردن و پروگرامکردنی راگه یانندن پیکه ش به په رله مانی کوردستان ده کن.

شهنگه رحیم

«هز به کاری راگه یانندن ناکه مو ئاره زوی نه وه ده که له دامه زراوه یه کی حکومتی بیه هه رمانبر، نه م پرژه یه به کاریکی زورباش ده زانم که قوتابیانی به شی راگه یانندن پی هه لاسون»، خاوه ن بروانامه یه کی به کالورتیوس له راگه یانندن به مجوره ده ودا له و پرژه یه ی خویندکارانی به شی راگه یانندن.

دووسال له مه و پیش سوزان عه بدولر حمانی ته من ۲۳ سال، به کالورتیوس له به شی راگه یانندی زانکوی سلیمانی به ده سته هینیت، به لام له و رژه وه بیکاره و چاوه پوانه له فهرمانگه یه کی حکومتی دایمه زریت، هکاری مانه وه و دانه مز زانندیشی گه رانده وه بوئه وه ی که دامه زراوه یه کی نه و تو نیبه پیوستی به دهرچووی راگه یانندن بیته، به پیچه وانه ی دهرچوانی به شه کانی دیکه وه که پاش ته و او کردنی خویندنه که یان ده توانن له قوتابخانه کانددا وانه بلپنه وه.

سوزان، ئامازه به وه ده دات که راگه یانندن به شیکه له ژبانی هه ر تاکیکی هاوچه رخ، چونکه جگله وه ی سه رچاوه یه کی زانیاریه، ئامرازکی کات به سه بر دیش، هه ربویه «پیوسته راگه یانندن بکریته مه نه ج و وه هه ر وانه یه کی تر له قوتابخانه کانددا بخوینریت، تا دواتر بتوانریت سود له دهرچوانی به شه کانی راگه یانندن روژنامه نووسی زانکو په یمانگانای هه ریمی کوردستان وه ریکریته و وه ک ماموستا له قوتابخانه کانددا دایمه زریترین.

خویندنی راگه یانندن پیوسته بخریته پروگرامی خویندنه وه؟ هه ندئ له خویندکاران لایه نیکی تری نه م پرژه یه ده بیینو باس له وه ده کن، که مه رج نیبه هه موو خوینکاریکی خویندنگانان ئاره زوی نه وه بکن راگه یانندن بخویننو بیته به شیک له پروگرامه کانی خویندنیان. یاسین حسینی ته من ۲۵ سال، دهرچووی به شی راگه یانندن وه له ئیستادا وه ک روژنامه نووس کار بو ده زگانای راگه یانندن. نه و، لایه نی نه ریته و نه ریته پرژه که ی دایریکردو ئامازه ی به وه دا که سیستمی په روه رده ناسکه و پیوستی به گوران هیه، هه ربویه «له م کاته دا نه مه ش ده بیته زه ختی که له سه رسیمه که وه ده بیته هزی زیاتر خرابوونی سیستمه که، له م کاته دا ده کری به باشی مامه له گهل سیستمه که دا بکری».

نه و روژنامه نوسه نه وه شی نه شارده وه که خه لکانیک هه ن له به رته وه هه ز به خویندنه وه ناکه نو نایانه وئ بخوینن، چای نه وه ی خویندنی راگه یانندن بچیه پروگرامه کانی خویندنه وه، به لام به پیچه وانه ی نه و بوچوونه وه، هه ندیک له دهرچوانی نه و به شه

پروژهی به زانستی کردن و پروگرامکردنی راگه یانندن پیکه ش به په رله مان ده کریته

خویندکارانی راگه یانندن خه ون به ماموستایه وه ده بین

دهقی پروژته

۲. له روژگاری نه مومانددا راگه یانندن جیهانی کردوه به گوندیکی بچوک، ئیمه ش وه کو میلله تی کورد به تاییه تی توژی گه نجان، روژانه سود له ده زگانای راگه یانندن وه رده گرین. جا بوئه وه ی بتوانن به شیوه یه کی باش سوود له لایه نه پوزه تیغه کان وه ریکریو ئاگاداری لایه نه نیکه تیغه کان بین، پیوست ده کات هوشیاری ته و اومان له باره ی شیوازه کانی کاری راگه یانندن بانه ماو پرنسیپه زانستیه کانی وه هه بیته.

۳. له ناوه نده کانی خویندنی دا کومه لیک وانه ی جوړاوجوړ ده خوینریت که هه ریه که یان گرنگی بایه خسی خو یان هیه، بایه خسی راگه یانندیش له هچ یه کیک له و وانه که متر نیبه، نه گه ر زور زیاتریش نه بیته، له به رنه وه ی ئیمه روژانه سود له ده زگانای راگه یانندن ده بیینن بو وه رگرتنی زانیاری پیوست.

۴. حکومتی هه ریم له رابردو هه نوو که ش، له هه ولی به رده و اماندا بووه بو گه یانندی زورترین زانیاریو پرژه ی به سوو ئاشنارکردنی خویندکاران پی، تا نه و راده یه ی پنا بو سیستمی ولاتانی نه وروپیو عه ربه ی براوه، به لام پیکهاته ی نه م پرژه یه خو مالیه یه بو خزمه تکردنه به ناینده ی گه شو پرشنگدار.

۵. میلله تی کورد به هوی نه زانینو نه شاره زابوون به شیوازه کانی کاری راگه یانندن وانه و انیش پابه ندنه بوونیان به پره نسپه کانی نه رکی پیشه ییو یاسایی و نه خلاقیه کانی کاری راگه یانندن، له میژودا گه وره ترین زه رپه له ناسنامه و بوونی داوه، وه ک نه و روله خراپه ی که راگه یانندی

پیانویه، خویندنی زانستی راگه یانندن هکاریک ده بیته بوئه وه ی هزی خویندن له راگه یانندن دیاری بکریته. نه وین حه مه که ریمی ته من ۲۴ سال، دهرچووی به شی

لایه نه سیاسیه کان بینیان له شه ری ناوخودا، که تائستاش ئاسه واری خراپی له سه ر که سیته ی مروفی کورد ماوه، له حاله تی شله ژانی سیاسی دا نه گه ری دوباره بونه وه ی به ئاسانی لیده کریته، به لام نه گه ر هاتوو میلله ت به باشی شاره زابوون به کاری راگه یانندن، نه و با ئاسانی چه واشه ناکریته سه رجه م ره هنده کانی کاری راگه یانندیان بو روون ده بیته وه له و مه ترسیه ش زگارمان ده بیته.

۶. له سه رده می جیهانگیریدا راگه یانندن وه ک ئاوو خو راکی لپهاتوه، که س نیبه بتوانیت دوره پر ریژیت لپی و نه شکه وپته ژیر کاریگه ریه کانی وه، جا ئیر له هه ر شویندکی نه م هه ریمه دا بیته، بوئه نه گه ر پاشخان و په روه رده یه کی زانستی به بواره که هه بوو نه وکات توشی هه لدر نایستو ده زانیت له کامه که نالو کامه زانیاری هه لده بریژیتو چوون به کاری به نیته.

۷. به شی راگه یانندن و ماموستایانی نه و به شه نه و په ری پیشوازیو ده ستخوشه کری له سه رگرتنی نه م پرژه یه ده که نه وه و ئاماده یی نه و یان نیشاندوه که پروگرامی تاییه ت بو نه و مه به سته ئاماده یه که و خولی تاییه ت به مه به سته ری نیشاندانی خویندکاران له چونیته ی وانه و تنه وه ی بگرته نه ستو.

له گهل ریزی ته واری سه رجه م ماموستایان و خویندکارانی به شی راگه یانندی زانکوی سلیمانی.

داهاتوو ده بیته، «نه وه ی دوی ئیمه زور باش سودی لیده بیینن تا خو یان له بواره که دا بیینه وه و شاره زای راگه یانندن روژنامه نووسی پروفیشنال بنو ئاماده کارییه ک بیته

بوخویندن له زانکو، نه مه به گرنگ ده زانمو جیی ده ستخوشیه». نه رکی په روه رده کردن له راگه یانندی کوردیدا ونه ره زان توفیق، سه روکی به شی راگه یانندن ئامازه به وه ده دات که بیروکی پرژه ی خویندکاره کانیان نسوی نیبه و ده گه ریته وه بوچه ند سالیک پیشتر، نه وکات پیکه شنی وه زارته ی په روه رده کرا، «گرنگی نه م پرژه یه له وه دایه که نه مروف ده زگانای راگه یانندن بونه ته سه رچاوه یه کی گرنگ بو په روه رده کردن و یه کی له نه رکه سه ره کییه کانی ده زگانای راگه یانندیش په روه رده یه، به لام به داخه وه ده زگانای راگه یانندن به و شیوه یه کارناکه ن که ده بی کار بکن».

ناویراو، به پیوستی ده زانیت هاوولاتیان ئاگاداری لایه نه باش و خراپه کانی ده زگانای راگه یانندن بن، بوئه وه ی کاتیک که په یامیکیان ئاراسته ده کریته، بتوانن دیوی پشته وه ی په یامه کان بخویننه وه و هوشیاریان له باره یه وه هه بیته، «هیچ ده زگایه ک له کوردستاندا نیبه که ۵۰٪ به پیشه یی کاری روژنامه وانی بکات، چونکه وه ک سیستمی ته له فونیان لپهاتوه، هه رکه سیک پاره ی تیکات ده توانن قسه شی پیبکات»، هه ربویه سه روکی به شی راگه یانندن جه خت له وه ده کاته وه که پشتگیری خویندکارانی به شه که ی کردوه تا پرژه که یان بچیه په رله مان و گفتوگوی له سه ر بکری، «ئامانجان پاریزگاریکردنی خه لکه له و لپشاهه زانیاریانه ی ئاراسته یان ده کریته، تا هیله سو ره کان بناسنو بزنان چیان پیوسته، بوئه وه ی چه واشه نه کری پیوسته خویندنه و بیینه و بیسه ر خو یان نه و زانیاریانه ده کات تا له سه ر نه و بینه مایه بیروبوچوونیکسی تاییه ت به خوی هه بیته». ره زان توفیق، لایه نیکی دیکه ی گرنگی نه م پرژه یه له وه دا ده بیینه وه که بتوانریت له داهاتوودا سود له دهرچوانی به شه که یان وه ریکریته و وه ک ماموستا دایانه زریتن.

مرفی سوزان ته قشبه ندی

خویندکارانی به شی راگه یانندن ده یانه ویت قه ره بوی سیستمی په روه رده وه روژنامه گه ری کوردی بگرن

خۆشەويستى

لەنيوان سايكۆلۇژياو سىياسەتو ئەدەبدا

تۆت: تاكام شېخ ھادى

خۆشەويستى ... ئە تەمەن دەناسىت ئە سنور

سكېرپى لەپىزى ھىزەكانى ئەمىركادا

ئەرىن سەرتىپ

سكېرپيون يەككىگە لە ھۆكارانەى بەھۆيەو سەربازە ئەمىركىيەكان رووبەرووى دادگا دەبنە .

بەپى ئو پىساياىنەى لەئىستادا لەپىزى ھىزەكانى ئەمىركا لەعتراقدا كارى پىدەكرىت ئەو، ۋە ۋە سەربازە سكېرپەكان بىئىردىنەو بۆ ئەمىركا .

فەرماندەيەكى سوپاى ئەمىركا لەعتراق بەتوندى بەرگرى لەو برپارەى سوپاى ولاتەكەى دەكات كە دەلىت: سكېرپيون بەيەككىگە لە ھۆكارانە دادەنرىت كە بەھۆيەو سەربازە ئەمىركىيەكان رووبەرووى دادگاىكردن دەبنەو .

ۋەنەرال ئەنتونى كۆكۆلۆ، يەككىگە لەفەرماندەكانى سوپاى ئەمىركا لەعتراقو ئامازە بەو دەدات، كە بەھۆى سكېرپيونو ۋە سوپاى ولاتەكەى لەتواناى بەررى ھەندىك لەسەربازەكانى بېشە دەبىت، كە پىسپۆرپەكانىان جىي بايەخو گرنگى پىدانه .

ئو فەرماندە ئەمىركىيە ئامازە بەو دەدات، پىويستە ۋە مۆردەكانى رىزى سوپاى ولاتەكەى كە لەعتراقدا خزمەت دەكەن، خۇيان بەدووربىگرن لەۋيانى سىكسىيان، يان پىوشوئىنى پىويست بۆرپىگرتن لەسكېرپيون بىگرنەبەر .

برپارى دادگاىكردنەكە بەسەر ھەردو پەگەزەكە، واتە سەربازە ۋەكانو ئەوانەش كە بوونەتە ھۆى سكېرپيونەكە جىيەجى دەكرىت .

مەمەى شىرو كارىگەرىيەكانى

شلىز ھەسالىخ

لىكۆلىنەو زانستى نوپكان دەريان خستو، كە شىر پىدانى مىندال لەرئىگەى مەمە شوشەو ۋە مۆىنى مەمەى لاسىتىك كارىگەرى خرابى دەبىت لەسەر قسەكردن لەكاتى مىندالىدا .

ئەگەر تا تەمەنى نۆ مانگى لەرئىگەى مەمەى شوشەو شىر ئەدرىتە مىندال، مىندال كەمتر كىشەى زمانگرتنى دەبىت، ئەو مىندالانى كە پەنجە يان مەمەى لاسىتىك بەكاردىن، ئەو سى ئەوئەندە زىاتر رووبەرووى كىشەى زمانگرتن دەبنەو، تەنبا مەمكى دايك پاشماوۋى خراب بەجىناھىلىت لەسەر قسەكردنى مىندال .

خواردنى كەمتر ... بىرىكى باشتر

شەنگۆل ئەحمەد

بەگۆرەى لىكۆلىنەو ۋەيەكى ئەلمانى، خواردنى كەمتر يارمەتى مۆفە بەتەمەنەكان دەدات كە بىريان باشتر بىتو ناھىلىت يان تووشبوونىيان بەنەخۆشى زەھامىرو شىوھەكانى تىر خەلفاندن دواى دەخات .

ئاجنىس فلۆيل، مامۆستى نەخۆشەىكانى مىشك لەزانكۆى مۆنستەرى ئەلمانىا لەلىكۆلىنەو ۋەيەكدا دەرىخستو، سىنوردانا بۆ گەرمۇكەى خواردن سودى بۆ بىروھۆشى مۆفە بەتەمەنەكان دەبىت، ئەمەش يەكەم لىكۆلىنەو ۋە ئەم راستىە سەلمىنىت . ۲۴مىليۇن كەس لەجىھاندا بەنەخۆشى بىرچوونەو ۋە ئەو كىشەنى كە پەيوەندىان بەخۆگىنجاندىن لەگەل بارودۇخو راستىيەكانى دەرووبەر ھەيە وەك نەخۆشەىكانى زەھامىرو خەلفان دەنالىن .

توۋىنەو ۋەكان پىيانوۋا، ئەو كەسانەى تووشى خەلفاندن دەبن لەوانەى لەسالى ۲۰۰۴، پىژەيان چوار ئەوئەندە زىاد بىك، ئەم پىژەيش گوشارىكى زۆر دەخاتە سەر چاودىرى تەندروستى ولاتانو پىداووستىيەكانىان زىاد دەكات بۆچارەسەرىكى باشتر .

ئاشكراپونى نەپىيەك پاش ۶۰ سال

چنار مەمەد ئەمجد

ۋيانو كاتىكى خۇشيان بەسەر دەبرد لەگەتقوگۇ يارمەتيدانى يەكتىرى ۋالپيون بەسەر ئەو ناخۆشەىنەى دەھاننە پىيان . شەست سال تىپىرپىر ھىچ نەپىيەك نەبو لەنئوانىندا، تەنبا نەپىيەك نەبىت كە ۋەكەى ھەردەم لەمۆردەكەى دەشاردەو، ئەوئەش سىندوقىك بوو، چەند جارىك مىردەكەى ئاگادار كىردبۆو كە نەيكاتەو، تەننات پىرسىار لەناوھەروكى سىندوقەكەش نەكات .

مىردەكەش لەبەر پىژو خۇشەويستى بۆ ۋەكەى گۆپى بەو سىندوقە نەدەدا، تارۋىك ۋەكەى زۆر نەخۆش بوو، پىزىشكەكان ماوۋەيەكى كەمىان بۆ دانا لەۋاندا، ھاسوۋەكەى زۆردلگران بوو، كەوتە ئەوئەى شتومەكى ۋەكەى كۆبكاتەو ۋە وەكو يادگارەك لاي خۆى ھەلىان بىگىت، لەپىر چاوى كەوتە سەر سىندوقەكەى بردى بۆسەر جىگاي ۋە نەخۆشەكەى، ۋەكەى شى بەغەمبارىيەو پىكەنى وتى: وەختى ئەو ھاتوۋە سىندوقەكە بەكەپتەو، كە كىردىو ھەيى دىو بوگەلە كە لەپەرو خورى دروستكراپونو لەۋىرئاندا ۷۵ھەزار دۆلار ھەبو . مىردەكەى پىرسارى لىكرد؟ ۋەكەى وتى كە شىووم كىر نەنك ئامۆزگارى كىردم وتى: نەپىنى ھاسوۋەرىگىرى سەركەوتو ۋەلەوئەكەى خۆت بەدووربىگىت لەدەمەقائو بۆلەبۆل ۋەلامدانەو ھاسوۋەكەى، ھەركاتىك لىت تووپە بوو بىدەنگ بەو پەرو دەرى بېئەو بوگەلە دروست بەك . ھاسوۋەكەى چەند غەمبارى ۋە نەخۆشەكەى بوو، بەلام لەھەمان كاتدا زۆر سەرسامو دلخۆش بوو، واتە لەماوۋەى ئەم شەست سالدا تەنبا دووجار لەھاسوۋەكەى تووپە بوو . لەپاشدا پىاوەكە پىرسارى پارەكەى لىكرد، ۋەكەى شى وتى: ئەم پارەيە نەنجامى فرۆشتنى بوگەلە دەستەم كەوتوۋە .

فەسپۆلۇجىيە .

بەشىك لەفەيلەسوفانو سۆفېگەرانىش خۇشەويستى دەكەنەدىارىيەكى خاوەندو پىيانوۋا بەخۇشەويستى يەكەم دىارى بوو كەخاوەندىايە ئادەمىزاد، ئىدى ھەرىبەھۆى ئەوخۇشەويستىشەو ھەرىبەھۆى ئەوخۇشەويستىشەو بوو كەئادەمىزادىتوانى خاوەندى پاستەقىنە بدۆرئەو ۋەلەخاوەندە جىووكو لاوۋەكى دەستكردەكانى جى بىكاتەو . ئەوان پىيانوۋا كاتىك مۆف عىشقى خاوەبىت، ئىدى ھەموو بوئەرو دەستكردەكانى دىكەى ئەم دىنبايەى بەسەراب دىنە پىش چاۋ .

سىياسەتپىش لەمۆزە بەدواى ھەموو كالاىەكى بەنرخدا دەگەپت بەو مەبەستەى قۇرخى بىكاتو بىخاتە خزمەت ئامانجەكانى خۆى، ئىدى كاتىك خۇشەويستى لاپەنگرى دىتە مەيدانى مامەلەو سىياسەتەو ئەو رەونەقەى لەدەست دەدات كە شاعىرانو سۆفېگەران خەونى پىو دەبىن . خۇشەويستى بۆ خۇرىيەكانى بەھەشت وادەكات بەشىك لەلاوۋەكان بەخىزىلى ئەم جىھانە جىدلىنو لەكردەو ۋەخۆكۆبىيەكاندا بەرەولاي ئەوان ھەلبىن، تەماشاكەن خۇشەويستى ۋىانى دىنيا وادەكات مۆفایەتسى ھەپىژەى داھىنانىك بەپىنىتە بەرھەم بەو ئومىدەى بگاتە خۇشى ۋەخۇشەويستى رەھا لەسەرئەم دىنبادا .

سىياسەت ھەموو خۇشەويستىيەكان دەستەبەردەكات بۆخزمەتى ئامانجى سىياسىيەكان جا ئەوخۇشەويستىيە خۇشەويستى خاوەند يان نىشتمان يان ئافرەت يان خىزان بىت، ئىدى ئەوئەندە ماوۋە بىلم خۇشەويستى ئەو ۋەشەيە كە ھەركىز لەباسكردنى تىر ناپىنو ھەركىز بەھىچ پىناسەيەكىش دلمان ئاۋ ناخواتەو ھەمىشە پىرسارىكىش دەبىتو وا دەزانىن تازە لىمان دەكرىت .

سەرچاۋە:
سود لەموجازەرىيەكى ھارى مارل
ۋەركىراۋە كە لەزانكۆى وىسكۆسن
ۋەتراۋەتەو .

لەۋيان، تەنناتە لەئەندەدا دەبوونە مەيمونىكى ھەراشى بى ھەستو شەرانگىز، بەلام ئەو مەيمونانەى لەسەر دايكە دەستكردە نەپىژەكە بەخىسو دەكران زىاتر ھەستىان ھەبو تەنناتە بۆپىشووۋەچونەلەى دايكەدەستكردەكەو زۆرچەزىان لەپەرو خورى دايكەدەستكردەكە بوو، بەلام ئەوگروپە مەيمونانەى كە لەسەردايكە دەستكردە بىژەكە بەخىوكرابون، دەتوانم بلىم ھىچ جىاۋازىيەكىان لەگەل كۆرپەى ئاسايىدا نەبو لەپووى سۆزدارىو گونجان، ھارلۆو سەلماندى كە ئاسودەيىو خۇپۆھەنوسانى دايكو كۆرپەمايەى شادىيەكى زۆرەئاسودەيى ھەستوسۆزى ئايندەش دىارى دەكات كەئەمەش بەرگىرەندە لەوئەى خۇشەويستى خۇرسەكە لەھزە سەرەتايەكانە .

فرۆپىپىش ھەلايسانى جەنگى جىھانى پىياۋبوو كەمۆف و جىھان لەسەركۆلەكەى سىكسو ۋەزەكان پاروستان، بەلام پىش ھەلگىرسانى جەنگى جىھانى كۆلەكەيەكى دىكەشى بۆ زىادكردكەئەپىش ھەزى وپىرانكارىو توندوتىيەكە لەكىشەكىشەمىكى ئەزەلىدانو ئەنجامدا جىھان بەسەركەوتنى لاپەنىكىان كۆتايى دىت ئەگەر كۆتايى بىت .

شاعىرو پۇمانوسەكان كەبەرپۆلجەوى خەيالپان شىل دەكەن پىيانوۋا خۇشەويستى چوون پۇخە بەدەمارەكانى مۆفدا دەگەپ، ھەركاتىك مۆف پاراۋبوو لەخۇشەويستى ئەواخۇشەويستى دەبەخىشەدەبىتە مۆفكى داھىنەرو تواناى قوربانىدانى دەبىتو دەبىتە خاۋەنى بىروا، ئەوان خۇشەويستى دادەپىن لەسنىكسو بەرژەوئەندىو جىھانى ماددى ئەوان دەيانەوئە خۇشەويستى بەپاكىزەيى لەبورجىكى بەرزدا بىپىنىتەو ھەمىشە جوانترىن پىرسارى ۋەلامنەدراۋەى ئەزەلىت بىت، ئەوان لەدەلاقى خۇشەويستى كوربانو كىزانەو دەچنە ژورەوئەدەيخەنە پىش پەيوەندى نىوان كۆرپەو دايك بەوبەھانەى كۆرپەش بەرھەمى خۇشەويستىيەو سىكس تەنھاكردارىكى دابراۋى

كۆرپە خۇشەويستى دەروورئىنى، بەلام ھەرزو سايكۆلۇژىناسەكانى پاش ئەو ئەم تاقىكردنەو ۋەيان بەدروخستەو، بەلام واتسۆن توانى بەرگرى لەبۆچونەكەى خۆى بىكات بەبەلگەى لۆزىكى بەوئەى كەمىندال تەنھا لەبەرخاۋردن نىيە دايكى دەوئەت، بەلكو پىداووستىيە فىزىياپىيەكانى ۋەك دابىنكردنى گەرمایىو سەلامەتى لاي مىندال بەپەلەى پىشتر دىت .

شىكارانى دەروونىو شۆپىنكەوتوانى فرۆپىد دەيانەوئەت لەدەرگايەكى دىكەو، چىنە نىو پىرسارى خۇشەويستىيەو ئەوئەش لەدەرگايە نەخۆش ۋەبەسالاچونەو، چونكە نەخۆش ۋەبەسالاچون لەھەموو كەسو لەھەموو كاتىك زىاتر پىويستىان بەسۆزدارىو خۇشەويستى ھەيە، ھەرىبە شىكارانى دەروون ئەمانە دەگەپىنەو سەردەمى مىندالىو دەيانەوئەت بىبەستىن بەگرىيە دەروونىو كەم كورتيانەى كە لەقۇناغەكانى گەشەى كۆرپەو مىندالدا ھەبوو ۋەك قۇناغەكانى دەم - واتە ۋەرگرتنى چىژو - قۇناغى كۆم واتە دەرپىنى لەخود يان قۇناغى كۆئەندامى زاۋر، واتە مامەلەو ۋەرگرتنى چىژ لەخودو دىنباى فراۋانى دەروە .

ھارى ھارلۆو بەبىرىدا ھات ئەم كىشەكەشە بە ئەزمون لەتاقىگەدا چارەسەر بىكات، ئەوئەش مەيمون ھەلبىزارد بەو بەھانەى كە مەيمون لەئادەمىزاد نىكە، ھارلۆو كۆرپەى مەيمونى ھىتاۋەلەدايكى جىاى كىردەو ۋە تەنبا بەمە شىرى دەدايە، پاشان چەند كۆرپەيەكى دىكەى ھىتاۋ دايكىكى دەستكردى بۆ دروستكرد، واتە دايكىك لەپەروخورى لەشئوۋەى مەيمونداۋ مەمەكانى دەبەست لەم دايكە دەستكردەو لەناوقەفەسى كۆرپەدادايدەنا .

دوانتەرھارلۆۋھات دايكىكى دەستكردى جولوى دروستكرد ھەر لەشئوۋەى مەيموندا، بەلام ئەم دايكەھەم گەرمایى دەبەخىش ۋەم دەشجولۇ . ھارلۆو بۆى دەرگەوت ئەو كۆرپانەى بەتەنبا بەمەمە بەخىۋەدەكرىن زۆر زەھمەت دەيانتوانى بەردەوام بن

د . سامان ھەلەبجى

پىسپۆرى نەخۇشەيە دەروونىيەكان

ئەم وشەيە مافى نەدراوئەت لەلايەن سايكۆلۇژىناسو كۆمەلناسو بايۇلۇژىناسەكان بەبەراۋرد لەگەل شاعىرو پۇمانوسەكان كە ھەمىشە ئەم وشەيە ھەوئىنى داھىتانو ھىزى بابەتەكانىان بوو، تەنناتە شاعىرو پۇمانوسەكان پىيانوۋا گواستەنەوئەى وشەى خۇشەويستى بۆجىھانى زانستو لىكۆلىنەو ۋە مردن يان كوشتنى خۇشەويستى . پەنگ بىت مۆفە سۆزدارەكان لەسەر ھەق بن، چونكە زانست لىكۆلىنەو ۋەيەكى بىرۆج دەكات لەگەل سەرچەم كالاۋ بابەتەكان، بەلام سايكۆلۇژىناسو زاناكىش مافى خۇيانەكەزىاتەلمە وشەيە بىكۆلنەو ۋە لەنەپىنى ھىزى نەپساۋەى ئەم وشەيە تىگەن .

سايكۆلۇژىناسو كۆمەلناسەكان خۇشەويستى بەھەزىكى خۇرسكوسەرەتايى نازانن، لاي ئەوان ھەزى پالئەرەخۇرسكەكان بىرىتىن لەبىسىيەتى، تىنويىتى، خۇخالىكردنەو ۋە نازاروسىتىس، ئەوان پىيانوۋا خۇشەويستى ھەزىك يان پالئەرىكى بىنەرەتو خۇرسك نىيە، بەلكو ھەزىكى دووم يان دەستكردەو لەيەكگرتنى خۇشىو سىكس دروست دەبىت، بەھانەى سايكۆلۇژىناسەكانىش بۆئەم بابەتە لەخۇشەويستى كۆرپەو ۋە بۇدايك دەست پىدەكات، چونكە ئەوان بەخۇشەويستىكى سەرەتايىو خۇرسكى نازانن پىيانوۋا لەئەنجامى ئەوئەدروست دەبىت كەدايك پىداووستىو ھەزە سەرەتايەكانى كۆرپەدايىن دەكات ۋەك خاۋردن دابىنكردنى سەلامەتى، كەواتە ئەوان گۆئ نادەنە ئەو پەيوەندى ئەزەلىيەى كە دەمىنىتەو لەنئوان دايكو كۆرپە تەنناتە پاش ئەوئەى كەچىدى پىويستى بەباۋان نامىنىت .

خۇن واتسۆن، يەككىگە لەو سايكۆلۇژىستە دەگەنەنەى پىياۋو خۇشەويستى خۇرسكە . ئەو، پىياۋىيە دىنەدانى ناۋچەى ھەزى

نابینیان له کومه ئی کوردهواری

یوسف ههولێری توێژهری کۆمه لایه ئی له ههولێر

دیدیک بۆ ئه وخواهون پیداوایسته تایبه تیانیه که له کۆمه لای کوردهواری په روه رده ده کرین ده بپنن چۆن که سانیک له کۆمه لایک په روره بوون که به چاویکی به زهیی و بگره ژۆر جار به که میشه وه سه یزریان ده کوردهن وهک ئه وهی سه زایه کی یه زدانیه به سه سری هاتوه چونکه خۆی شایه نییه تی ئه ی بۆ ته نیانه و نابینیا به یالاسه نگی رۆیشتی له ده ست داوه یاخود نابیسیت!

بهم جوړه دیدانه خواهون پیداوایسته کان له نیوکۆمه له ژایانیان ده برده سه ر ژۆرکیان ده بوونه سوالگر یانه وهی خاوهن به خت بوا به ده بووه هه ژاریک ژایانیکی کوله مه رگی ده برده سه ر یاخود به کاریکی ساده داده مزرا ئه وانه راستین ئه گه ر تالیش بن، به لام دوا ی راپه رین و به تایبه تیش جگه له نه زانی له شکرک له خاوهن پیداوایستی له ئاکامی جهنگی عیراق و ئیران که کوردهستان ببووه گوره پانیکی مللانی ئی نیوان له شکرکی عیراق و ئیران و پرندهیی به عس بۆ سه ر میله تی کورد به هه زاره ها که سی که مته ندام کرد که ژۆریان به ته مه نیکی گه وه توشی ئه م حاله ته بوون، له ناویاندا به شیک نابینابوون ئه مه ش واته دووباره راهاتن له م حاله ته و جگه له وه ش خاوهن خیزان بوون واته له وهی که خۆی به خۆکهری خیزان بوه خوی بووه به ئه رک به سه ر خیزان؟

به لام دوا ی راپه رین کاره کان به ره ویا شتر چون به تایبه تیش که له هه ولێر په یمانگایه ک هه یه بۆ نابینیان که ناوی هیوا به که به رله راپه رین ناوه که ی شیا بوو به لام دوا ی راپه رین بووه به په یمانگای کارنه ک هیوا به یک له وکارانه که بۆی کرا به کوردی کردنی برایل ووانه ی داری ده ست که تایبه ته به نابینیان دامه زانندن یه کیتی نابینان ژۆر کاری تر که دهسته یه که له نابینانی رۆشنیرو هه لگری بروانامه ی به رز توانیان ئه م کارانه ئه نجام بدهن بگره رادیۆ په کیشیان دامه زانند ئه م کارانه ش شتیکی سه یرنه بوو له نابینیان که ژایان سه ره رای سه ختی دیدی کۆمه ل بۆیان، به لام ئه وان به شیکیان خۆیان نه دا ده ست بۆ ناوی کۆتو به ندی کۆمه ل بن وهک تیپی تایبه تی نازم غه زالی که ته نیا دونیان چاوساغ بوونو کامیل به سه یر به که م نابینای کورده که دکتورای هینا له کاتیکیدا خاوهن بروانامه ی به رز به په نجه ده ژمێردان، که چی ئه مرۆ ته نیا هۆلێک که ئه ویش کتیخانه یه به ناوی تهی تائیسستا هه یچ فیس تیقال یا پزێلانی بۆ ساز نه دراوه .

نابینیان وهک هه ر تاکیکی کۆمه ل ده بیست سه یر بکری، خۆشیان پزگری له که سانیک به ناوی خاوهن پیداوایستی تایبه ت داوی جوړه مافی که ده که ن که زیاتر وهک مافی سۆزداریه نه ک شتیک شایه نی ئه وان بن، چونکه ژایانیان به ده له .

پسپۆزانی بواری تهنروستی جهخت له وه ده که نه وه که مندالبوون به نه شته رگه ری زانی تهنروستی ژۆرتره، به لام له سالی رابردوودا له کۆی ۶۷هزارو ۵۴۹ ژنی دووگیانی هه ریزی کوردهستان، ۲۰هزارو ۸۹۱ ژنیان به نه شته رگه ری مندالیان بووه .

بیستون فەتاح

ژنان به نه شته رگه ری نه بیست مندالیان ناویت!

نه فیه سه عیدی ته مه ن ۶۳سال، له گه ل که سه سکپه که یدا له کلینیکی نه خۆشیه کیانی ژنان دانیشبوو، چاوه پێی دیاری کردنی رۆژی مندالبوونی که که ی بوو، باسی له وه ده کرد که له سه رده می ئه واند ئه و جوړه نه شته رگه ریانه نه بووه و ژنانیش به ی نه شته رگه ری مندالیان بووه، «کاتی خۆی ئیبه سه س چوار مندالمان بوو، نه نه شته رگه ریمان کردوه نه دکتورمان بینیه، منداله کانیشمان سه لامه ت بوون، به لام ژنی ئیستا بۆیان لواوه نازده که ن، بۆ ئه وهی به نه شته رگه ری مندالیان بیست». گیللاس ئه حمه دی ته مه ن ۲۹سال، له نه خۆشخانه ی مندالبوون، له کاتیکیدا چاوه پێی چونه ناو هۆلی مندالبوون بوو، ئاماره ی به وه دا که ژنانی ئیستا هه ر

سکیان ده بیست، بیته وهی ئازاریان دیبیت، بپاری نه شته رگه ری ده دن، «ژۆریه ی نه شته رگه ری بۆته چاویکه ری و خۆده رخستن، هه رچی هه لده ستیت ده لیت ده چمه نه خۆشخانه ئه هلیه کان و به ئاره زوی خۆم نه شته رگه ری ده که م».

مندالبوونی به سروشتی مردنه کس به رگی ناگریت

به پێی ئاماریکی وه زاره تی تهنروستی هه ریزی کوردهستان، له سالی ۲۰۰۸دا له سه ی پارێزگای هه ریزم، به لام ۶۷۵۴۹ ژن مندالیان بووه، به لام ۱۱۲۶۰ ژنیان به نه شته رگه ری مندالیان بووه . له پارێزگای سلیمانی له کۆی ۲۶، ۳۵۴ ژن، ۱۱۲۶۰ ژنیان به نه شته رگه ری مندالیان بووه، له پارێزگای هه ولێر له کۆی ۲۰۱۷۸ ژن، ۵۲۶۱ ژنیان نه شته گه ریان کردوه، له پارێزگای ده وکیش له کۆی ۲۱۰۱۷ ژن، ۴۳۷۰ نه شته رگه ری بۆ ئه نجام دراوه .

ئه و کجانه ی ماوه ی چه ند سالیکی که مه شو یان کردوه، به جوړیکی تر لیکدانه وه بۆ نه شته رگه ری مندالبوون - سیزریان - ده که ن. هانا که مالی ته مه ن ۲۸سال، مامۆستای خۆپندگایه کی بئه رته یه و چه خت له وه ده کاته وه که مندالبوون به ریگه ی سروشتی «مردنه»، هه موکه سیک ناتانیت به رگه ی ئه و ئازاره بگریت،

«کاتیکی به نه شته رگه ری مندالمان بیست، به هۆش ده بین و کاتیکی هۆشمان دینه وه منداله که له ته نیشتمانه وه یه وه هه موو شتیکی ته واو بووه».

له لایه کی تره وه دل سوژ جه لالی ته مه ن ۲۳سال، باس له وه ده کات که به مندالی یه که مه وه ژۆر ئازاری چه شته وه ژۆریش چاوه روان بووه له نه خۆشخانه ی مندالبوون، «له گه ل ئه وهی نه خۆشخانه ئه هلیه کان ژۆرباش نین، به لام باشتروایه له وێ نه شته رگه ری بکه ی، نه ک چه ند رۆژیک چاوه روانی ئه وه بکه ی لیژنه بپاریدهن، به نه شته رگه ری مندالت بیست».

زانی مندالبوون به نه شته رگه ری

دشلێر فائق به پێوه به ری نه خۆشخانه ی مندالبوونی فیرکاری ئاماره به وه ده دات که مندالبوون به نه شته رگه ری سیزریان له شاریکی وهک سلیمانیدا به به راورد به هه ولێر ده وک به رزتره، «ئه مه ش به بره وای ئه و دکتۆره ئه وه ده که یه نیت که ژنانی سلیمانی ده یانه ویت به نه شته رگه ری مندالیان بیست».

ئه و به پێوه ره چه خت له وه ده کاته وه که له رووی تهنروستییه وه مندالبوون به نه شته رگه ری کاریکی ناتهنروسته، ته نها له و حاله تانه دا نه بیست که پزیشک به پێوستی ده زانیت،

مندالبوون به نه شته رگه ری بۆته چاویکه ری

له جیهاندا ۲۰٪ و له هه ریزم ۳۰،۹٪ ی ژنان به نه شته رگه ری مندالیان ده بیست

مندالبوون به نه شته رگه ری گه رگه رتیکی سه رده مه و هه موو جیهانی گرتۆته وه، به تایبه ت له ولاتانی ئاسیا و خۆره لاتسی ناوه راسندا و ژۆریه ی ولاتانی که نداویشی گرتۆته وه، هه ریزه پیکراوه تهنروستییه کیانی جیهان، کۆمه کی ئه و لایه نانه ده که ن که پێنمای ژنان ده که ن بۆخۆ پاراستن له م دیارده یه .

به پێی نوێترین توێژینه وهی پزیشکی سه ر زانکۆی کۆلۆمبیا ی ئه مه ریکا، که له مانگی ئازاری ئه مسالدا له سه ر ئه م دیارده یه ئه نجام دراوه، نه شته رگه ری سیزریان به مه ترسیه کی گه وه ده زانیت بۆ سه ر تهنروستی منداله تازه له دایکبووه کان. هه ر به پێی ئه و توێژینه وهی نیوه ی حاله ته کانی مندالبوون به نه شته رگه ری، به پێی ئاره زوی دایکه که ئه نجام ده درینو گرنگی به ده رهاویشته ی زیانه تهنروستییه کی ندریت.

له و توێژینه وهی دا ئاماره به وه دراوه که سه یه کی ئه و جوړه مندالبوونه پیش ماوه ی ته وا بوونی دووگیانی ئه نجام ده درین، که ئه وه ش هۆکاری دروستبوونی کیشه تهنروستییه کانه . به پێی توێژینه وهی به کی دیکه ی بریتانی، ئه و مندالانه ی به هۆی نه شته رگه ری سیزریان وه له دایک ده بن، زیاتر توشی جوړی یه که می نه خۆشی شه که ره ده بن، به ریزه ی ۲۰٪، به به راورد به و مندالانه ی به شیوه ی سروشتی له دایک ده بن.

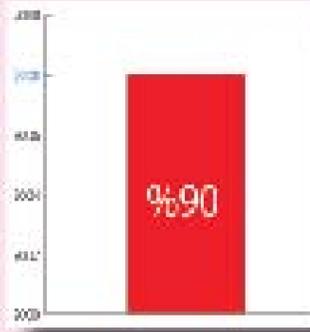
«له به رته وهی بتوانین پارێزگاری له ریزه ی مندالبوونی سروشتی بکه ی»، هه ریزه یه له نه خۆشخانه ی مندالبوون لیژنه یه کیان له سه ی پزیشکی پسپۆر دروستکردوه و ئه وان بریار له سه ر ئه نجامدانی نه شته رگه ری سیزریان بۆ ژنانی سکپه ده دن.

به پێی وته کانی دشلێر، له نه خۆشخانه ی مندالبوونی فیرکاری، ته نها ئه و ژنانه ده بیست به نه شته رگه ری مندالیان بیست که کۆرپه له که له سه کی دایکیدا سه ر له سه ر وه بیست قاچی له خواره وهی مندالانی ژنه که بیست - منداله که سواریت - یان به لای ته نیشت که وتیبت، یان که م کوپیه کی هه بیست، یان له مندالیکی زیاتر بیست، «بوونی گه رگه ر له ویلاشدا که مه ترسی بۆ سه ر مندالبوونه که هه بیست یان بۆ سه ر کۆرپه له که و چه ند حاله تیکی ترکه پزیشک بریاری له سه ر ده دات».

له کاتی مندالبوون به نه شته رگه ی سیزریان، پزیشک له پێگی به نجی گشتیه وه یان به نجی نیوه یی - ئه مه یان له پێگی بره یی پشتی ئافره ته که وه ده بیست - مندال له دایک ده بیست، به لام دکتۆره شلێر چه خت له وه ده کاته وه که باشتترین پێگا بۆته ندروستی دایکه که و منداله که، گرتنه به ری ریگه ی سروستییه به ی نه شته رگه ری.

توێژینه وه کان دژی نه شته رگه رین به وته ی شاره زایان کیشه ی

هۆکاری قه له وهی ژۆرخۆریه نه ک جو له ی که م

به گۆرته ی لیکزانی به به کی به ری قاضی له سالی ۲۰۰۸ به ی شدار بوونی ۲۵- پسپۆر ۲۹- ی مندالی ئه مه ریک کیشیان ژۆره یانیش قه لسن.

به گۆرته ی لیکزانی به به کی ریکراوی تهنروستی جیهانی، زیاده بوونی له خوارین، نه ک جو له ی که م، هۆکاریکی گه ریه ی زیانبوونی بپاره ی قه له وهی به جیهاندا. لیکزانه روه کانی سه تته ری قه لچکرینی قه له وهی له م ریکراویدا هه یج دووگه و نینگیان له چالاکي جیوه یی له م سه ی ده یه ر دواییه ئه وار له کورده و. نه مه ش وانه یه نیت که زیانبوونی قه له وهی له خۆراکی کالۆری به رز په یلای بووه .

بیستون قه له وهی ۱،۶ ملیار

له نایینی یه زیدیا خواردنی کاهوو، گوشتی به رازو کوشتنی به نه نقه ست حه راهه "ناشهر عییه گه نجیکی شیخ کچیکی مورید بخوازیت"

عاشورا له دیدی شیعه و سوننه دا

مه لانه حمه دی قامیشی

مرۆی ژیرده بیست له به رانه ر پوداوه گه وره کان هه لوئیسته بکاتو په ندیان لیوه ریگریت، نه که ته نها گێرانه وهی چیرۆکیکو کات به سه بریدن ۱۰۰ ای موچه ره م که نه مسال ده کاته ریگه وتی به عاشورا ۲۰۰۹/۱۲/۲۷ ناسراوه .

لای سوننه کان ده گه ریته وه بۆسه رده می پیش ئیسلامو پۆزی پزگاربونی چه زه ته سی موسایه له ده ست فیرعه ون، وه ک له فرموده ی پیشه واماندا هاتوه کاتی خۆشه ویستمان کۆچیکرد بۆمه دینه، بینی جوله که کان له و پۆزه دا به پۆزوبون، پرساری کرد له هۆی به پۆزوبونیا، ئه وانیش وتیان: ئه وه پۆزی پزگاری چه زه ته سی موسایه و خنکانی فیرعه ونه له روبراری نیلدا، حه ره تیش فرموی: ئیمه له پیشترین له ئیوه بۆ موسا، ئه وه بوو محمه د پیغه مبه ر به پۆزوبوو، پاشان فرموی سالیکی تر ۱۰۹ ای ده گرین بۆئه وه ی له هی ئه وان نه چیت. ئه و دوو پۆزه بۆمان بوو به سوننه ت که تیدا به پۆزوبون، ئه وه ش کورته ی چیرۆکی فرموده که بوو به کورته و به کورته ی.

مۆز: مینۆ گرامی

یه زیدییه کان له هه ریمی کوردستان دوومه پیکهاته ی نایینی

لغین نیروهی - دهۆک

له میژووی خۆیدا ۷۲ جار تووشی کۆچکردن و مالوێزانی بوونه و ژماره یه کی زۆریشیان لێ کۆژاون، میژووی یه زیدییه کان خۆیناوییه و هه موو کاتیگ تووشی شه رو پیکدادان بونه ته وه .

له گه لی قیامه ت هه لگرسا

خیری بۆزانی، جه خت له وه ده کاته وه که له ناوچه ی گه لی قیامه ت - ده که ویته ناوچه ی ئه ترووشی سه ر به قه زای شیخان - ژماره یه کی زۆر له یه زیدییه کان کۆژان و له جیگه ی ئاوی رپووباری گه لی قیامه ت خویتی یه زیدییه کان رتی ده کرد .

به شیخی زۆر له یه زیدییه کان رایانکردبوو بۆ گه لی قیامه ت و له ویدا خۆیان شارده بوو، چونکه له چاخنی نۆژده و له شه پزیک گه ورده دا، میری ره واندوز هیرشیکی گه وره ی کرده سه ر یه زیدییه کانی ناوچه ی باعه درێ و شیخان و فه رمانی له ناوبردنیان ده کرد، «بۆیه به شیخی زۆریان به ره و ناوچه ی گه لی قیامه ت به پزیکه وتن، به لām له شکر میری ره واندوز له ویشدا هیرشی کرده سه ریان و ژماره یه کی زۆریان لێ کۆژا» .

بنکه ی سه ره کی زۆرینه ی یه زیدییه کان هه ریمی کوردستانه و دابه شبون به سه ر هه ردوو پارێزگای دهۆکو موسل، به لām زۆرینه یان دانیشتووی موسل. هه رچه نده هیه چ ئاماریکی ورد له به رده ستدا نییه، به لām به پیی ئاماریکی وه زاره تی یه زیدی له کوردستاندا هه ن. به وته ی بۆزانی، به شیخی زۆری یه زیدییه کان له سواریا و تورکیا و ئیران نیشه جین، به لām به هۆی ئه و سه ته مه ی له لایه ن تورکیا وه لیان کراوه، ئیستا ژماره یان له و ولاته دا که م بوه ته وه، هه ره وها یه زیدی له کۆماری یه کیتی

به برپای پیوه کارانی، یه زیدی نایینیکی سه ره خۆیه و پاشماوه ی نایینی مپرائییه، میژوه که ی ده گه ریته وه بۆ ۴۵۰۰ سال پیش ئیستا ، ژماره یان ده کاته زیاتر له ۵۰۰ هه زار که س .

خیری بۆزانی به پیوه به ری گشتی کاروباری یه زیدییه کان له وه زاره تی ئه وقافو کاروباری نایینی حکومه تی هه ریمی کوردستان، له میانی دیمانه یه کی تابییه تی له گه ل نم نم، روونکی ده خاته سه ر ورده کاری نایینه که یانو جه خت له وه ده کاته وه که لای یه زیدییه کان زیناو خواردنی کاهوو گوشتی به راز حه راهه، به لām مه ی خواردنه وه حه لاله .

یه زیدییه کان میژوویک له جیابونه وه و کۆچره یی

خیری بۆزانی ئاماره به وه ده دات که نایینی یه زیدی له هندستانه وه تا ئه وروپای گرتوه ته وه و له م سالانه ی دوایدا بۆیان ئاشکرابوو که ئه و دابو نه ریتانه ی یه زیدی ده یکن، وه کو نایینی میرایییه، «بۆیه یه زیدییه کان به راوردنیکان له نیوان دیانه تی خۆیان و دیانه تی مپرائیان کردو ئاشکرابوو که دیانه تاکانیا و هه وکه یه کن» . یه زیدییه کان به چه ند قوناغیکدا تیپه ر بوون، له کۆندا پیروه ی نایینی زه رده شتیان ده کرد، کابرایه ک له ناوچه ی به له خوا به ناوی زه رده شت بانگه شه ی پیغه مبه ریتی کردوه .

به پیی وته کانی خیری بۆزانی، زه رده شت به راستی پیغه مبه ر بووه، به لām دوا ی ئه و کاته ی جیابونه وه له نیوان نایینه کانی ئه و سه رده مه دا پوویدا، یه زیدییه کانی له شوینی خۆیان مانه وه درێزه یان به نایینه که ی خۆیان دا، «ئه گه ر ئیمه به وردی سه سیری میژووی یه زیدی بکه ین سه رسام ده بین، چونکه یه زیدی

پیش ئیستا ژنه تیان له ناو گه نجانی یه زیدیدا زۆر که م بوو، له به ره وه ی شیربایی و ئالتون ئه ونده گران بوون ، گه نه چه یه زیدییه کان بیران له ژنه تیان نه ده کرده وه، بۆیه ئه نجومه نی پووحانی یه زیدییه کان برپاریکی ده کرد که ده بیست ئالتون ته نها ۷۵ گرامو شیربایی به هه مان به های ئالتون بیت، «ئیستا ژنه تیان له ناو یه زیدییه کاند پووی له زیادبوون کردوه» .

یه زیدی له میژووی فویدا ۷۲ جار تووشی

کۆچکردن و مالوێزانی بوونه و ژماره یه کی زۆریشیان

لێ کۆژاون، میژووی یه زیدییه کان فویناوییه و

هه موو کاتیگ تووشی شه رو پیکدادان بونه ته وه

شیخادی و لاشو چه ژنی یه زیدییه کان

به ریوبه ری کاروباری نایینی یه زیدییه کان له وه زاره تی ئه وقاف زانیاری له باره ی شیخادی ده دات که که سه یکی سوڤیگه ر بووه له کۆتایی سه ده ی یازنه و سه ره تایی سه ده ی دوانزه یه م له ناوچه ی هه کارییه وه هاتوه و پاشان له شیخادی نیشه جی بووه که پیده لێن لاش، که ته نیا په رسته گی یه زیدییه کانه له سه رانه ری جیهان، هه ر بۆیه سه جی جی جی یه زیدییه کان له لاش ده کردین و له هه موو جیهانه وه یه زیدییه کان وه کو تاکه په رسته گی پوو له و شوینه ده کن . یه زیدییه کان پینچ چه ژنیان هیه، چه ژنی چله ی هاوین و زستان، چه ژنی جه ما ، که هه رسیتیکان له لاش ده کرین ، هه ره وها چه ژنی زۆری

ئهم بۆنه یه، لای شیعه کان یادی شه هیدبوونی چه زه تی حسینه، به لām نایا یادکردنه وه به و شیوه یه دروسته، که له خۆدان و یه خه دارین دروست نییه و پیشه واکه مان فرمویه تی: «لیس منا من جرب الخدود وشق الجيوب ودعا بدعوى الجاهلیه». ئه گه ر سه رنج به دین له پوداوه که، په ندو ئامۆزگاری زۆری تیداوه بۆمان ده رده که ویت که ئه م پۆزه:

- ۱. پۆزی پزگاربونه، چونکه خوی گه وره برپادارانی تیا پزگارکردو سه مکارانی له ناوبرد .
- ۲. پۆزی جیهادو تیکۆشانه، شه هیدبوونی ئیمام حوسین له که ربه لاسالی ۶۱ کۆچی، به خۆی و هه فتا و دوو که س له لایه ن سوپای عه بدولای کوری زیاد، به پیلانی ناهه زان که ژماره ی سوپاکه ۴۰۰۰ که س بوو، به رانه ر ۷۲ که س له خیزان و بنه ماله ی پیغه مبه ر درودی خوی لیبیت .
- به لئ، شه پی غه درو خیانه تو سه تم له عیراق سه ری هه لداوه و خۆینی نا په وای تیا پزگاره، بۆیه تانیستاش سه تم هه ره برده وامه، ئه و حوسینه ی که خۆشه ویستمان له باره یانه وه فرمویه تی: «الحسن والحسین سیدا الشهاب الجنه»، له وکاته دا حوکمی خه لافه ی پاشیده نه مابوو، ۳۰ ساله که ته واولبوو، سیسته می پاشایه تی بوو، چونکه مه عاوییه وتویه تی من یه که م پاشای عه ره بام ئه وه ش له سه ره تایی شه سه ته کان بووه، هه ربۆیه ده بی له و پۆزه دا به خۆماندا بچینه وه و بزاین تا چه ند خۆشه ویستی راسته قینه مان هیه بۆئال و به یه ت .
- نایا به که رده وه رینازی ئه وانمان گرتوه؟ که تیکۆشان بووه له پیناوی راستیدا، تا چه ند درێ خیانه تو سه تم بوینه وه؟ نایا خۆشه ویسته یه مشیوه ده بی؟ یان ئه بی سالی پۆزیک بی؟

نایینه کان چوڼ دهروانه پرؤسه هاوسه رگریی؟

له جیهانی روځه وه نامه دایکک بوکچه کدی

و: هاشم گزیا

نازیم مارگریټ، ټولنیزه جریه جاری له گهل په کهره ناڅه لیه کانی خوتدا یاری ده که یستو ټاره زوی ده که ی بزانسی ټاڅه ل له جیهانی ټیمه دا چوڼو هه لسه که وتی ټیمه چوڼه له گهل لیاڼا؟

ټیمه به چاویکی زور خوشه ویستی وه سهیری ټاڅه ل ده که یین. ټاڅه ل لای ټیمه ژیاڼیکو دنیا په کی تاییه تی خویان هیه. هه میسه دلخوشو ټاڅه ل، چونکه لیره ټاڅه ل له هیچ شتیک ناترسیت، هیجان ټاڅه ل یهک ناده نو په کتری ناخون، هه روه ها وه کو لای ټیمه ترسی ټاڅه ل یان پراوگرندی ټاڅه میزادیان نییه، هیچ شتیک نییه لئی برتسیت، له بهر ټیمه هه مو کاتی خوش به خترو خریکی یاری کرندن، زور جوان دینه بهرچا، فوری له شیان زور جوانو بهرچا ویان وهک گلپ روپاکیه کی سه نچراکیشیان هیه. بالنده کان زور جوانو ټاڅه ل دلرځین ده چریکین، له ناو ټیمه باخه خوشه دا به ټاره زوی خویان ټیمه چلو ټیمه چل ده که ن. ټاڅه ل بالنده هه رچوره له شوینو دنیا خویا ده ژین، به لاه هندیکیان له سر زوی خاوه تیان بویټ، ږنگه یان ده دریټی سر له خاوه نه کانیان بدن، چونکه له سر زوی خوشه ویستی له ټیوانیادیه.

چاوه که ټیمه ټاڅه لانه ی له سر زوی له گهل ټاڅه میزادا ده ژیان وهکو ټیمه، پشیله، سهگ، لیره هه ر بهو جوره له گهل خاوه نه کانیانو هه رچوره دنیا خویا جیوازی خوی هیه. ټیمه که سانه ی له سر زوی حزیان له پیستو فوری جوانو نایاب بو، بؤسه وه پراویان ده کردو ټیمه له جیهانی ټیمه روادان، کاتی ټیمه ټاڅه لانه زوی به جیده میلنو دینه ټیمه، نازانن چنه کوڼو شهرم ده که ن، ټیمه که سانه یا راده که ن بولایان، چونکه ده زانن خوشیان ده وین بؤسه وه یارمه تیان بدن، ټیمه ویش له جیانی ټاڅه ل یان هه لده ستن به یارمه تیدانیانو شوټنه تاییه تیه کانی خویان یان نیشان ده دن.

هه ندی ټاڅه ل یا بالنده ی ماللی کاتی له شی فیزیکی به جیدیلنو دینه ټیمه، په کسه ده چنه لای خاوه نه کانی خویان وهکو که، کوتر، پشیله... هه ده به گه یشتیان بؤ لای خاوه نه کانی پیښویان ټیمه پری خوشحالی ده نوینو زوریش پاکو جوانن، چونکه له جیهانی ټیمه روادان پیسی، چلکن، بؤگن، ږیوی نییه، خاوه نه که ی له گه شتو سه رانا ټیمه ټاڅه ل له گهل خوی دبات ټیمه لوه وپری خوشیدان، چونکه تهنیا خوشه ویستی ټاڅه میزادا ټاڅه ل یان بالنده ده کاته هاوږی.

په ښه پرسیار به کیټ بؤچی په یوه ندی نیوان ټاڅه ل ټاڅه میزاد له جیهانی ټیمه روادان هه ر به رده واهه؟ وه لای ټیمه ټیمه که هیچ جوره هه سټیکو رهوشتیکی ټاڅه میزادو ټاڅه ل ناهوتی کاتی زوی به جیدیلنو، ټیمه هه سستی خوشه ویستی هه بی به رامبه ر به ټاڅه ل یا بالنده له جیهانی تیشکا ده چټه وه لای به ختیاره به دیترو دوزینه وهی خاوه نه که ی.

تویش کیانه که م مارگریټ، تا ده توانی ټیمه ټاڅه لانه ی هاوږین، خوشت بوینو خزمه تیان به کو ناگاداریان به تا ټیمه ویش تویان خوشبویت.

له ټیو نایینه په پیره وکراوه کانی هری می کوردستاندا ټیروانیی جیوازه هیه بؤږیسی هوسه رییو جوره کانی، هه ندیک ټیو ږنگه ناده ن پیره وکراویان له گهل پیره وکراوی نایینه کانی دیاکه دا هوسه رگریی بکن، مارکات هوسه رگریی مسیاریش ټیمه رچی له نایینی ټیمه لاه، ټیمه لاه، به لاه ټاڅه ل لای ټیمه لاه کدی.

شیروان موحه مد ټیمه

د محمه د گه زنه یی سه روی پیښوی په کیتی زانایانی ټیمه ل، ټاڅه ل به وه ددات که له نایینی ټیمه لاه پیاو بؤی هیه تا چور ټیمه ټیمه ل، بؤږیسی ټیمه ل مافی هه موویان بدات، هه روه ها پیوه ټیمه ده توانیت به ږه زامه ندی خوی هوسه رگریی بکاتو به بی ږه زامه ندی خوی ماره ناکریت، زوربه ی مازه به کان بؤ کچانیش هه مان بؤچونیان هیه، به لاه به بؤچونی ټیمه ل شافی له سر قسه ی باوک به ټیمه لاری ټیمه ل کچی خوی خوشه ویتو به ږه زامه ندی ده ویت، ټیمه ل کچیش ږازی نه بیټ ده توانیت ماره ی بکات، بوونی مه لاه قازی ټیمه ل په ږه زامه ندی هوسه رگریی مارجی شریعی زواج نییه عاده تو کو لوره، مه لاه قازی تهنیا ټیمه لاری کدی زواجه که ی، قازی بؤ ږه زامه ندی ټیمه ل له لرووی یاساییه وه وته یان وده رگریټ.

په وته ی گه زنه یی، ماره یی له پیښ ټیمه ل هه بووه بؤسنوردارکردی ماره یی هیچ ده قتیکی شریعی نییه، مه لاکانیش به مه به سستی ټاڅه لاری

هاوسه ریی کوږو کچی کاکه یی به دوعایه ک هلال ده کریټو شیعه و سوننه ش له سر مسیاری کوکن

ده لټن پیویسته خه رچی که م له بهرچاو بگریټو له ټیمه ل زواتر داوانه کریټ، تا خه لک زواتر هوسه ریی بکن، شیریایش وانا له بهر پیدانی شیر به کچ، پاره له زوا وه رگریټ، هه راره . ټیمه ماموستایه، پیاو به بیټی دابو نه ریت هوسه رگریی مسیاری کاریکی باش نییه، به لاه له لرووی شریعه وه دروسته و زواتر له ولاتی میسر ده کریټ، پیویست به نه فقه و سه کنی ناکات، تهنیا پیاو جارچاره ده چټه لای ټیمه ل بؤچوتوبون.

له قورئاندا ټاڅه ل به سیغه دراوه

شیعه کان ټیوانیایه کی دیکه ی نایینی ټیمه ل زواتر دوانزه ټیمه ل شیریایش وانا له بهر پیدانی شیر به کچ، پاره له زوا وه رگریټ، هه راره . ټیمه ماموستایه، پیاو به بیټی دابو نه ریت هوسه رگریی مسیاری کاریکی باش نییه، به لاه له لرووی شریعه وه دروسته و زواتر له ولاتی میسر ده کریټ، پیویست به نه فقه و سه کنی ناکات، تهنیا پیاو جارچاره ده چټه لای ټیمه ل بؤچوتوبون.

حسین علی زهرا جگری گوتاریټو پیښوټی مژگه وتی حسینی هیه ټیمه ل که ی له سر زوی جخت له وه ده کاته وه که هوسه ریی سیغه له نایه تی ټیمه ل سوره تی نیسانی قوریان ټاڅه ل پیدراوه، له سرده می پیغه مبه رو حکومانی ټیمه ل به بوبه کری سدیقا هه بووه هلال بووه، به لاه له سرده می عومری کوری خه تابدا ټیمه ل شریعه هوسه رگریی ره ز کراوه، هه ندیک زانی سوننه که قبولی ناکه ن، ټیمه ل ټاره زوی خویانوه ټیمه ل په یوه سست ده بین پیوی.

په وته ی ټیمه ل پیاوه نایینه مسیاری تهنیا رازه مه ندی کوږو کچه کی ده ویتو ماره یی دیاری ناکریتو پیویستی به شایه ت نییه، ټیمه ل پیاو ټیمه ل هه بیټ ده توانیت زواجی سیغه بکاتو سنوری ټیمه ل نایینی بؤ دیاری نه کراوه، به مه رچی مافی بداتو ماره یی ټیمه ل بدات که هه ردوول له سره ی ریک ده که ون، به لاه میراتی تیانه .

حسین علی جخت له وه ده کاته وه که دوا جیابونه ویان له کاری شریعی، ده بیټ ټیمه ل ټیمه ل بؤماوه ی سئ مانگو ده ږوژ دابنیشیتو په یوه ندی له گهل که سی تردا نه کات، ټیمه ل له ناو سکیدا مندال دروست بوو ده گه پندریټه وه بؤ پیاوه که . ټیمه ل پیاوه نایینه، ټاڅه ل به وه ددات که له ناو سوننه و ټیوانیایه کی دیکه ی میسو سعودیه و

جهزیره ی عه ربه ی هوسه رگریی مسیاری هیه، بؤیه دواویان له مرجه عه کانی خویان کردوه له کازمیوه نه جف که نویسنه یان له پارټیزگاکانی کوردستان بؤیکه نه وه، کردنه وه ی نویسنه گش په یوه ندی به هیوږونه وه ی وه زعی سیاسی عتراقوه هیه .

هاوسه رگریی مسیحییه کان وهک په ک نییه

مسیحییه کان له تابه کانی کاسولیکو ټیمه ل دوسو ناشوری پیکنیټو له هه ریمی کوردستاندا نزیکه ی ټیمه ل که نیسه یان هیه، له کاتی هوسه رگریی جگه له وه رگریټی بؤچونی کوږو کچ، پرسپار له ټاڅه ل یوانیش ده کریټ، ټیمه ل که سیک ره خه یان لیدوانیکی هه بیټ یاخود په کیک له ټاڅه ل یوان بلټ: مزو ټیمه ل که په کترمان خوشویستوه ټیمه ل دابوهری ده کریټ، به لاه به پیچه وانه وه هوسه رگریی که سه رکه وتوو ده بیټو ټیمه ل که ده گږنه وه بؤ پیروژکردنیان به ناوی مسیحه وه نوټیان له سر ده کریټ.

قه شه زاگروس سه عید علی ته مه ن ټیمه ل ټیمه ل، پیکنیانی ټیمه ل هوسه ریی له ټیوان هاوږه گه زه کانداهه دور له نایینی مسیح ناوده بات، هوسه ریی له ټیوان هاوږه گه زه کانداهه پیچ په یوه ندی به ټیمه ل مسیحه وه نییه، هه رزه ی پیاوه هوسه رگریی له ټیوان هاوږه راری ټیمه ل دروسته و ږنگه پیدراوه، جخت له وه س ده کاته وه که هندیک له مسیحییه کان هه زناکه ن که کانیان شوو به که سانی ده روه ی نایینه که یان بکن، ټیمه ل که که کم شوو به مسولمانو په یوه ی هه ر نایینی تر بکات، بریاری خویته ی سانسوری له سر دانانټم، چونکه له په یمانی نوټی مسیحا هاتوه، هه مو که س ټاڅه ل زوره ملئ نییه، به لاه به بیټی په یمانی کوڼ له ته وراتدا که بؤ گه لی ټیمه ل روستوه، ناتوان هوسه رگریی له گهل که لیکی تردا بکن که خواپه رست نه بن.

په پیچه وانه ی ټیمه ل بؤچونه وه سلټوه عزیز ره سام قه شه ی که نیسه ی ماریوسفی کلدان، باس له وه ده کات له سالانی رابردودا له هه ندیک که نیسه دا ټیمه ل خوشی نه بوو، به لاه له سره تای هه شتاکانه وه له ټیوان که نیسه کانی عتراقدا ټیمه ل

ټیمه ل به راده هیه کی که م ده سستی پیکرده وه، بؤیه قه شه سلټوه به کاریکی قه دهغه کراوی ده زانیت که کچانی مسیحی هوسه رگریی له گهل کورانی نایینه کانی تردا بکن، هه ر کچیک ټیمه ل بکات ټاڅه ل هه ر شه یه کی کوشتنی له سر ناکریت، به لاه له نایینی مسیح ده چټه ده روه .

ناوبراو، ټاڅه ل به وه ددات که پیویسته ټیمه ل پیاو تا مردن په ک جار زیانی هوسه ریی پیکنیټو بوی ماره یش دیاریکراو نییه، به لاه شوانی که نیسه ی کوردزمان جخت له وه ده کاته وه که له ټیمه ل مسیحا ماره یی نییه، ماره یی بیتمانه یی خه لکه له ټیوان په کتریدا بؤیه کزمله لیک شتی گرانبه ها له ټیوان په کتریدا داده نټن .

هاوسه رگریی له گهل خویان ناکه ن

ټیمه ل به سه ر چوار ټیمه ل پیرانی، شه مسانی، نادانی، قاتانی دابش بوون، په پیره وانیان بؤ پاراستنی ره چله کی خویان به هیچ جوریک ټیمه ل له ټیوان چینه جیوازه کانداهه ناکه ن، له نایینه دا چینی شیخو مورید که ټیمه ل بنه مالهن، هه ربه که یان هوسه ریی له ټیوان خویاندا ده که ن.

عادل ناسر پارټیزرو باوه راریکی نایینی ټیمه ل به باس له وه ده کات که له ټیوان چینه جیوازه کانی ټیمه ل ټیمه ل خوشی ناکه ن و به زوری له چینی پیره کانداهه ټیمه ل خوشیانی هیه، هاوکات خه یی هه سم خلی په ټیمه ل پیښوی کاروباری ټیمه ل له وه زاره تی ټیمه ل وفاق، ټاڅه ل به وه ددات که ټیمه ل دوو ټیمه ل هیه و ټیمه ل دووه می رفاندوه، لای ټیمه ل که ټیمه ل کاریکی دروستو ږنگه پیدراوه و پاشان له گهل که سوکاری کچه که ټیمه ل که ون.

ټیمه ل به لاه خویان ناکه ن، هه روه ک خه یی جختی له سر ده کاته وه نه قبولیانه که س بجټنه ناویان، نه قبولیانی ده که ن کچیان شوو به برادارانسی نایینه کانی تر بکن، له ټیوان دوو بنه مالهدا که منداله کانیان له کوشی په کتردا خه ته نه کرانن تا حوت پشت ټیمه ل خوشی له گهل په کدا ناکه ن.

خه یی باس له وه ده کات که

هه ر کچیکی مسیحی شوو به که سانی ده روه ی نایینه که ی بکات ناکورټیټ، به لاه له مسیحییه ت ده چټه ده روه

ماره یی له لایه ن لیژنه ی روحانی نایینه که یانه وه به بری ټیمه ل ټاڅه ل عیاره ټیمه ل دیاریکراوه نایټ زیادو که م بیټ، هوسه رگریی له لایه ن شخه کانه وه ټیمه ل ده دریټو کچو کوږ ده سته خه نه ناو ده سستی په کترو دوعایه ک ده خوشیټیټ به سه ریاندا، دواتر پارچه نانیک ده کریټه دوو له ته وه و ده دریټ به کوږو کچه که، بؤ به فیه می بوونی هوسه رگریی که، ټیمه ل دوو که سه ده چنه دادگا، به لاه سنوری ټیمه ل له نایینی یزیدیدا دیاری نه کراوه .

کاکه یی دوچار هوسه رگریی ده که ن

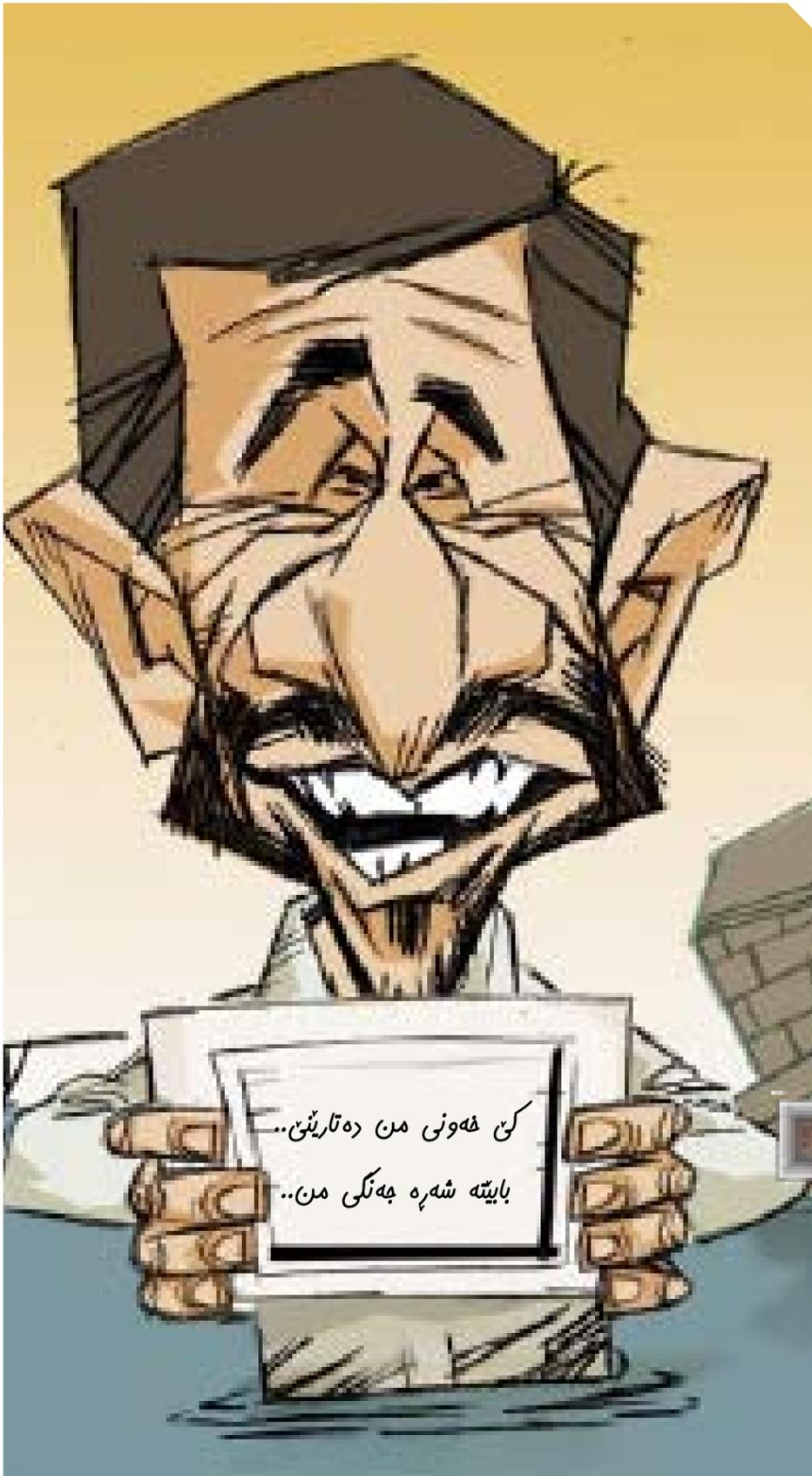
نه وزاد محمه دی ته مه ن ټیمه ل ټیمه ل، که سه ر به تاییفه یی ټیمه ل کاکه یی کانه، باس له وه ده کات که خوشاستن له ټیوان تیره کانی سید، باوه، مام، ټیمه ل نییه هه ر تیره یه ک ټیمه ل نایینی خوی ده خواتیت، هاوکات هه وش نه شارده وه که هه ندیکان له پریازی کاکه یی لایانداوه و کچیان داوه به موسولمانانی شیعه و سوننه، شکاندی ټیمه ل سنوره ش سزاکه یی بؤ قیامه ته لای خا .

له ناو کاکه ییدا ټیمه ل که سانه ی پله ی نایینیان به رزه، به دوعایه کی تاییه ت ټیمه ل ټیمه ل پیاویش هه لایاندا تهنیا دوچار بویان هیه، چنه ټیمه ل هوسه رریی وه و هوسه رگریی دووه میش بؤ هه ر دوکیان به سئ مه رچ ده بیټ، هه ویش نه زوکیو مندال نه بوون، زیناکردن، مردن.

فوتو: ټاڅه ل هه شگری — ټاڅه ل میټو گرافی

هه ر نایینه و به پی ږیوه سم نه ریتی تاییه تی خوی هوسه راری ټیوان کوږانو کچان ساز ده کات

کڼ هغونی من ده تارین...
بایته شه به نکی من...

نه ژاد: من باوکم و وهرزشیش ده کم!

سهردار خوش په نا

راغه یاند که تهمه نی ۵۳ ساله و خاوه نی دوو چاوغه شه، «خیزاندارم، دوو کورپو کچیک هه یه، یه کتر ده بینینو پیکه وه ده چینه دهره وه وهرزشیش ده که یه».

به پیچه وانسه توره بوونو قسه ناگرینه کانی تری، به پرویه کی گه شه وه وتی: «من وه کو هر مرؤفیک کی ناسایی تر ده ژیم، «باوکو براو ماو و اوپریم».

نه ژاد به ناژانسی فرانس پرئسی هچیشم له که س زیاتر نیه».

مه حمود نه حمه دی نه ژادی سهرؤکی ئیزان که به دوژمنی سهرسه ختی پایته خته کانی خورناوا ناسراوه و ئه وانیش له خواسته ئه تومیه کانی ده ترسن، وتی: من مرؤفیک کی ناساییم وه کو هر سهرؤک خیزانیک کی ناسایی تر ده ژیم، «باوکو براو ماو و اوپریم».

نه ژاد به ناژانسی فرانس پرئسی

پېسه گنه با ددانت دهرنه گه ویت ...

- ژن: من ده توانم ته پل به زکت لیدم.
- مژد: که میک وهره خوارتر چه زده کی شم شال لیده.
- مندالیک له باوکی دهررسن بؤ که مریشک دهرمیت قاچی ده کاته ناسمان؟ باوکی ده لیت: نه وه بؤنه وه یه که خوا قاچی بگریو بببات بؤ به هشت.
- رؤژی دواتر منداله که راده کات بؤ دوکانه کی باوکی و به ده نگی به رز پییده لیت: باوکه .. باوکه دایکم قاچی هه لبرپوه و ده یو پیت بچیت بؤ به هشت، به لام مامه عه باس دانیش توه و نایه لیت، توخوا وهره فریا که وه با دایکم بروا بؤ به هشت.
- کچیک به ماله که ده لیت: ماموستا ماچیکت ده وئ؟ مملاش ده لیت: جا کچم خیرکردن پرساری ده وئ؟

شیراک په لکیشنی دادگا ده کریت

خون خوینی

نوسینگه ی جاک شیراک سهرؤکی پیشووی فهره نسا ئاشکرایکرد که شیراک به شیوه یه کی رسمی له لایه ن دادوه ره وه لیکولینه وه ی له گه ل کراوه له سهر نه نجامدانی چنه د سهر پیچیه کی دارایی له وکاته دا که عومده ی پاریس بووه .

نوسینگه که له بیان نامه یه کدا روونیکر ده وه که پیشتر شیراک ئه و تومه تانه ی ره تکر دووه ته وه، به لام به رسمه لیکولینه وه ی له گه لدا کراوه .

روداوه کانی ئه و دؤسیه یه

ده گه ریته وه بؤچه فتا کانی سده ی رابردو که ئه وکات شیراک عومده ی پاریس و سهرؤکی پارتی گردبونه وه له پینا و کوماریدا بووه .

به پتی لیکولینه وه کان، شیراکی تهمه ن ۷۷ ساله وکاته دارتسایه کی دهر کردو وه به هؤیه وه نیکه ی حهوت سهر کرده ی پارتیه کی موچه ی کارمندی شاره وانیا ن وهر گرتو وه به بیته وه ی هچ کاریکی له و جو ره شیان کرد بیت! به بؤ چوونی لیکولیاره کانی ش پیده چیت ئه و پاره یه برابیت بؤخه زینه ی پارتیه کی ته ی، هه روه ها ده لین نیکه ی ۴۲ پؤستی تریشی

کاهینیک: له کریسمسدا دزی بکن!

زگار فاروق

کاهینیک به ریتانی پؤلیسی ئه و ولاته ی نیکه ران کرد دوا ی ئه وه ی له که نیسه یه کدا به نو یژکه رانی وت: ئه گه ر ده سنکورترو بیتوانان ئه و له کریسمسدا دزی له دوکانداران بکن!

پؤلیسی ولاته که داوا که ی ئه و کاهینه تهمه ن ۴۱ ساله ی به وه وه سفکرد که هه ست به به پرسیار تری ناکات به رامبه ر هاوولاتیان و به رزه وه ندی خه لک. کاهینه که که ناوی جؤنزه، به نو یژکه رانی وتبوو: زوریک له هاوولاتیان رویه پووی ده سنکورتی و بیپاره یی بونه ته وه، هؤکاره که ش قهیرانی ناوبریه، بویه باشتروایه خه لکی ده سنکورت دزی له دوکانه کان و توردیه کان بکن، له جیاتی ئه وه ی په نا ببه نه به ر برینی دوکانه کان و هه لکوتانه سهریان به زه بری چکو توقانن!

سهریاری نیکه رانییه کانی پؤلیس، به لام کاهینه که هه ر سوربوو له سهر داواکاریه که ی خؤی و دوپاتی کرده وه که قسه کانی پیچه وانسه ی رینماییه کانی ئینجیل نییه، چونکه خؤشه ویستی خودا بؤ هه ژاران زیاتره له خؤشه ویستی خودا بؤ ده وله منده کان!

ئوپرا له خزمهتی فیژانه کی ئوبامادا

سهرچاوه کانی هه وال بلایان کرده وه خاتوو ئوپرا وینفری میدیا کاری به ناوبانگی ئه مریکایی سهرقالی خؤسازدانه بؤ دیالوگیک کی تاییه ت له گه ل باراک ئوبامای سهرؤکی ئه مریکا و میشال ئوبامای هاوسهری له مانگی داهاتو دا، ئه ویش له چوارچیه ی به رنامه یه کی یهک سه عاتیدا که له ماوه ی پشوو ه کانی جه ژنی سهری سالدا بلاوده کریتته وه .

به رنامه که به ناوی کریسمس له کؤشکی سپی: ئه لقه یه کی تاییه ت له گه ل ئوپرا، ده بیت و رؤژی ۱۳ دیسه مبه ری داهاتوو په خش ده کریت. له و به رنامه تاییه ته دا چنه د دیمه نیک له ناماده کاریه کانی ناو کؤشکی سپی بؤ ئه هه نکه کانی جه ژنی سهری سال بلاوده کریتته وه .

پؤتن ده چپته هه لبراردی جؤدووه

روخسار ناشاد

فلا دیمیر پؤتنی سهرؤکی پیشووی سهرؤک و هزیرانی ئیستای روسیا که خاوه نی پشتینی ره شه، داوا یه کی پیشکه شکرد بؤنه وه ی وهک یاریزانیک کی هه لبراردی نیشتمانی روسیا بؤ یاری جؤدو قبولیکریت، ئه ویش دوا ی ئه وه ی که به هره و لیا هاتووییه کانی خؤی له به رده م هه لبراردی ده کدا نمایشکرد.

پؤتنی تهمه ن ۵۷ ساله کاتی نمایشه که دا که ته له فریو نیکی حکومیه راسته و خؤیه خشکی ده کرد، نمونه یه کی تری پیشکه شکرد که وه کو که سایه تیه کی به هیز خؤی نیشان دایه وه .

دوا ی چه مانه وه یه ک پؤتن توانی کؤنترولی یاریزانه کانی تر بکاتو روپه پووی ئه و یاریزانه بیتوه که نیسه ی تهمه نی ئه و یان نییه . جیا له وه ش پؤتن توانی گه وره راهیته ری جؤدووی روسی ئیتسیؤ جامبای خاوه ن میدالیای ئالتونییی ئؤلومپیا دیش ببه زینیت!

دوا ی ئه و نمایشانه، پؤتن له کاتی خوارنده وه ی چا و کیکدا پیشنیازیک کی کردو به راهینه ره که ی وت: ئه گه ر پیو یستتان به توانا و خزمه تی من هیه وهک یاریزان ده توانن بمه خنه ریزی تیه که تانه وه!

چون ناگاداري له پيلاوه کانتان بکن؟

تېنیا بویه کړدنې جاري پيلاوه کانتان ناوانتیت هۆکاریک بیت بؤ ټوهی پيلاوه کانتان له وشکېون بپارېزن. بؤ ټوهی چرمی پيلاوه کانتان وشکو رهق نه بیت، ماوه ماوه دوی ټوهی پيلاوه کانتان پاک کړده وه به لږکه به کی رڼاوی، پيلاوه کانتان چوریکه ن ریگه بدهن، لېی بگه پین تا چرمه که رڼه که هلمژت. دوی ټوهی پيلاوه که بویه بکن. به مشیوه به همیشه پيلاوه که تان نهرم ده بیتو زیاتریش کارتان بؤده کات.

چون تهرموزی چا د شویوه؟

به گشتی زوری خه لک تېنیا ټاویک له تهرموزه که ودرده دن، به لام ټمه به تېنیا به س نیه. بؤ شتنی دروستی تهرموزی چا، سهرتا تلپه چاکه له تهرموزه که خالی بکن دواتر هندیک ټاوی گهرمی تیکه نو هندیک معجونی قاپ شوری تیکه نو قاپشوریکی تیخنه ودرکاکه ی بیه ستن. ټمجار به باشی تکانی بدهن تا تاولو پاک بیتوه، ټوکات قاپشوره که ی لې دربهیتنو به ټاوی گهرم جوان بیخونه وه.

سوپاسی بکن، بؤنومه ټه گهر هموو رژی کاتژمیر هوت له خه وه لده ستیت تا ناشتا بداته تو منداله کان، ده توانن پنی بلتی: دلکه م من زور خوشحالم که له گه ل تو زه وایم کردوه، من ژنی یه کجار زور دناسم که تهنانهت کاتژمیر ١٠ ی به یانیش له خه ول هلمناستن. له بیرتان بیت که تاکژمیر سنی دوی نیوه پو پنیبلن «دلکه م» و دوی ټوهی پنیبلن «خوشه ویستم» یان «گوله که م» یان هر شتیک که خوتان به باشی دوزانن، ټوهیش دوی ماوه یه که به جوره ناوانه بانگتان دکات. هر چنده ده توانن له شه وو رژی کدا چندیجار تاریفی هاوسره که تان بدهن، به لام له کاردا زیاده رژی مه کن، ههروه ها ټه گهر ده بیین له سهرتاوه سهری سوپده میتیت، پیتان سهر نه بیت. هاوسره که تان هان بدهن تا سهرکه وتنی نوی بدست بهیتیتو تواناکانی خوی زیاتر به کاربهیتیت.

پیاوان دوزانن چون تاریفی ټنه کانیان بدهن؟

تېنیا بؤ هاوسره که ت، چون؟ زور ساده یه، تاریفی ستایشی بکن به هوی ټوهی شتانه ی که تانیستا گرنگیتان پینه داوه

هوار شهیدا

هاوسره کیتیدا سهرکه وتوو بوونو تانیستاش ټه وکاره گرنگترین هزی خاتونونه کانه له ژانی هاویه شدا. توش ده بیت ټوهی کاره بکه ی، به لام

تېنیا بؤ هاوسره که ت، چون؟ زور ساده یه، تاریفی ستایشی بکن به هوی ټوهی شتانه ی که تانیستا گرنگیتان پینه داوه

دوو خال سهارت به گویز

شنه محمده

به پیکي بهینیه دهره وه بهین ټوهی بشکت، له سهره تای شه وه وه تا به یانی بیخه نه ناو ټاوو خوئوه، ټه وکات به یانی ده توانن به ټارامی پیسته که ی بشکتینو کاکله که ی بهینیه دهره وه ټوهی گویزه اش بؤ دروستکردنی شیرینی بریانی زور جوانترو ریکو پیکتر ده بن.

ټه وکات ده توانیت به رده وام بیت که پیاوی مالکه که به رده وام بیت له سهر ټوهی هه لسوکه وته عاشقانه و سوزداریه ی له ماوی ده ستگیرانداری و روزه سهرتایه کانی ټاشنابووندا، بؤ هاوسره که ی هه ییوه. له لایه کی دیکه وه پیوسته ژنه که به سوزو خوشه ویستی به ټوهی هه لسوکه وته ی میزده که ی قبول بکاتو وه لایه بداته وه، تا هه میشه ژانی پ بیت له خوشه ویستی و سوزو ټوهین.

پیاوان چا به ټنه کانیان بلین؟

سوزی علی

ټه گهر خوازیری ژانیکی خوشه ختانه و شادمانانه ی، فیربه هاوسره که ت له هه موو ساته کاندای خوش بویت و سوزو خوشه ویستی که تی هه میشه پی نیشان بده، به رده وام پی بی خوشت ده ویت، تهنانهت به دایکیشی بلن که چه کیت خوش له بیرنه چیتوه و سوزو خوشه ویستی له مالیکدا تا

ټه گهر خوازیری ژانیکی خوشه ختانه و شادمانانه ی، فیربه هاوسره که ت له هه موو ساته کاندای خوش بویت و سوزو خوشه ویستی که تی هه میشه پی نیشان بده، به رده وام پی بی خوشت ده ویت، تهنانهت به دایکیشی بلن که چه کیت خوش له بیرنه چیتوه و سوزو خوشه ویستی له مالیکدا تا

شفتی مهکسیکی

پیداویستی:

گوشتی قیمه کراو.. نیو کیلو
په تاته یه کیلو
باینجان نیو کیلو
هیلکه چوار دانه
خزی، زهره چه به قدهر پیویست
پیان یه کیلو دانه

چونیتهی ټاماده کړدنې:

بؤ ټاماده کړدنې ټم خواردهن پیویستمان به قاپی پیریکس - قاپی تایبهت بؤناو فرن هه یه - په تاته کان ده کولینن قیمه که نیو په رداخ ټاوی تیکه ل ده که یزو ده یخه یه سهر ټاگر تاوه کو ټاوی تیدا نه میتیت، دواتر تویکی په تاته کان لیده که یه وه و قیمه که ی تیکه ل ده که ین. پیاز که ره نه ی ده که ین سهر په تاته و قیمه که ی باینجان که وردده که یزو له ناو رڼ سوری ده که یه وه و تیکه ل به په تاته که ی ده که یزو خوئو زهره چه وه و هیلکه ده که یه سهر شفته که، هه موو که ره سته کان به باشی تیکه ل ده که ین.

ټم شفته یه بؤ ماوه ی ١٥ خوله که به پله ی گهرمی ١٨٠ ده خه یه ناو فرن به پی ټاره زوو ده توانیت په نیری پیتره رنه کراو، بکه یته سهر ټم شفته یه.

گیایه که بؤ

به هیروونی

گه شه ی برژنگ

که رچک، گیایه که به کارهینانی رونی که رچک سوودی زوری هه یه بؤگه شه ی تاله کانی قز، ټه گهر بته ویت برژانگ یان قز که شه یه کی باشی هه بیتو هه روه ره گی قز ت به هیز بیت، ده توانی به م شیوه یه که رچک به کاربهیتیت: سهرتا پیستی سهرت به رونی که رچک چه ور بکه هینده ی که سهرت چه ور بیت، دواتر خالیه که بخره ناو ټاوی گهرم و بیگوشه تاوه کو ټاوی پیوه نه بیت بیپیچه به سهرته وه، چونکه ټمه ده بیت هوی ټوهی که تاله کانی قز ت باشر ټوهی رڼه بگریته خوئو کاردانه وهی له سهر قز زیاتر ده بیت. یه کیکی دیکه له سووده کانی رونی که رچک ټوهی که به کار دیت بؤ ټه ستورکردن و ره شتربوونی برژانگ کانت.

HAPPY BIRTHDAY

هوت خال بؤ جه ژنی له دایکبون

١. ټه گهر بودجه که تان که مه ناره حهت مه بن، جه ژنی له دایکبون ریژگرتنه له که سیک که خوشتان ده ویت.
٢. ههر له سهره تاوه میوه کان له سهر میزیک دابین تا ههر که س ویستی لپی بخواتو دواتر کانتان لې نه گرتیت.
٣. شوپنی دانانی کیکه که دیاری بکن وینه یه کی جه ژنی له دایکبون بؤ بگرن، له پشتی سهری له دیوار بدهن.
٤. ټه گهر که سه که مندالیکي تا ته من ١٠ ساله یه و ده تانه ویت کاغزی ره نگینو میزه لدان له جوانکاریه کاندای به کاربهیتن، هه موویان له یه که رهنگ، به لام له تونی جیاواز هه لبرژن، بؤنومه تونه کانی سه وز یان سور. به مجوره دیزاینه که تان جوانتر دیت به رچاو.
٥. ټه گهر که سه که مندالیکي تا ته من ١٠ ساله یه و ده تانه ویت کاغزی ره نگینو میزه لدان له جوانکاریه کاندای به کاربهیتن، هه موویان له یه که رهنگ، به لام له تونی جیاواز هه لبرژن، بؤنومه تونه کانی سه وز یان سور. به مجوره دیزاینه که تان جوانتر دیت به رچاو.
٦. گولی سروشتی جوانترین که ره سته یه بؤ جوانکاری، ده توانن له پال کیکي جه ژنی له دایک بون چه ند چله گولیک هاورهنگی دیزاینه که تان بگونجیت له گه ل ده سته گولیکي گهره که خاوهنی جه ژنه که هزی لپی بیت، له سهر میزه که ی دیکه دابینن.
٧. له کاتی برده دواوهی کورسیه کان بؤ ټوهی پیگه بکنه وه، به دیواره وه یان مه نوسین، به هوی هاوچوی میوانه کان که چکاری یان نه خش دیواره که خراب ده بیت. میزه کانی که میوه و شیرینی له سهر ریگه و له به رده ست دامه نین. ټه گهر هچ قوماش یان شتیکي دیکه له سهر میزه که و له ژیر میوه و شیرینی کان رامه خه ن، تا مندالان نه توانن به راکیشانی و میوه و شیرینی کان برژن.

فیلمی هەفتە

La tiger e la never
پلنگو بەفر

بێساران فەیرۆز خەسەن

دەرھێنەر: رۆبێرتۆ بێنینی

فیلمنامە: فینچینۆ سیرامی، رۆبێرتۆ بێنینی
ئەکتەرەکان: رۆبێرتۆ بێنینی، جین رینۆ، نیکۆلیتا
براسکی، تۆم وەیتز...

بەرھەمی ئیتالیا ۲۰۰۵

ناوەرۆکی فیلمەکە:

رۆبێرتۆ بێنینی، چەند سال لەمەوبەر توانی
بەھۆی فیلمی ژیان جوان، سەرنجی رەخنەگران
بۆلای خۆی رابکێشێت و دوو خەلاتی سەرەکی
لەمەراسیمی ئۆسکار بەدەست بهێنێت، ئیستا
بۆ چارێکی دی بەفیلمێکی ھاوچەشنی فیلمی
رابردووی گەراوئەو، بەلام ئەمجارەیان شوێن
کاتی بوودانی چیرۆکی فیلمەکە لەئیتالیا
داگیرکراوی نازییەکان و گواستوئەو بۆ عێراقی
پتشی دیکتاتۆرییەتی سەدام حسین.

ئەم فیلمە بەسەرماوەی نزیکەی ۲۵ ملیۆن دۆلار
لەولاتی تونس دروستکراوە و ھەروەک فیلمی ژیان
جوان، نیکۆلیتا براسکی ھاوسەری رۆلی سەرەکی
ژنە ئەکتەری ناو فیلمەکە لەئەستۆ گرتووە.

پلنگو بەفر، فیلمێکە بەتوندی ئیدانە ی ترسو
ناشرینییەکانی جەنگ دەکات، بەبروای بێنینی
کەسانی وەک مایکل مۆر شیاوێکی لاواز
ناکاریگەریان بۆدایەتی جۆرج بۆش گرتوئەو،
لەبەرئەو زياتر ھەولی کارکردن لەسەر ھۆش
ئەقلى مرۆفەکان دەکەن ئەو وەک دلیان.

بێنینی لەم فیلمەیدا ئەرکی خۆی لەوودا
دەبینێتەو تەنھا لەرێگە گێرئەووی چیرۆکەو
رەھەندە ناشرینو بیزراوەکانی جەنگ پیشانی
بینەر بەدات.

فیلمی پلنگو بەفر، بەجیاواز لەھەموو فیلمێکی تر
کە سەبارەت بەجەنگ دروستکراوە ھەول دەدات
لەگەڵ دلو ھەستە مرۆییەکاندا بدوێ، لەبەرئەووی
کاریگەری خستەسەر دلەکان رەنگدانەووی
خیراترو بەھێزتری ھەبە وەک لەمیشکو ھۆش!
فیلمی پلنگو بەفر، ھەمماگەلێکی زۆری
لەخۆگرتووە، ئەمەش بەکەنکە لەو ھۆکارانە
بینەر خەز دەکات لەدیمەنەکانی ناو فیلمەکە
وردبیتەو و لێیان تێگات.

فیلمی پلنگو بەفر، سرودێکە بۆ ژیان... فیلمێکە
سەبارەت بەخەزکردن لەژیان، بێنینی دەلێت:
مەرگم خۆشناوێت، لەبەرئەو دواوە مین کاریکە
کە ئەنجامی دەدەم!!

خەلاتەکان:

خەلاتی ترەیلەری زۆری بۆ باشترین فیلم
لەمەراسیمی خەلاتی گۆلدن ترەیلەر ۲۰۰۶، دوو
خەلاتی قردیلە زیوین لەسەندیکای نەتەووی
ئیتالیا بۆ فیلمی جورنالیستەکان ۲۰۰۶، پالیئوراو
بۆخەلاتی دەیفید لەمەراسیمی خەلاتی دەیفید
دۆناتیلۆ ۲۰۰۶، پالیئوراو بۆخەلاتی قردیلە
زیوین بۆ باشترین ئەکتەری پیاو باشترین
دەنگ لەسەندیکای نەتەووی ئیتالیا بۆ فیلمی
جورنالیستەکان ۲۰۰۶.

رابەری ئۆرکیسترای سلیمانی
لە دەستی گروپێکی چەکدار ھەلدیت

ئەو موزیکژەنە پیش دەستگیرکردنی
لەبەغداد سێتۆدیۆییەکی ھەبوو،
کاری موزیکو گۆرانی تیاکردووە
کارمەندی تەلفزیۆنی عێراقی
بوو، ھەندێجار بۆ وێنەگرتن
پیداویستی تەلفزیۆن سەردانی
ولاتی سوریا کردووە. دوایین
سەفری کە لەسوریا دەگەڕێتەو
بۆ رۆژی دواتر کە چارۆکی
پاسی تەلفزیۆن دەکات وەکو
رۆژانی رابردو دیت بەشوئینیدا،
بەلام بەر لەوێ پاسەکە بگات،
ھەر لەبەردەرگاکی خۆیاندا
دەستگیرکەرت، «چار ھامەری
ئەمریکی ھاتو دەستگیران کردم،
پیاوئەم تۆ جاسوسی سوریاوت
تیروستیست، پاسپۆرتەکەشم
فیزیای سوریا پتوئەبو، ئیتر
نەتوانی ھیچ بکەم».

ئەو موزیکژەنە پیش دەستگیرکردنی
لەبەغداد سێتۆدیۆییەکی ھەبوو،
کاری موزیکو گۆرانی تیاکردووە
کارمەندی تەلفزیۆنی عێراقی
بوو، ھەندێجار بۆ وێنەگرتن
پیداویستی تەلفزیۆن سەردانی
ولاتی سوریا کردووە. دوایین
سەفری کە لەسوریا دەگەڕێتەو
بۆ رۆژی دواتر کە چارۆکی
پاسی تەلفزیۆن دەکات وەکو
رۆژانی رابردو دیت بەشوئینیدا،
بەلام بەر لەوێ پاسەکە بگات،
ھەر لەبەردەرگاکی خۆیاندا
دەستگیرکەرت، «چار ھامەری
ئەمریکی ھاتو دەستگیران کردم،
پیاوئەم تۆ جاسوسی سوریاوت
تیروستیست، پاسپۆرتەکەشم
فیزیای سوریا پتوئەبو، ئیتر
نەتوانی ھیچ بکەم».

گروپێکی چەکدار ھاوئێھەکی
لەبەرچاویدا دەکوژن داوی
بەجێبێشتنی بەغدادیش
لەمستەفا دەکەن، بەلام
ئەو ھەر نایەوێت شارەکی
بەجێبێلێت، بۆیە
لەبەر بەیانێکی تاریکداو پیش
ئەوێ مەلای مزگەوتەکانی ئەو
شارە بانگی بەیانی بدن، ئەو
گروپە بەجلی خەوەرە لەمالەو
دەری دەپەڕێنن چەلۆو
کەمانچەکی دەشکێن.

بەرزان علی حەمە

مستەفا عەباس ئەو ھونەرەمەندە
عەرەبە، کە ئیستا رابەری
تیپی ئۆرکیسترای سلیمانییە
پیش ئەوێ لەبەغداد ھەلپێت
مامۆستای پەیمانگای ھونەرە
جوانەکانی ئەو شارە بوو، ماوەی
چەند مانگێکیش سەرۆکی تیپی
سەمفۆنیای عێراقی بوو.
ئەو موزیکژەنە لەسالی ۲۰۰۴دا،
لەلایەن گروپێکی چەکدارو
بۆماوەی نۆ مانگ زیندانی
دەکەرت، داوی ئازادبوونیشی بەدو
مانگ ویستوئەتی دەست بەکارو
چالاکییەکانی بکاتو لەبەغدا،
بەلام بەوتە خۆی ئەو گروپە
نەیانھێشتووە بەمەبەستی کوشتنی
ھەلیانکوئەو تەسەر مەلەکی،
«لەمالەکی خۆمدا ھاتنە سەرم،
وتیان بۆ دەروە تۆ کافرو
زەندیقو عەمیلی ئەمریکی»،
ئەو ھەر شەپەش ناچار
دەکات بەپەنجاری زیندی
بەجێبێلێتو لەگەڵ خیزانەکیدا
بەرەو سلیمانی ھەل بیت.

لەرابەری ئۆرکیستراو بۆ کرێکاری
عەلو

کاتیستە مستەفا دەچێتە سلیمانی
لەبەر ئەوێ کەس ناناسیتو باری
ئابوری خراب دەبیت، پەنا دەباتە
بەر کاری دوور لەزەوقو پەسپۆری
خۆی، «لەعەلوئەکی سلیمانی
کرێکاری دەکرد، داوی ئەو ئیشی
دارتاشیو چەندین ئیشی ترم کرد
تاخیزانەکەم بژینم»، کە بەباشی
فیری زمانی کوردی دەبیت، سالی
۲۰۰۸ گری بەختی دەکەرتەو
لەپەیمانگای ھونەرە جوانەکانی
سلیمانی دەبیتە مامۆستا، ھاكات
لەتیپی ئۆرکیسترای سلیمانی
دەبیتە رابەر، چونکە لەوئ
مامۆستای پەیمانگای خۆیندی
مۆسیقاو قوتابخانەي مۆسیقاو بالی
بوو.

مەلەو یەكسەر خیزانەکی سەرسام
دەبوو دەستدەکەن بەگریان.

مەلەو یەكسەر خیزانەکی سەرسام
دەبوو دەستدەکەن بەگریان.

لەبەرچاویدا ھاوئێھەکی دەکوژن
داوی ئەوێ دوو مانگ بەسەر
دەستگیرکردنەکیدا تیپەر دەبیت،
ھەمان گروپ دەیانەوێت مستەفا
لەو شارە دەریگەن، بۆیە رۆژیک
بەمەبەستی پاسەکردن، مستەفاو
ھاوئێھەکی کە زەنیاری عود دەبیت
لەشەقامێکی بەغدا پاسە دەکەن،
لەناکاو گروپێکی چەکدار دێنە
سەریانو ھاوئێھەکی لەبەر چاویدا
دەکوژن، داوی ئەوێ نامەیکیش
بۆ ئەو ژەنیارە دەنێرنو دەنوسن،
«ئەو کورەمان کوشت، ئەو
سەرە خۆی بوو، بەلام سەرە
تۆش دیت».

پاش ئەو رۆژە ئەو ھاوئێھە
تیاکوژرا، لەکاتژمێر چواری
بەرەبەیان رۆژی دواتر، ئەو
گروپە دەچنەسەر مالی
مستەفاو لەمالەکیدا چەلۆو
کەمانچەکی دەشکێن، بەلام
لەبەر خیزانەکی نایکوژن بەجلی
خەوەرە ھەموویان دەیکەنەدەرەو،
«وتم مەنەتە چەولە چۆن
بۆمە دەروە، ئەمەریکییەکان
دەستگیرم دەکەن، وتیان کێشە
خۆتە»، بۆیە بەناچار تەلفۆن
بۆ ھاوئێھەکی دەکاتو یەكسەر
بەخۆی ئۆتۆمبیلەکی بەو دەگاتە
ئەوئو بەرەو سلیمانی ھەلدین،
بەلام بۆ شکانی چەلۆکی چەند
رۆژیک نەخۆش دەکەوێت، «ئەو
چەلۆی وەکو پارچەیک لە شەم
وابوو، چونکە یادکاری زۆرم لەگەڵ
ھەبوو».

بەوتە مستەفا ئەو گروپە
چەکدارە دەستگیران کردبوو،

ھەریە کوردستان لە
رووی ئاسایشو بەرو
پیشچووە، بەلام لەپووی
مۆسیقاو زۆر نەپۆشتوئە
پیش، لەبەرئەووی
لەسلیمانی سێ ئۆرکیسترا
ھەبە، ئەگەر یەك
ئۆرکیسترا بوایە، باشتر
جوانتر دەبوون

مستەفا عەباس لەیەكێک لە نمایشە موزیکییەکانیدا

تەكشۈرۈش

سىڭىس كىرىش

خۇشەويستىيە؟!

د. رېنار غەرىب _ پىسپۇرى نەخۇشەيە دەروونىيەكان

ۋاش نەبوو بېگومان جىابونەۋەي ھزىرىي سۆزدارىي روى داۋە، بەلام لەبەر ھەندىخ دابو نەرىتو ۋەفا بۆ مندالەكانىيانو لەبەر قسەي دەرووبەر لەژىر سەققىڭدا پىڭكەۋە دەژىن، ھەرۋەك چۆن قەدەر دووكەس پىڭكەۋە بەند بكات، دەبىت بۆ ماۋەيەك يان تا كۆتايى تەمەن پىڭكەۋە بن!

زۆر لەلاۋانى ئىمە ناۋى ھەزە سىڭىسەكانىيان دەنئىن خۇشەويستى، ھەر لەسەرەتايى بىنىنى مېنىيەك لەخەيالى خۇياندا بەخەيال روتى دەكەنەۋە قەبارەي سىڭو تىرەي كەمەر... تەد دەنەخىشىن

م.اسلۇ لەسەرەتاي پەنجاكاندا قوچەككىكى بۆ رەمەكو پىداۋىستىيەكانى مەرۋف دانا. سىڭىسو خواردنو خواردنەۋەي لەبەشى خوارەۋەي قوچەكەكە دانساۋ پاشان خۇشەويستى بۆدەۋرۋوبەرۋەكسانى ترلەناۋەنددا دانا، لوتكەي قوچەكەكەشى بەخۇشەويستى بۆ ھەموو شتىكى جوانو داپەرۋەرەنە نەخشاندا. زۆر لەلاۋانى ئىمە نارى ھەزە سىڭىسەكانىيان دەنئىن خۇشەويستى، ھەر لەسەرەتايى بىنىنى مېنىيەك لەخەيالى خۇياندا بەخەيال روتى دەكەنەۋە قەبارەي سىڭو تىرەي كەمەر... تەد دەنەخىشىن، دەيەھا شەۋ بەخەيال لەگەلىدا دەنۋونو نارى دەنئىن خۇشەويستى، خۇئەگەر ھەمان شۆخ خاۋەن دەيەھا سىفەتى جوانو سەرنجراكىشەر بىتتو ھىچ نەنگىيەكى نەبىت لەرووي كۆمەلەيەتى، پىشەيىو كەسايەتتەيەۋە، بەلام ھەندىك لاۋاتر يان قەلەۋترىتت يا دىمەنى روى بىرىك جىاۋاتر بىت يا رەنگى پىستى بىرىك تىرتىر بىت، ئەۋ لاۋە دەيەھاى تر دەلئىن ئىمە ۋەكو خۇشكى خۇمان سەيىرى دەكەن!! جا چەندىك ئەۋانەي خۇشەويستى بۇخۇشەويستى دەكەن چەمكە سۆزدارىي ۋەدەروونىيەكانى ھەست پىدەكەن، خۇشەويستى بەكارناھىتىن بۆگەيشتن بەگىرفانى پىاۋىك يان راكردن لەۋلاتىك يان مەبەستى سەرەكەيان لەخۇشەويستى تىركردنى رەمەكە سەرەتايەكانى خۇيان نىيە بۆ گەيشتن بەسنگى يا دامىنى ئافرەتىك!!

ئەگەر خۇشەويستى نەبۋايە ئەۋ ھەموو شاكارە ئەدەبىيەنە دەھاتنە دنىيەي بون؟ تەنەنەت ئەۋ ھەموو داھىتەنە زانستىيەنە دەھاتنە دنىيەي ۋەجود؟ ئەگەر خۇشەويستى نەبۋايە بۆمانەۋەۋ بەردەۋامىۋنى ژيان كى نامادەي ئەۋە بوو خىزان دروست بكاتو بەرپرسىارىتى بەختىۋكردنو پەرۋەردەكردنى مندال لەئەستق بگرى؟ سەبارەت بەھەرۋە چەمكى سىڭىسو خۇشەويستى جىاۋازىيەكى رۋونو ئاشكرا ھەيە، چۈنكە مېژۋى مرقايەتى پىرە لەچىرۋكى خۇشەويستى بەشانازىيەۋەباس لەپالەۋانانى ئەۋ چىرۋكانە دەكاتو بەسوكايەتىۋ رقەۋە باس لەرىڭرانى دەكات، بەدېندەۋ دىۋەزە ناۋيان دەبات، زۆرىيە كات ئەگەر ئەلئىم ھەمىشە بەنەنگىۋ شەرمەۋە باس لەپەيۋەندىيە سىڭىسەكان دەكات يان زۆرجار ھەر باسى لئوۋە ناكات. چىرۋكەكانى رۆمىۋو جۇلئىت، مەجنونو لەيلا، شىرىنو فەرھاد، ۋەلىۋ شەم، مەۋ زىنو سەدەھا چىرۋكى تر لەپەرەكانى مېژۋو دەنەخىشىن. مېژۋو سەرچەم قۇناغەكانى خۇشەويستى ۋەھستە ناسكەكارۋ دەقە جوانەكان تومار دەكات، بەلام لايەنى سىڭىس باس ناكىرىك دەشئى ھىچ پلەيەكى لەۋ خۇشەويستىيەنە دەنەۋىي يان پلەيەكى زۆر نىمى ھەبوۋىن، چۈنكە خۇشەويستى راستەقىنە زۆر بەرزو پىرۋزترە لەۋەي لەدوۋتۋىيى كارىكى سىڭىسىدا يان چەند چالاككىيەكى سىڭىسىدا بگورژئ! ھەرچەندە ھەندىك تاك بوۋنى كارى سىڭىسى بەگىرنگ دەزانئى بۆرەۋىيدانى خۇشەويستى، بەلام ئەمە بۆچۈنى ئەۋ تاكانەيە كە ھەۋل دەدەن لەپەيۋەندىيەكانىياندا زۆرتىن برى سىڭىس ھەبىۋ خۇشەويستى راستەقىنە ۋەلاۋە دەنئىن، ھەرۋىيە دەشئى دوو كەس پىڭكەۋە كارى سىڭىسى بەكەن بەبى بوۋنى ھىچ ھەستىكى خۇشەويستى، تەنەنەت ھەندىجار ۋەكو زۆردارىيەك لەكاتى فراندندا تاكىك دەستدرىژى دەكاتە سەر تاكىكى تىرو كارى سىڭىسى لەگەل دەكات، ھەندىجار لادانەكە گەۋرەترە لەگەل مندال يان ئازەلدا يا تەنەنەت مردوۋدا ئەۋ كارە دەكات!! دەشئى دوو كەس بىنە ھاۋسەرى يەكترو خىزانىش دروست بەكەن چەند مندالىكىشيان بىتت، بەلام ھىشتا زۆريان ماۋە يەكتريان خۇشەويستى، چۈنكە تەنەنەت لەسەر جىگەي نوستن پىڭكەۋەنە لەدەرەۋەي ئەۋ شۋىنە خەيالۋ ئەندىشەي ھەر يەكە بەلايەكدا دەچىتت، بۆيە زۆرجار ئەۋ ھاۋسەرىيە ھەرەس دىنئىۋ بەجىابونەۋە كۆتايىدئىت، خۇگەر

يارىدەدەرىكى پزىشكى بەرەگەز بەرىتانى بۆ ژنى سىڭىر پىۋىستى بەراھىنانى سىروشتىۋ خۇشۇردنى لەشى ھەيە لەسەرەۋە بۆ خوارەۋە

خۇشەويستىيان بۆيە ھەبىتت، بىر لەخواردىنى مندال بەكەنەۋە، نەك بەيانىان تەنەنە چىستىكى پىدېرىتت، ئەمە زۆر خراپە. مندال پىۋىستى بەنانى بەيانى ھەيە، ھەموو ئەمانە گىرنگىرن لەۋەي بىر لەخانۋى جوانو جلى جوان بگرتتەۋە. لەكوردستان، دايكەكان زۆر گىرنگى بە پاكو خاۋىنى مندال دەدەن، ئاسايە ئەگەر جەلكانى مندال كەمىك پىس بىت، چۈنكە جلوبەرگى مندالى ئاسايى ھەمىشە پىسە، لەبەرئەۋەي لەكاتى خواردىنا خۇي پىس دەكاتو ئەمەش شىتتىكى زۆر ئاسايى. دۋى ئەۋەي كە مندالەكەشى دەبىتت، پىۋىستە دايكان ئاگادارى ئەۋە بن كە نابى مندالەكەيان ھەلپەرىنن، ھەرۋەھا نابى مندال قوماتە بگرتت يان بەشلى قوماتە بگىرئ، چۈنكە لەكاتى قاچ بەستتەۋەدا، سمتى دەردەچىتتەۋەكەتاتى گەرەبوۋىدا، دەبىتتە ھۇي خواربۋنى قاچەكانى، جگەلەۋەش بەستتەۋەي ھۇي مندال لەبىشكەدا دەبىتتە ھۇي لەراستىدا شىۋازى مندالۋون لىرە بۆنمۈنە لەگەل ھۆلەندا زۆر جىاۋازە، چۈنكە لەكوردستان رۆژانە مندالىكى زۆر لەدايك دەبىتت، خەلكى ئىزە ئارەزۋىي مندالى زۆر دەكەن، بۆيە رۆژانە نىكەي ۴۰مىندال لەدايك دەبن، بەلام لەھۆلەندا رۆژانە ۴ بۆ ۱۰مىندال دەبىتت، ئەمەش ۋادەكات لەكوردستان ئەۋ گوشارە دروست بىتت كە لەئىستادا ھەيە. شەنگە: ئامۇزگاريت چىيە بۆ دايكان؟ ھىنى: لەراستىدا گىرنگ نىيە ئەۋەندە بايخ بەجىلو بەرگى مندالەكە بىرئىت، بەلكو ئەۋە گىرنگە دايكو باوك كاتى بۆمىندالەكەي ھەبىتتو.

بۆ ژنانى سىڭىر دروست دەكات؟ ھىنى: راكردنو بەپى رۆشتن زۆر ئاسايى، ئەمانە ھۆكار نىن بۆ لەبارچوون، بەلكو تىكچوونى ھۆرمۇناتو ئىلتىھاب ھۆكارن، بەپىچەۋانەۋە ئەۋانە ۋەرزىشكىن بۆ دايكان كە لەكاتى سىڭىرپىدا، زۆر پىۋىستن. شەنگە: چى دەلئىت لەسەر ئەۋ ژنانەي داۋادەكەن بەنەشتەرگەرىي مندالىان بىتت؟ ھىنى: لەسلىمانى ئەۋ ھالەتە زۆر دەبىنرىتت، چۈنكە دايكان دەتسىن لەۋ ئازارەي لەكاتى مندالۋوندا توۋشى دەبن. دايكان ئەۋە نازانن كە مندالۋون بەرئىگە نەشتەرگەرىي لەدايىدا دەبىتتە ھۇي ئازارىكى زۆر بۆ دايكەكە، ئەۋىش بەھۇي ئەۋ تەقەلنەۋە كە بۆي دەكرىن لەنەشتەرگەرىيەكەدا، بەلام مندالۋون بەرئىگەي بەسروشتىي تەنەنە لىۋ كاتەدا ئازارى دەبىتتو دواتر ئاسايى دەبىتتەۋە، ھەرۋىيە پىڭكەي سىروشتىي بۆ مندالۋون رىڭكەيەكى زۆر تەندروستە ھەم بۆ دايكەكە، ھەم بۆ مىندالەكە. لەراستىدا شىۋازى مندالۋون لىرە بۆنمۈنە لەگەل ھۆلەندا زۆر رۆژانە مندالىكى زۆر لەدايك دەبىتت، خەلكى ئىزە ئارەزۋىي مندالى زۆر دەكەن، بۆيە رۆژانە نىكەي ۴۰مىندال لەدايك دەبن، بەلام لەھۆلەندا رۆژانە ۴ بۆ ۱۰مىندال دەبىتت، ئەمەش ۋادەكات لەكوردستان ئەۋ گوشارە دروست بىتت كە لەئىستادا ھەيە. شەنگە: ئامۇزگاريت چىيە بۆ دايكان؟ ھىنى: لەراستىدا گىرنگ نىيە ئەۋەندە بايخ بەجىلو بەرگى مندالەكە بىرئىت، بەلكو ئەۋە گىرنگە دايكو باوك كاتى بۆمىندالەكەي ھەبىتتو.

ھىنى نىجمانى

نەخۇن بەبى پىرسى دىكتور، چۈنكە زۆر ترسناكە بۆ گەشەي مندال. لەقۇناغى يەكەمدا توۋشبوون بەھەندى نەخۇشى ۋەك ئىلتىھاب مەترسىدارە، ھەرۋىيە پىۋىستە زووتر سەردانى دىكتور بەكەن. شەنگە: تاچەند ۋەرزىش بۆ ژنى سىڭىر پىۋىستە؟ ھىنى: بەلئى بەدلىنبايەۋە. ژنى سىڭىر زۆر پىۋىستى بەراھىنانى سىروشتىي ھەيە، بۆئەمەش داۋا لەژان دەكەم سەردانى سەنتەرى دايكايەتى بەكەن بەمەبەستى راھىنانى سىروشتىي بەپىي قۇناغەكانى سىڭىر. شەنگە: پاكو خاۋىنى دايكان تاچەند كارىگەرى ھەيە لەسەر لەدايكۋونى مندالىكى تەندروست؟ ھىنى: ئەۋە شىتتىكى گىرنگە بۆ دايكان، راستە لەزۆر مالى كوردستان ھۆكارەكانى خۇشۇردنو پاكو خاۋىنى زۆر گونجاۋ نىيەۋ ناتوانن ھەموو رۆژىك دوش بەكەن، بەلام لەگەل ئەۋەشدا ژنان دەتوانن خۇيان پاك رابگىرن لەكاتى سىڭىرپىدا، دەتوانن بەپارچەيەك پەۋزى پاك لەشى خۇيان پاك بەكەنەۋە، ھەرۋەھا ئامۇزگارىيەك ھەيە بۆ دايكان لەشيان لەسەرەۋە بۆ خوارەۋە پاك بەكەنەۋە، نەك لەخوارەۋە بۆ سەرەۋە، لەبەرئەۋەي لەكاتى سىڭىرپىدا بۆرى مېن فراۋانتر دەبىتت، ئەگەر لەخوارەۋە بۆ سەرەۋە لەشيان بىشۋن ئەۋە پىسايى دەچىتتە ناۋ بۆرى مېزەۋە توۋشى ئىلتىھاب دەبىتت، ئەمە زۆر گىرنگە ھەرۋەھا كەم خواردىنى ئاۋىش ھۆكارىكى ترە بۆ توۋشبوون بەئىلتىھاب. شەنگە: ژنان لەكاتى سىڭىرپىدا زىاد لەپىۋىست توۋشى دلەپاۋكى دەبن، ئەمە تاچەند ئاسايىيە؟ ھىنى: ئەۋە ھالەتتىكى ئاسايىيە لەھەموو دايكىگدا ھەيە، بەلام ئەۋەي پىۋىستە ئەۋەيە گىرنگى بەۋ خواردانە بىدات كە لەسەرەتادا باسمان كىرد، چۈنكە پىۋىستىيەتى، ھەرۋەھا دوور بەكۋىتتەۋە لەۋ خواردىنەۋانەي زىانى پىدەگەيەن ۋەك كۆكاكۇلا، چا، قاۋە، ھەرۋەھا پىۋىستە ھەوت بۆھەشت سەعات بەخۋىت. شەنگە: زۆر بەپى رۆشتن، كىشە

ھىنى نىجمانى تەمەن ۵۸سال، دايكى دوو كورپو كچىكە خەلكى ئىنگلەتەرەيە، لەئىستادا لەگەل ھاۋسەرەكەي لەسلىمانى دەژىنو رۆژانە لەنەخۇشخانەي مندالۋون ۋەك يارىدەدەرى پزىشك كار دەكاتو ئامۇزگارى ژنانى دووگىان دەكات سەردانى نەخۇشخانە بەكەن رىئىمايى دروست ۋەرىگىرنو ۋەرزىش بەكەن تا بۆشيان دەكرىت دوورگەۋەنە لەۋەي بەرئىگەي نەشتەرگەي مندالىان بىتت، ھاۋكات ئامۇزگارىشيان دەكات كە مندال قوماتە تەكەنو نەيانخەنە پىشكەۋە.

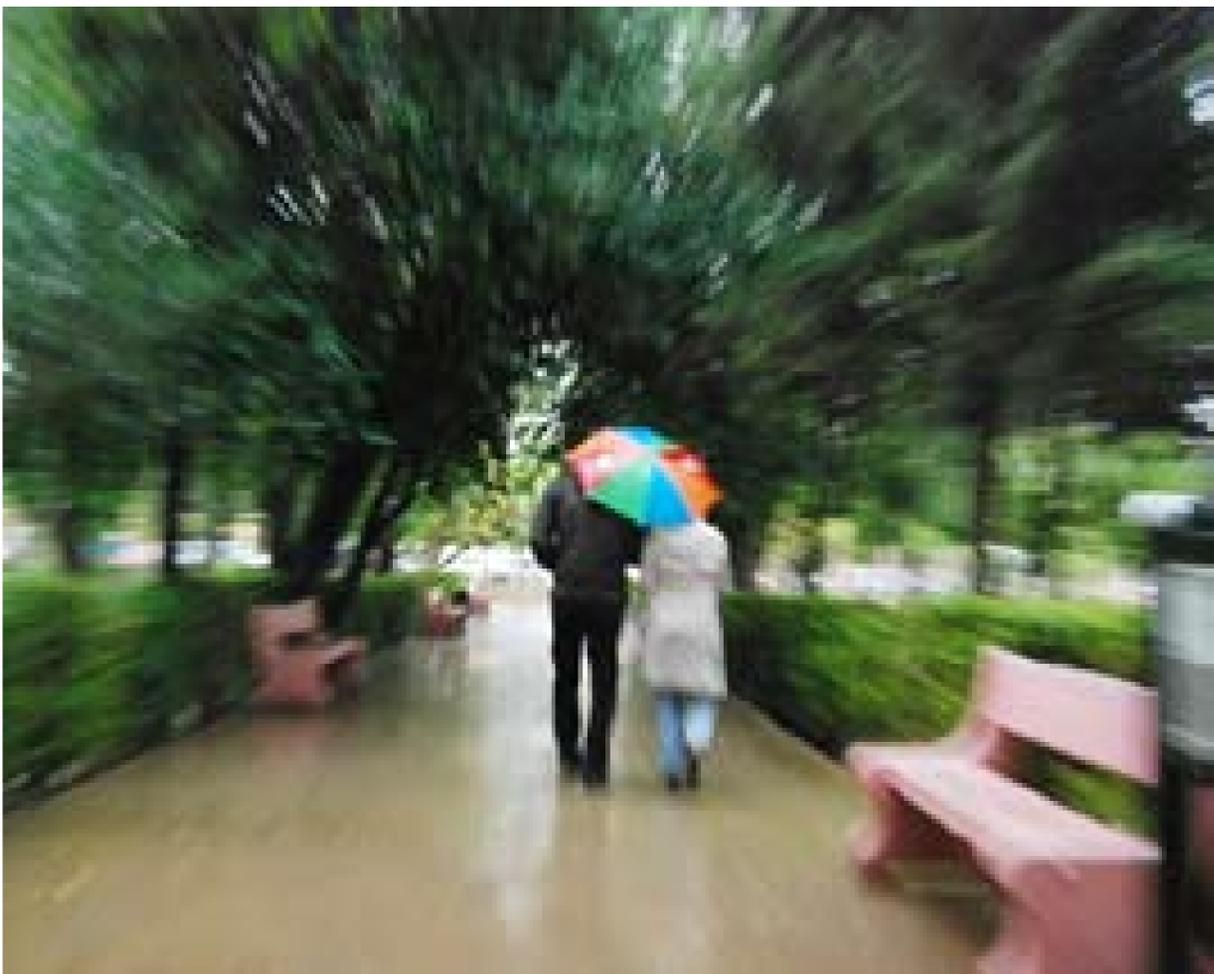
سازدانى: شەنگە رەھىم

شەنگە: رۆژانە لەنەخۇشخانەي مندالۋون بەچىيەۋە سەرقال دەبىتت؟ ھىنى: لەماۋەي سى سالى رابىرودا لەسەنتەرى دايكايەتى كارم دەكرد. لەم سەنتەردا ۋانەي تايبەت بەژنى سىڭىر دەلئەۋە تا ھۆشيارىان ھەبىت لەسەر چۆنىتى مندالۋونو مامەلەكردن لەماۋەي سىڭىرپىيەكاندا. لەئىستادا لەنەخۇشخانەي مندالۋون كاردەكەم، لەكاۋىژ، لەۋ بەشەدا باس لەگىرنگى شىرى دايك دەكەم لەۋ ماۋەيەي مندالەكە لەدايك دەبىتت، ھەرۋەھا زۆر وردەكارى تر كە دايك پىۋىستىيەتى، ۋەلامى ئەۋ پىرسىيارانەش دەدەمەۋە كە لاى دايكان دروست دەبىتت. لەسەرەتاي كاركردىماندا ژنان سەردانىان دەكرىنو پىرسىارىكى زۆريان لەمىشكدا دروست دەبوو لەسەر مندالۋونو ماۋەي سىڭىر، بۆيە بىرمان لەۋە كىردەۋە كىتتىكى تايبەت پىشكەش بەدايكان بەكەن، لەسەر ماۋەي سىڭىرپىيە چۆنىتى مندالۋونو پارىزگارىكردن لەدايكەكە خۇي مندالەكەي، تا مندالىكى تەندروست بەرئىگەيەكى تەندروست لەدايك بىتت. ئەم كىتتىبە لەسەنتەرى دايكايەتى دەدەرىتت ئەۋ دايكانەي كە يەكەم مندالىان دەبىتت، چۈنكە زىاتر ئەۋانن بەھۇي سىكەكەيانەۋە، توۋشى دلەپاۋكى دەبن. شەنگە: رىئىمايىت چىيە بۆ ئەۋ دايكانەي لەقۇناغى سەرەتايى مندالۋوندا؟ ھىنى: كاتتىك دايكەكە دىك بەۋە دەكات سىڭىر، پىۋىستە سەردانى دىكتورى تايبەت بكات. دۋى ئەۋە، دايك لەۋ قۇناغەدا پىۋىستى بەۋەيە بەرئىگەيەكى زۆر فىتامىن B بىخاۋتو دەبىت زۆر گىرنگى پىدېرىتت، چۈنكە مېشكى مندال پىۋىستى بەۋەيە، ھەرۋەھا فىتامىن C لەمىۋە سەۋزەدا ھەيە پىۋىستە دايك بىخاۋت، پىۋىستە بەرۆز چەند پارچەيەك پىرۋىنى ۋەك ھىلكە، گۆشت، پاقەل، شىر، پەنىر، ماست...تەد، بىخاۋت. دەبن دايكان زۆر ورياي ئەۋە بن كە بەھىچ شىۋەيەك دەرمان

چه پاندنی سیکسی و شویننه وار هکانی

فوتو: ناکام شیخ هادی

دارا و زارا ده پرسن

له کاتیکدا نه گه رچی من ته اویش بووم، به لام هیشتا پیوستم به و ماوهیه، چیکه م باشه؟
 وه لام: یه کیک له گه رفته باوه کانی سیکسی نیوان هاوسه ران له کومه لگه ی نیمه دا نه مه یه، پیاوان له گه ل ته او بوونی خویندا ده کشینه داوه، له راستیدا ده بیت پیاوان ره چاوی نه وه بکن که هاوسه ره کانیان پاش گه یشتنیشیان به تورگازم پیوستیان وته ی شیرینو ماچو نامیزی هاوسه ره کانیان ده بیت هه تا چهنده خوله کیک، ره چاونه کورن و پیاده نه کورن نه نه نه رکه ی پیاو به رامبر هاوسه ره که ی ده بیت هه ی که مپوونه وه ی چیژ یان به تالکوردنه وه ی چیژ هه، وه که نه وه ی نه که هه سیکسی هه نه کورنیت.

دارا: من پیاویکی هاوسه ردارم، هه شت ساله له ژیا نی هاوسه رییدام، ته مه نه ۱۸ ساله، له پاش نه نجامدانی پرۆسه ی سیکسی له گه ل هاوسه ره که م یه کسه ر خوم لیده که ویت، هه کاری نه مه بوچی ده گه ریته وه، ئایا زیا نی نییه؟
 وه لام: به گشتی پیاوان له زوربه ی باردا له پاش ته او بوونی پرۆسه ی سیکسی هه ز به پاکشانو خه وه که ن، هه کاری نه مه ش ده گه ریته وه بئوه هه ژورمونه ی له کاتی گه یشتنی پیاو به تورگازم ده پرژیت، نه مه ش هه کاریکی سهره کیه له خاوبوونه وه دا، هه ره وه ها هه سترکن به حه وانه وه و ئارامی له پاش نه نجامدانی پرۆسه ی سیکسی و له پیاو ده کات ئاره زوویه کی به تینی هه بیت بو خه وه. ده کوریت بلین نه وه هه کاریکی و له پیاو ده کات هه ست به ئاره زوویه کی به تین بکات بو خه وه له پاش نه نجامدانی پرۆسه ی سیکسی، نه مانه ن:

۱. نه و ماندو بوونه ی به هه ی نه نجامدانی سیکسه وه تووشی ده بیت و نه و خاوبوونه وه یه ی له نه نجامی گه یشتن به تورگازم پییده گات.
 ۲. پرۆسه ی ئاوه اتنه وه خه ی له خه یدا هه کاریکی ماندو بوونی پیاوه.
 ۳. زوربه ی پیاوان له کاتی نه نجامدانی پرۆسه ی سیکسیدا گوی به لایه نی هه ناسه دان ناده ن، هه ناسه ی قول هه لئامن، هه ریوه ی له م کاتانه دا هه ناسه دانی پیاو نارپک ده بیت، به مه ش جه سه ته بیبه ش ده بیت له توکسجین، نه مه ش ده بیت هه ی خه و الو بوونی پیاو. پزیشکه کان رینمای ده دن به وه ی که میک قاوه بخوریتنه وه پیش نه نجامدانی سیکس، چونکه ماده ی کافیین جه سه ته به ئاگا و چالاک ده هیلته وه.

دارا و زارا: بریارمانداوه هه رکاتیک پرسیاریکمان هه بو له باره ی نه رکه: بایژنیشی، ده روونی و سیکسیه کانی خویمان، به بین هه چ ترسو شه رمو خو خوارنه وه یه یک بیخه یه به رده م کلینیکی نم نم، تا وه کی به راویژ له گه ل که سانی پسپور پشته به ست به سه رچاوه ی زانستی، وه لامی پرسیاره کان وه رگرینه وه گومانه کانمان نه هیلنر بیبه خاوه نی رویشنیریه کی زانستی دروست له باره ی رجو جه سه ته ی خویمان، نه وه ی خویندیش ده توانن به شدارو هاوکارمان بن له رنی ناویشانه کانی روژنامه که مانه وه.

زارا: میرده که م نه خه ی شو پشته یسه ی له گه لدا یه ک زور باری جوونبوون هه یه نه و ئازار ده دات یان بو ته او ناکریت، تکایه چ باریک بو جوونبوونی نیوانمان گونجاوه له م حاله ته ی میرده که م دا؟

وه لام: نه و پیاوانه ی نه خه ی شو پشت یان کیشه یان له برپه کانی پشتیان هه یه، باشترین بار بو جوونبوونی سیکسی نه وان نه و باره یه که پیاوه که له سه ر پشت رابکشینتو هاوسه ره که ی له سه ره وه بیت، له م حاله ته دا تو ی ژن رولی چالاک له پرۆسه که م ده بیبه ی و چیژ بوه ره دولا مسوگر ده بیت، چونکه له م باره دا ده کوریت هه موو چوکی پیاو بیته ناوه وه، هه ره وه پیاوه که ت ئاسانتر ده توانیت ده سه ته کانی به کاربه یته ی بو وروژاندنی نه ندانه هه سته یاره کانی وه ک قیتکه م مه مکن تو، نه م باره له جوونبوون بوئه وانه ش گونجاوه که نه خه ی دلایان هه یه، هه ره وه بوئه و پیاوانه ی که چوکیان بچوکه.

دارا: من گه نیکی ته مه ن ۳۱ سالو خیزاندارم، له ئاوه اتنه وه دا کیشم هه یه، تکایه رینمای؟
 وه لام: گه رفته کانی ئاوه اتنه وه جو ی زوره و هه کاریکی زوره، نیمه نازانین به ریژن کام گه رفته تان هه یه به ریکی، بونموونه له گه رفته کانی ئاوه اتنه وه وه ک ئاوه اتنه وه به یه ره پبوونی چووک، ئاوه اتنه وه به یه ره پبوونی ته و او، ئاوه اتنه وه ی پیشه وخت - پیشه وه ی چووک بیته ناو زئ، یان چهنده ساتیک دای چوونه ناو زئ - ئاوه اتنه وه بی هه سترکن به چیژو خه ی... ته. نه مانه هه موو گه رفته ی جوونجوون له ئاوه اتنه وه دا، بویه باشتره خوت پیشانی پسپوری تابه یته ده بیت تا کو جوو هه کاره که ی داری بکاتو چاره سه ری پیوست وه رگریت.
 زارا: من ژنیکی ته مه ن ۲۶ سالم پیاوه که م له گه ل ته او بوونی خویدا ده سه ته جه ده کشینه وه داوه،

هه ردو ره گه زدا، به لام هه ردو ره گه زه که وه ک یه ک روبه رووی حاله ته ی چه پاندنی سیکسی دین. بیگومان ریگرتنی کومه لگه له باسکردن و ئاشکرکردنی سیکس وه ک چه مکسی کومه لایه نی جوونجوون و نیوان من له قوناغه کانی گه شه کورنیدا وایکردوه وه ک دا هینانیکسی نه فسوانوی بگرین به دوی نه و راستیبانه ی که پاشه وخت فیژی ده بنو له وانه شه له ده ره وه ی خیزان و خویندنگا زانیاری وه ریگرن.
 وه ی سیکسی له قوناغیکه وه بو قوناغیکسی دیکه ی گه شه کورنی مرؤف جیاوازی هه یه. له قوناغی هه زه کاریدا وزیه کی زیاتری لادروست ده بیت، نه مه ش په یوه ندی به گورانکاریه فسولوزیه کانه وه قوناغه دا گه شه کورنیکسی خیزا له هورمؤن و نه ندانه کانی جه سه تیدا پروده دات که نه ندانی سیکسیش ده گرتنه وه.

بوخویندنه وه ی درژی وه 19 نه م بابته به وانه

له گه لدا نیبه و چاوه روان ناکریت که ی پروده دات. هه ندیچار میینه له قوناغی گره وه ده چیته قوناغی پوکانه وه به بی نه وه ی به قوناغی تورگازمدا تیپه ریت، له م قوناغه دا هه ردو ده رچه ی میزو کوم ته سک ده بنه وه.

۴. پوکانه وه Resolution: نه م ماوه یه زور کورته و میینه یه کسه ر ده توانیت کاری سیکسی بکات، بویه ماوه ی Refractory Period. نه و ماوه یه ی پیوسته تا کو تا ک جاریکی تر بتوانیت کاری سیکسی بکات، له میینه دا زور کورته و هه ندیچار له کورتیدا ناپیورتیت.

ژیا نی پیوستی به ئاشنا بوون و زانی نی نه و گورانکاریه هه یه به سه ر پیکه اته ی فسولوزی و فیزیکی جه سه تیدا دیت، به تابه ته ی له قوناغه کانی بالقبون و هه زه کاریدا.
 به پیچه وانسه ی نه و پاستیبه وه له کومه لگه نا نازاده کاند، هه میسه سیکس به چه مکسی نه خلاقه وه به ستراره ته وه و به پاساوی عه بیبه گونا هه پیندراره، نه مه ش وایکردوه وشه ی سیکس له نیو کورو کومه لدا وشه یه کی ناشیرینو عه یب بیت، به تابه ته ی له خیزاندا، نه وه له کاتیکدا هه نه و کرداره فیزیکی نه وه ی مرؤی دیاریکردوه و به رده وای پینداوه، ئابلوقه خسته سه ر مندال - کورو کچ - به تابه ته ی کچ له قوناغی مندالییدا واقعیکی کومه لایه نی حاشاهه لنه گره که ده رنه جامی وشکه باوه ری کومه لگه وایکردوه مئ وه ک بونه وه ریکی لاواز ته ماشابکریت. ئاشکرایه بقه و مه که و عه بیبه، نه و وشانه ک که به رده وام روبه رووی کچ ده کورتنه وه له ته وای قوناغه کانی گه شه کورنیدا و نابه رابه ریبه کی بیسنوری دروستکردوه له نیوان

له کومه لگه دا وه ک دوو جه نگاوه له نیو گوره یانی ژیا نیکی نه ویستدا رو به رووی یه ک بونه ته وه، به هیز سهرکه وتوو براوه ی نه و جه نگه یه، هه لبه ت خه و ی کومه لگه ش پیاوی کردوته پیشه نگی هه موو لایه نه کانی ژیا نو پیاویش له و سه تم و نابه رابه ریبه ش به شیکی زوری خه م کیشه کانی که وتوته سه رشان.

ریگرتنی کومه لگه و چه سپاندنی یاسا هاوشیوه جه نگه لایه کانی هه چ ئازادیبه کی په های بو موماره سه کردنی غه ریزه ئاساییه کانی مرؤف دانه ناوه که ره مه ک (غه ریزه) ی سیکسی یه کیکه له ره مه که ئاساییه کانی مرؤفو پیوستی به تیتربوون هه یه، چه پاندنی نه و ره مه که بوته هه ی دروستبوونی چه پاندنی سیکسی، نه وه ش له کومه لگه نا نازادو نه ریپاریزه کاند لایه نیکی شاراره و بیبایه خه ته نانه ت باسکردنی جئی شهرم و عه بیبه یه له کاتیکدا مرؤف هه لگری وزه و توانایه کی سیکسی به هیزه و پیوستی به شاره زایی ته و او هه یه له قوناغه سه ره تابه یه کانی ژیا نیدا و به درژیایی قوناغه کانی داها تووی

ریگرتنی کومه لگه له باسکردن و ئاشکرکردنی سیکس وه ک چه مکسی کومه لایه تی و جیا کردنه وه ی نیرو مئ له قوناغه کانی گه شه کورنیدا وایکردوه وه ک دا هینانیکسی نه فسوانوی بگرین به دوی نه و راستیبانه ی که پاشه وخت فیژی ده بنو له وانه شه له ده ره وه ی خیزان و خویندنگا زانیاری وه ریگرن

که ژال ئیسماعیل خویندکاری به شی ده رووناسی - مه لنده

وشکه باوه ری و نه ریپاریزی له کومه لگه نا نازادو کونخاوزه کاند کومه لیک شویننه واری ویزانکه رو بوخینه ری له سه ر کومه لگه به گشتی و تا که سه به تابه ت به چیپشته وه که سه دان سالی رابردو به ئیستاشه وه وه ک حاله تیکی چه سپاو ناگوریت. له نیو کومه لگه نا نازادو ئایینه کاند به گشتی عه بیبه و شهرم بوته موری پوره ده کورنیکسی نارپک و دوکه و وتوو، جو ره ها شویننه واری نیگه تیقی لیکه وتوته وه، ژنو پیاو

قوناغه کانی وروژاندنی سیکسی لای نیرو مئ

۲. لوتکه (Orgasm): نه مه ش دوو به شه: A: گرتبوونی گونه کان و پرۆسات که له م قوناغه دا که سه که هه ست ده کات ئاوه اتنه وه ی نریک بوته وه و ناتوانیت خه ی لن پاریزیت. B: پزاندنی توواو، هه سترکن به جوونیک تر له خه ی شو.

۴. پوکانه وه Resolution: بریتیه له گه رانه وه ی تا ک بو باری پیش نه م سئ قوناغه که ماوه ی ۱۰ - ۱۵ خوله ک ده خایه نیتو که سه که به قوناغیکدا تیپه ریته که پییده لاین ماوه ی وه لام نه دانسه وه ی وروژانه ره کان Refractory Period، نه و

۳. گورانکاریه کان بریتین له: ره پبوون Erection و گرتبوونی کیسه ی هه لگری گونه کان، ده رانی بریک شله ی لینی بریسکه دار که تووی تیدایه، خیزایی دل زیاد ده کات، به رزیوونه وه ی گوشاری خوین، گرتبوونی ماسولکه کان، هه ناسه سواری خوینایی هه ناسه دان، عه ره ق کردنه وه.

۲. گرت Plateau: به رده وامبوونی گورانکاریه کانی قوناغی یه که م له گه ل ده رانی بریکی که م شله که تووی تیدایه خو ناما ده کورنیکه بو قوناغی لوتکه.

۳. لوتکه (Orgasm): نه مه ش دوو به شه: A: گرتبوونی گونه کان و پرۆسات که له م قوناغه دا که سه که هه ست ده کات ئاوه اتنه وه ی نریک بوته وه و ناتوانیت خه ی لن پاریزیت. B: پزاندنی توواو، هه سترکن به جوونیک تر له خه ی شو.

۴. پوکانه وه Resolution: بریتیه له گه رانه وه ی تا ک بو باری پیش نه م سئ قوناغه که ماوه ی ۱۰ - ۱۵ خوله ک ده خایه نیتو که سه که به قوناغیکدا تیپه ریته که پییده لاین ماوه ی وه لام نه دانسه وه ی وروژانه ره کان Refractory Period، نه و

۳. لوتکه (Orgasm): نه مه ش دوو به شه: A: گرتبوونی گونه کان و پرۆسات که له م قوناغه دا که سه که هه ست ده کات ئاوه اتنه وه ی نریک بوته وه و ناتوانیت خه ی لن پاریزیت. B: پزاندنی توواو، هه سترکن به جوونیک تر له خه ی شو.

۴. پوکانه وه Resolution: بریتیه له گه رانه وه ی تا ک بو باری پیش نه م سئ قوناغه که ماوه ی ۱۰ - ۱۵ خوله ک ده خایه نیتو که سه که به قوناغیکدا تیپه ریته که پییده لاین ماوه ی وه لام نه دانسه وه ی وروژانه ره کان Refractory Period، نه و

پنج داهینان شارهكان به ناگا دینه وه

هه میشه شوان

گروپیی ته کتولوزیا نوئیه کانی IBM له پرۆزه یه کدا پینج داهینانی خستوه ته پروو که نه گهر به شیوهی زانستی له ماوهی پینج سالی داهاتودا بکهنه گهر، شارهكان دهگزیستو دهیانکاته شاری هوشمه ند.

هه و کۆمپانیا ئینفۆرماتیکییه له نزیکهی دووسال پینج ئیستاهه له پرۆزه یه کدا به ناوی پینج سالی داهاتوو له پینجدا Next Five in Five به خستنه پرووی پینج داهینان کۆمه لیک پیشبینی سه بارهت به داهاتویی مرۆف کردوه.

به پینجی راپۆرتی PhysOrg.com، ئیستا IBM له سه ره نهو خاله کارده کات که چۆن ده توانن نهو شارانهی ئییدا ده ژین بگۆرن. دیاریترینی نهو پینج داهینانهش نه مانه ن:

1. سیستمه کانی ناسایشی شارهكان: فه مانگه ی ته ندروستی بۆ هاولاتیان توانای نه وهی ده بیته پیشبینی بکات که ی، چۆن له کوئی فایرۆسه نوئیه کان گه شه ده که ن، هه ر بۆیه ده توانریت له به رامه به نه خو شیهی کاندای به رگری له خه لک بکاتو گه شه ی نه خو شیهی کان سنووردار بکات.

هه و سیستمی ناسایشی شارییه له سه ره بنه مای تۆرپکی ئینفۆرماتیکی داده مرزیت که ستانداردکردنی میتۆده کانی به ئشتراکدانی زانیارییه کانی تایبته به ته ندروستی و ئیپیدمییه کانی نه خو شیهی کانی

بۆ نه م به سه ته پسپۆرانی IBM به هاوکاری پرۆزه ی دانیمارکی نه دیسن له سه ره ته کتولوزیای نوئی بۆ باشترکردنی ماوهی کاری پاترییه نه لکترکییه کانی ئامیره کانی گواسته وه کارده که ن، به شیوه یه ک که نه و پاتریانه ده توانن به یارمه تی نه و ته کتولوزیایانه وه نه بۆ پیوانی ریکه یه کی ۲۰۰ تا ۴۰۰ کیلۆمه تری دابین بکات، نه وه ش له کاتی کدا یه که له ئیستادا نه و پاتریانه ده توانن ته نیا بۆ ۳۰ تا ۷۰ کیلۆمه تر وه دابین بکن.

4. شارهكان تینوپیتهی دانیشتوانه کانیا ن ده ره وینه وه وه له مه سه رفه ی وه دا ده ست پیوه ده گرن: ته کتولوزیا پیشکه و تووه کان بۆ پاکژکردنه وه به کارهینانی ئاو به کارده هینرین و تیچووی گواسته وه له ناو شاریدا تا ۲۰٪ که مته ده که نه وه. کۆنترۆله هوشمه نده کان وه سه ته وه ره کان ده توانن له ناو سیستمه کانی ئاوو کاره بای شاریدا دابنرین، هاوکات له کاتی پیوستیدا زانیاری وردو دروست له قه باره ی خه رجکردن بکه نه پروو، به مشیوه یه یارمه تی به کارهینانی باشتری وه ده دن.

5. پیشبینی قهیران پیش نه وه ی راپۆرته که ی بدریتته به رپرسان: چاودیزی به رده وام له سه ره شارهكان ده توانریت روودانی قهیران و حاله ته نااساییه کان و رووداوه سروشتی یان ده سترکه ده کان، روودانی نه و رووداوانه به پیشبینیکردن و کۆکردنه وه ی زانیاری له ته واوی گه ره که کانی شار که مباته وه.

3. ئۆتۆمبیله کان به مه خزهنی سوتمه نی خالییه وه: پیتی E له سه ره نه دیکاتۆره کانی مه خزهنی به نزی ن ئیتر مانای «خالی» نابه خشن، به لکو به مانایه کی کاریگه ره به کارده هینرین.

ناستی بلبونه وه ی دووه م تۆکسیدی کاربۆن که مبه که نه وه، بۆ نمونه هوتیلی هه ژدیه ای هانگشۆیو له چین بینایه کی هوشمه نده که به تۆرپک له و سیستمانه ی IBM دروستیکردوون، کارده کات.

به ره مه کانی ئای بی ئیم رۆژ به رۆژ له په ره سه نده نایه که خه لک له یه کتری ده گره نه وه، ده خاته به رده ست. 2. بیناکان درک پیده که نه و کاردانه وه یان ده بیته تۆره کانی کاره با، تۆره کانی ئاو، پاکژکردنه وه ی ئاو وه پیسه کان و

که خه لک له یه کتری ده گره نه وه، ده خاته به رده ست. 2. بیناکان درک پیده که نه و کاردانه وه یان ده بیته تۆره کانی کاره با، تۆره کانی ئاو، پاکژکردنه وه ی ئاو وه پیسه کان و

تویوتا ئۆتۆمبیلیکی ته واو

ئه لکترۆنیکی پیروسی ده خاته بازاره وه

تووشی کیشه نابیت و ده توانریت سوود له به نزی ن وه ریکریت. پیروسی، پرفرۆشترین ئۆتۆمبیلی هابیریدی جیهانه و پیده چیت به خستنه به رده سستی فیرزنی ته واو نه لکترۆنیکیه که شه ی، له مه مو جیهاندا ئاره زومه ندانی بۆ به کارهینان نه و ئۆتۆمبیله زیاتریت.

وته بیژی تویوتا له و باره یه وه رایگه یاند: بۆ نه وه ی له کارکردنی بئ کیشه و باشی نه و ئۆتۆمبیله و نه وه ی که بۆ به کارهینانی له سه فه ره دوورو دریه کان دلیابن، ماتۆری به نزی نیش بۆ نه و ئۆتۆمبیله داده نریت تا شو فیره که ی دلیابیت که نه گه ره شه حنی پاترییه کانی ته واو بوو

میلان مریوان کۆمپانیا ی ئۆتۆمبیلی تویوتا مۆتۆری ژاپۆنی به هیوا یه ئۆتۆمبیلی ته واو نه لکترۆنیکی «پیروسی» ی خۆی بخاته بازاره وه. نه و ئۆتۆمبیله ته واو نه لکترۆنیکیه له سالی ۲۰۱۱ ده که ویتته بازاره وه و نرخی که ی ۱۰هه زار دۆلار ده بیته.

فرۆشی مازدا له به رزبونه وه دایه

سیفهر جه مال

ده کات له مانگی رابردودا. به پیتی ئاماره کان مازدا نزیکه ی 1/7 له چا و مانگی یانزه ی سالی ۲۰۰۸ داواکاری زیاتری هه بووه و لی کۆلینیه وه کان نیشانی ده دات که خستنه به رده سستی مودیلی CX 7. که زۆر سه رنجا کیشه، یارمه تی زیادبوونی فرۆشی زیاتری به ره مه کانی نه و کۆمپانیا یه ی داوه. خالی ک که جیگه ی هیوا یه بۆ نه و کۆمپانیا یه نه وه ی که شه ی فرۆشی مازدا له چا و مانگه کانی

سهره تایی سالی ۲۰۰۹ زۆر باشتربووه. مازدا له ۱۱ مانگی نه مسالدا سه رکه و تووه به فرۆشی نه مریکادا، نه وه ش له کاتی کدا یه که ئاماری هاوشپوه له سالی رابردودا، زیاد له ۲۴۵هه زار ئۆتۆمبیل بووه. مازدا هیواداره نه و ره وته رووله گه شه یه ی زۆربوونی داواکاری له سه ره به ره مه کانی نه و کۆمپانیا یه له بازاری نه مریکادا دریه ی هه بیته.

هه ره ک پیشبینی کرابوو، خستنه به رده سستی مودیلی نوئی له لای ن کۆمپانیا ی مازدا وه بوته هۆی زیادبوونی فرۆشی به ره مه کانی نه و کۆمپانیا یه. هه رچه نده کاریگه ری قهیرانی دارایی له بازاره کانی جیهان به تایبه تی نه مریکا دیاره، به لام وته بیژی کۆمپانیا ی مازدا له و ولاته دا باس له گه شه ی که می فرۆشی ئۆتۆمبیله که یان له نه مریکا

کریارانی به ره مه کانی نه و کۆمپانیا یه به حاله شه وه توانای کرینی ئۆتۆمبیله کانی به ره می نه و کۆمپانیا یه یان هه بووه، به لام هۆکاری ده ستراکرتیان ده گریته وه بۆ نه وه ی چاوه ری نه وه بوون باردۆخی دارایی جیهان رووله باشی بکاته وه وه سه قامگری به به ده ستهینانی داهاته کانی نه و تۆیژه ی کۆمه لگه وه دیار بیت.

خویان به گرنگترین هۆکاری گه شه ی فرۆشی ئۆتۆمبیله لۆکسه کانی نه و کۆمپانیا یه ده زانن. کۆمپانیا ی ماریسیدس بئنز که به ره مه پنه ری ئۆتۆمبیله گران نرخ و لۆکسه کانی جیهانه به هۆی قهیرانی داراییه وه تووشی که مبوونه وه ی فرۆش هاتبوو.

کوردۆ شه یدا کۆمپانیا ی ئۆتۆمبیلی ماریسیدس بئنز، پیشبینی کردوه له مانگه کۆتاییه کانی نه مسالدا به ریه ی 16٪ ی فرۆشی له بازاره کانی جیهاندا زیاد ده بیته. وته بیژی نه و کۆمپانیا یه باشتربوونی باردۆخی دارایی دلیابیی خه لک له باردۆخی دارایی

پیشبینی گه شه ی فرۆشی ماریسیدس ده کریت

فرۆشی موبایل روو له کزیه

ویندوهوزی 7

محهمد ره سول کریم

له نېستادا زوریهی به کارهینه ران یان ویندوهوزی 7 به کارده مینن یان له هه والی گورپنی ئوپرتینگ سیستمه که یانان تا بیکه نه ویندوهوزی 7 هه ربویه هه ول ددهم له گۆشه یه وه له هه ژماره یه کدا چنډ خالیکی بچوک، به لام به سوودی نویی ئه و ویندوهوزتان بۆ بڅمه پروو تا بتوانن باشتر سوود له و ویندوهوزه وه ریگرن.

له زماندن پهنجره کان

له ویندوهوزه کانی دیکه دا ئه گه چنډ پهنجره پیکه وه بکه یه وه، ناچارده بووین یه ک یه ک پهنجره کان Close یان Minimize بکن، به لام له ویندوهوزی 7، بۆ ئه م مه به سته توانا یه کی نویی به ناوی Aero Shake خراوه ته روو، بۆ به کارهینانی ئه و توانا نوییه تنیا پتویسته ئه و پهنجره یه ی به هیوان کراوه بیت بیگرنو به ماوسه که تان رایوه شینن، به و کاره شتان هه موو پهنجره کان Minimize دهن. ئه گه دووباره ئه و کاره نه نجام بدن پهنجره کان دووباره ده کړینه وه. ئه گه پهنجره که بگرنو به یه کی که له که ناره ستونیه کانی شاشه که تانی دابدهن drug and drop پهنجره که نیوهی شاشه که تان ده کړینه وه، ئه وکات ده توانن پهنجره یه کی دیکه ش به وشپوهی به که ناره که ی ئه و به یی دابدهن و له و دوو پهنجره یه دا کاریکن، بۆ نمونه کوی فایل له یه کی که ناره بۆ ئه وه ی دیکه، هه وره ها ئه گه پهنجره که به که ناره ی سه ره وه ی - ئاسویی - شاشه که تانیدا بدن، ئه و پهنجره یه ماکسیمایز ده کات.

گه شه ی زیاتر توانای پیش نمایشی پهنجره کان

له ویندوهوزی قیستادا ئه گه مائوسه که تان له سه ره پهنجره Minimize کراوه کان له Taskbar دا رابگر تابه، پیش نمایشی پهنجره کان له سایزی بچوکدا نمایش ده کرا، به لام له ویندوهوزی 7 ئه و توانایه گه شه ی پیدراوه، به شپوه یه که ئه گه مائوسه کانی له سه ره پیش نمایشه کان رابگری، ده توانی ئه و پهنجره یه دابدهن، هه وره ها بۆ گه ران به ناو پیش نمایشه کاند ده توانن سوود له کلایه کانی Win-T وه ریگرن.

که یفی شوقی

دامه زراوه ی لیکولینه وه ی گارتنیز له سه روو به ندی نزیکیو نه وه ی سالی 2010 راپورتی خوی سه بارت به فرۆشی هاند له جیهاندا خستوه ته روو. له و راپورته دا هاتوه له سالی 2009، 2، 1 ملیار

هاندی موبایل فرۆشراوه که ئه م ژماره یه ش له چا و سالی رابردودا 67٪ که میونه وه ی به خوییه وه بینیه و.

له سالی 2009 دا هاند هوشمه نده کان 14٪ی فرۆشی بازار یه ی هاند هاندی موبایلی بۆ خوی دابین کردوه که ئه و ژماره یه له چا و سالی 2008

گه شه ی 6، 23٪ی هه بووه. گارتنیز، چنډ پیشبینیه کی سه بارت به فرۆشی هاندی موبایل له سالی 2010 دا نه نجامدوه، ئه و پیشبینیانه ئه وه نیشان ددهن که له سالی دا هاتودا فرۆشی جیهانی بازار یه ی هاندی موبایل 9٪ گه شه بکات، ئه وه ش له کاتیکدا یه که به پیی پیشبینیه کان گه شه ی فرۆشی هاند له سالی 2012 دا بگاته ی 38٪. لیکولینه وه که ی گارتنیز نیشانی ده دات که سالی 2010 نرخی تیکرای هاند هاندی موبایل له ناستی جیهاندا ره وتیکی روه له گه شه ی هه بیت و نرخی هاند هوشمه نده کان 3٪ دابه زیت. به پیی راپورتی رویته رز، زیاد بوونی به رچاوی فرۆشی هاند هاندی موبایل له سالی 2009 دا له دوو ناوچه ی ئاسیا و ئوقیانوسیه 480 ملیون نامیزو له نه ورپای خورتا و 187 ملیون نامیز تومار کراوه، ئه مه له کاتیکدا یه که فرۆشی له ناوچه ی ئه مریکا لاتین ته نیا 120 ملیون نامیز بووه که ئه و ژماره یه له سالی 2008، 142 ملیون نامیز بووه، هه وره ها له ناوچه ی خوره لاتی ناوه رپاستو ئه فریقا 129 ملیون نامیز فرۆشراوه که له سالی 2008، ئه و ژماره یه 123 ملیون نامیز بووه.

سامسونگ کومپیوتهری تهخت دروستده کات

له پشانگای CES 2010 ئه مریکا که له مانگی یه کی سالی دا هاتوو به رپوه ده چیت نمایش بکرت. یه که مین کومپیوتهری تهختی جیهان له لایه ن کومپانیای مایکروسوفته وه به ناوی «سورفیس» خرابه به رده ست، که به رواله ت ته نیا شاشه یه کی له مسیه .

هاندی موبایلی نادیداس

ئه و هاند له لایه ن نادیداسه وه دروست کراوه. به پیی هه والیک سیایتی موبایل واک، هاندی نادیداس کتابیه و له به شی سه ره وه له لای راست لۆگزی نادیداس دانراوه. ئه و هاند ره ننگه که ی سپیه و کومه لیک نه خشی په مه یی تیدا به کارهاتوه که جوانیه کی زوری

کومه لیک وینه له هاندیک موبایل به بره ندی نادیداسه وه له ئینته رنیتدا بلاو کراوه ته وه که نیشانی ده دات

پروگرامیکی نوی بۆ قسه کردنی فیدیوی بیبهرامبه ر

ئه و پروگرامه تازه یه کومپانیای فرینگ له گه ل به ره مه کانی هاوشپوهی وه ک سکا ی، جی له گه ل فیرزنی سییه می ئایفون و هه ندیک هاندی نوی وه ک کومه له ی 60 تکیا سازگاری ته وای هه یه و بۆدانلۆدی بیبهرامبه ر له سه ره ئینته رنیت و له سایتی ئه و کومپانیایه دانراوه.

ریگه یه کی جیاواز بۆ چوونه ناو درایشی C

Run کلک بکن. له و دیا لۆگ بۆکسه دا کارکته ری «» بنوسنو ئینته ر لیدهن، تا درایشی C تان بۆ بکاته وه. 2. بۆئوه ی خیرایی کاره که تان زیاتر بیت، له کللی Win-R بۆ کردنه وه Run سوود وه ریگرن. به نوسینی کارکته ری «» ده توانن فولدهری به کارهینهری ویندوهزه که بکنه وه. 3. ئه گه ویندوهزه که تان قیستا یان 7، ته نیا پتویسته له سه ر مینۆی Start کلک بکن - یان ده توانن کللی ویندوهز له سه ر کیبۆرد لیدهن و کارکته ری «» بنوسنو ئینته رن لیدهن تا درایشی C بکرتیه وه.

شه نیه ر قانر

بۆچوونه ناو درایشی C چیده که ی؟ به گشتی هه مووان یه ک شیوه یان هه یه، My Computer ده که نه وه به دوو کلک درایشی C ده که نه وه. ئه وه که له خواره ودا

پاشماوهی ... پیداچوونه ویهک بۆ بهرهمه کانی

کاور

هول بده زیاتر جدی بیت له ژبانی خوتداو گرنگی بهو شتانه بده که به راستی شایانی نهون ههولئ بقی بدهیت، هه ندیگ کارو چالاکسی هیه که سوودی نییه بۆ تۆ. باشتیرین رۆژی ههفته بۆتۆ دوشه ممهیه

ک

لهم ههفته بدها به هۆی کارێکی به سوود که بۆ خۆتو شوینی کاره کهت ئه نجامی دههیت پاداشت دهگریت، لهوانه به هه رۆژیک له پێشهوه بیت. باشتیرین رۆژی ههفته بۆتۆ چوارشه ممهیه.

ک

لهم ههفته بدها له هۆی ته ندروستییوه توشی کیشه دههیت، ئه م ماوه یه رۆژ گونجاوه بۆ نه نجامدانی ئه و چالاکانه ی به نیازی ئه نجامی بدهیت. باشتیرین رۆژی ههفته بۆتۆ پینتشممهیه.

ق

به هۆی چاره پوانی زیاد له هدی تۆ له بهرامبه ره کانت، توشی گرفت نههیت، باشتروایه هه ندیگ گرنگی بدهیت به قسه کانی بهرامبه ره کهت، باشتیرین رۆژی ههفته بۆتۆ چوارشه ممهیه.

ش

لهم ههفته بدها هه لیکي باشت بۆ دهره خست، له بوری کارکردندا ههول بده باشت سوودی لۆره گریت، باشتروایه هه ندیگ زیاتر دلگراوان بیت، باشتیرین رۆژی ههفته بۆتۆ چوارشه ممهیه.

ه

له هۆی سۆزدارییوه په پویندیه کانت به ره و باشت دههیت، ههول بده ئه و هه لانی که کرهوتنه بۆ به ره ی نه که پته وه، به قسه ی ناخۆش دلی که س عاجز مه که، باشتیرین رۆژی ههفته بۆتۆ س نه ممهیه.

ه

په پویندیه له م ماوه بدها خۆت به دور بگریت له و که سانه ی که ترست لێیان هیه، چونکه زۆر جار بیانوو به تۆ ناگرن، به لکی تۆش ههول دههیت بۆ توپه بوونیان. باشتیرین رۆژی ههفته بۆتۆ شه ممهیه.

گ

ئهم ههفته به کاتیکی گونجاو نییه بۆ قسه کردن له سهر پویندیه کانت، زیاتر گرنگی بده به ریکهستنی ئه و کاره نا ته وانه ی که وهک خۆی ماوه ته وه. باشتیرین رۆژی ههفته بۆتۆ چوارشه ممهیه.

ک

خوشه ویستی بهرامبه ره کهت وای لیکردوویت که زیاتر ههست به ئازار ده کهیت، به لأم باشتروایه په له نه کهیت، تاوه که دنیای دههیت له راستی ئه و خوشه ویستییه. باشتیرین رۆژی ههفته بۆتۆ دوشه ممهیه.

ک

ههول بده زیاتر باشت له کاته کانت سود وهگریت، ته نه با به ریکردنی ئه م کاتانه ژبان نییه، باشتروایه پلانزیه کهت هه بیت بۆ داماتووی خۆت. باشتیرین رۆژی ههفته بۆتۆ یکه ممهیه.

س

لهوانه به ههست به میلاکی بکهیت به هۆی قورسایی ئه و ئه رکانه ی که له سه رته، به لأم ههول دانی تۆ بپسود نییه، ههول خۆت بده به دلنیاییه وه سوودی لێده پیینت. باشتیرین رۆژی ههفته بۆتۆ سینه ممهیه.

ه

هه ندیگ رووداو له ژبانتا رووداد که رهوتی ژبانت به ره و باشت دههیت له وانه به بهاتنی که سیکو نریک بۆلات ههول لیکو خۆش بیستی کهت که چاره یه ناکهیت. باشتیرین رۆژی ههفته بۆتۆ ههینییه.

که لێوانیوه له کۆلیایه تیو ئه شکه نهجه و چهوسانده وه، بۆ نمو نه که سا یه تیه کانی ناوشا تۆنامه ی غۆریلا ی توکن هه مویان که سانیکو دۆراو بیتوانا و چهوسا وه، ههروه ها که سایه تیه کانی ناوشا تۆنامه ی که شتی پۆژ به ناوشه ودا، ده بن به ژماره یه که مرۆقی بیبه زه یی و دلره قو دوا جار که سایه تیه کانی ناوشا تۆنامه ی ئیمپراتوری جۆن، که سانیکو هه له په ره ست و خۆیستن که سه ره نجام هه مویان باجی ئه م له خۆبا ییبوو نه ی خۆیان ده دن.

هه رچه نده تراژیدیا کانی تۆنیل تراژیدی دۆزه خسی و تاراده یه کیش ئه فسانه ییه، به لأم سه ره پای هه موو ئه م شتانه ش زیندوو پراسته قینه نو ده توانین تۆنیل بخه یه ریزی ئه و ژماره که مه نوسه رانه ی سه رکه و توه نه هه ردوو جیهانی جیاوازو نامۆ به یه کتری ئه فسانه و پاستی پیکه وه گرئ ده دن، به مچره ش تۆنیل سه رکه و توه نه لهم دوو پیکهاته یه جیهانیکو تایبهت به خۆی دروست کردوو.

چه پاندنو به عه یب دانانی سیکس شوینه واریکو خرابی له سه ر گه نجانسی کۆمه لگه نا ئازاده کانه به تایبهت په گزی می دروست کردوو و بۆته هۆی ئازاریکی ده روونی و تاکه که س توشی خه مۆکی ده کات، ئه وه ش بۆته هۆی دروستبوونی هه ندیگ له کیشه خیزانییه کانه به هۆی ساری سیکسو نه بوونی شاره زایی و تیرنه کردنی ئه و په مه که، ئه وه جگه له زۆربوونی دیارده ی سیکسفرۆشی و سیکس کریی و په نابردنه بهر تیرکردنی په مه کی سیکسی له ده ره وه ی خیزانو به لادابردنی تاکه که س به ره و دورکه و تنه وه له په یوه ندییه خیزانییه کانه له ناوچونی بنه ما ئه خلاقیه کانی کۆمه لگه .

ناوه روونمان که پشتیان پیده به ستین به وهیوایه ی بتوان ده ریزمان بکن. سه ره پای هه موو ئه وشتانه ی که له سه رشتیوازی نوسینی تۆنیل باسکراده توانین ئاره زووی تۆنیل بۆ سو ده رگرتن له ئه فسانه به رینه وه بۆ ئاره زووی تراژیدی نوسینی خودی نوسه ر. بیرمه ندان به چه ند شتیوازیکی جیاوازا په ی تراژیدی ده کن، بۆ نمونه به بۆچوونی هیکلو ئه ره ستوو نیچه تراژیدی له قولایی ئایین و ئه فسانه کانه وه سه رچاوه ده گریت، که سایه تی تراژیدی ههروه که که سایه تیه ئه فسانیه کانی تره گه ر په یوه ست نه بیت به جیهانیکو بالو نه زانراوه وه، ئه و بیگومان خاوه ن که سایه تیه کی جیاوازو تایبه تمه نده له چا و که سایه تیه کانی تر. ده توانین تۆنیل به میرانگری راسته و خۆی تراژیدیای یۆانی کۆن ئه ژمار بکه یی و به که سیکک بیشو به یینن که هیلئ په یوه ندی نیوان تراژیدیای کۆن و شانۆی هاوچه رخه . بۆجین تۆنیل، جگه له سو ده رگرتن له کۆمه لیک پیکهاته ی تراژیدی و

پاشماوهی ... چه پاندنی سیکسو ..

تاکه که سی به ره و گرته به ری ریگای چهوت برده وه . له ده ره نجامی ئه و ناداپه ره رییه ی له گه ل مرۆقه کانه کراوه، ئیستاشی له سه ربیت کۆمه لیک شوینه وارو دیارده له نیو کۆمه لگه نا ئازاده کانه دروست بوون وهک ساری سیکسو که ئه م حاله ته زیاتر ژناتی گرته وه، ئه ویش له ده ره نجامی نه بوونی شاره زایی ته واه له هه مبه ر پرسی سیکسو و موماره سه کردنیدا، یاخود لادانی سیکسو به چه ند شتیوازی ریگه ی جۆراوجۆر وهک ده ستریزیکردنی سیکسو بۆ سه ر که سیک بئ جیاوازی جینده رو ته من، ته نگیه هه لچینی سیکسو (التحرش) واته ده ستریدن و په لاماردان له ناو خۆیندنگا و شوینه گشتیه کانه، ده ستریزیک

وهزارهتی دادی عیراق پیوستی به وه رگی ری کوردییه

وهزارهتی دادی عیراق پیوستی به حهوت وه رگی ری کوردییه که وهک یاری ده ده ری وه رگی ری دامه زین به و مه رجی ده رچووی زمانی کوردی بن. ئه و که سانه ی خوازیارن ده توانن داوکانیان که برییتین له م پیداو یستیانه ی خواره وه بیگه بنه بینه ای تازهی وهزارهت له به غدا له ناوچه ی علاوی پشت جامیعه ی ئیبنو بنییه، دواکات بۆ وه رگرتنی داواکان رۆژی پینتشممه ۲۰۰۹/۱۲/۲۴ یه .

پیداویستی کانه:

- داوایه که په یوه ست بیت به دائیره ی مالیه وه
- نوسخه یه کی مله ون له پشتگیری نیشته جیبون ره گه زنامه و ناسنامه ی باری که سیتی
- بپوانامه ی ده رچوون یان نوسراویک له کۆلیزه که په وه .

usaid پیوستی به کارمه نده

پروژه ی ته تویری usaid پیوستی به سن کارمه نده بۆ شاره کانی ههولئو ده مۆکو سلیمانی به م مه رجانه ی خواره وه:

- ده رچووی په یمانگا یان زانکو بیت.
- زمانه کانی عه ره بی و کوردی و ئینگلیزی باش بیت
- شاره زایی هه بیت له به کاره یانی کۆمپیوته رو ئه نته رنیت Microsoft applications
- شاره زایی هه بیت له کارکردن له گه ل ریکخراودا

ئو که سانه ی خوازیارن ده توانن سیفی خۆیان بنیرن بۆ ئه م ناو نیشانه:

iraq.com-iwasman@msi

فاروق گروپ پیوستی به کارمه نده

کۆمپانیای فاروق گروپ پیوستی به م کارمه ندانه ی خواره وه یه:

- ۱- یاری ده ده ریکی شه خسی
- ۲- سکرتری ک
- ۳- یاری ده ده ریکی سه رچاوه مرۆیه کانه
- ۴- ژمیریاری ک
- ۵- وردبینی ک

خوینه رانی ئازیزی نم نم، ئه م رۆژنامه یه له خۆتانه وه بۆخۆتانه، له گه ل ده رچوونی هه ر ژماره یه کیدا سه رنج و پینتشممه کانی خۆتانه مان بۆ بنیرن تاوه که به هه ردوولا بتوانین له ئاست خواست و ویستی ئیوه ی به ریزدا بین. بۆناردنی سه رنج و پینتشممه کانتان ده توانن په یوه ندی به ژماره ته له فۆن ناو نیشانه کانی رۆژنامه که مانه وه بکن.

ته وریعی ژماره ی پینشو تان زۆر خراپ بووم من رۆژی شه ممه بینومه، تکایه ته وریعتان باش بکن.

سامان محمه د - سلیمانی

سلوو، ژماره ی پینشو تان له هه موو ژماره کانخایتر بوو، مانشیته که ی سیاسی بوو، بابه ته کانی زۆریه ی نه فسی بوون و پیکردنه وه ی پیوه دیاربوو.

ئاکو محمه د - هه ولئیر

به راستی ژماره ی پینشو تانم زۆر به دل بوو، چونکه سیستمی داده ریسی هه ری می کوردستان زۆر په پپوتسه و پیوستی به کارکردنی جدی هیه، به تایبهت بارو دۆخی زیندانییه کانه و شتیوازی مامه له کردن له گه لیان دا.

پاریزه ری ک

ئو مانشیته ی ژماره ی پینشو تان بۆ ئیوه زۆر گه وره یه، بزانه چی ده نووسن.

عه قیدی ک له فه رمانگه ی گرتن و گواسته وه

با به ته کانی رۆژنامه که تان زۆر لۆژیکی و زانستیین، خۆزگه به شتیوه ی گۆشار ده ره ده چوو، چونکه ئه و جۆره با به تانه له گۆقاره کانه زۆر ترین خوینه ریان هیه، له رۆژنامه گه ری کوردیدا که متر ئه و با به تانه له رۆژنامه دا داده به زیت، وهک ئه وه ی رۆژنامه کانه تانها بۆ چه له حاننی سیاسییه کانه دانرابن.

رۆژنامه فرۆشیک

ناو نیشان:

سلیمانی - شاپتی سالم - ته لاری ئوسکار - نهومی چواره م

هه موو په یوه ندییه ک راسته و خۆ له ری سه رنوسه ره وه ده بیت: ئیهمه یلی سه رنوسه ر: shwan@journalist.com

ژماره ی مۆبایل: ۰۷۷۱۰۲۶۸۰۰۴

ته له فۆنی نوسینگه: ۰۷۴۸۰۱۰۱۷۰۰

خیزانی نم نم

چۆلی ئه سعه د
شهنگه په حیم
شاخه وان مه محومد
سامان سیوه یلی
محمه د ره سول
به رزان عه لی حه مه

خاوه نی لیمتیا ز:

کۆمپانیای رووداو

راویژگری یاسایی:
هه وار جه لال

له خهونی خویندنه وه بونه وروپا و له ویشه وه بومالی باوان

«مانه ووم به بیوه ژنی به دبه ختیبه کی تر بوو، چونکه له م کومه لگه یه دا جیابونه وه عیبیه»

نارین، کچه کورډیکي نيو خیزانتيکی نيشته جیي هه ريمي کوردستان بوو، بهر له وهی هیچ ناره زوویییه کی مه بیټ هه ولی ته واکړدنی خویندنی ده دا، به لام براکانی وواتریش هوسه رکه کی، ته نهاو ته نها ژوریکي تهنگو تاریکی زیندانی بؤده که نه قوتابخانه ی ژیان تا له وئی دريژه به خویندنی نازاره کانی بدات.

تریفه قهره داغی

نارینسی ته مهن ۲۳ سال، بهر له وهی کیشه کانی ژیان رووبه پرووی بیټه وه، خویندنی سه ر ه تایی ته و او ده کات، به لام نه خوځشکه وتنی باوکی بؤه و یکه مین ناخوځشی ژیانی ده بیټ. جار جار که ته ماشای بیدهنگی و نارامییه که کی دایکی ده کات، هه ست ده کات نه و ده توانی له خه م ه کانی کچه کی کی م بکاته وه، «له گه ل دایکمد و ه کو دوو ه اوپئ بووینو ه اوخه می یه کترووین». له گه ل گه وروبوونی کیشه کانی، خیزانه که شی گه وروتر ده بنو له رووی ده رو نییه وه ماندوتری ده کن، به لام به هو ی خوځه ویستی بؤ خویندنی، کیشه کان نابنه هو ی وازه یتانی له خویندنی قونای سنییه می ناوه ندی ته و او ده کات، «نه و سئ ساله م به نه ه امه تییه کی سه خت به سه ر برد، روژانه ده چوومه خویندنی ده گه پاره وه، به بی نه وهی به شداری هیچ بؤنه و خوځشییه کی خویندنگه م بگردایه». به و ته ی خو ی، نارین نه و ماوه یه ی خو ریکي خویندنی ناوه ندی بووه، چه ندینجار له لایه ن براکه ی و براژنه که یه وه ریگری خویندنی لیکراوه و روبه پرووی مامه له یه کی خراپ ببوه وه، «له رووی ده رو نییه وه زور نازار ده درام، هه مو نه مانه م قبول کرد له به ر نه وهی بخوینم و خو م پیگه یم».

موت: ناکام شین هادی

به بی هوسه ر له هه نده رانه وه ده گه رپته وه نارین، له ژیر داواو بریاری براکانی ده گه رپته وه هه ریمی کوردستان و ناهیلن له و ولاته به ته نها بمینیته وه، «پینانوتم بچیت هه رشوینیک ده تکرین، له ترسی هه رپه شعی براکانم گه پاره وه».

کاتیک نارین ده گه رپته وه و ژوره تاریکه که کی مندالی ده بیته وه شوینی له رپگه ی ه اوپیه کی وه ده یه ویت به شداری تاقیکردنه وهی ده رکه کی بکات، براکانی پییده زاننو نازارو نه شکه نه چه یه کی زوری ده دن، گریانو پارانه وهش بؤ نه و هیچ سوویدیکي نابیت، بؤیه به رده وام به بیانوی نه وهی شوی کردوه و جیابونه وه ته پییده لئین: تو بیوه ژنی، مانه وه ته له ماله وه له هه موشتیک باشته ر. نارین، باس له وه ده کات که نه جامدانی نه و هوسه رگریه ی کیشه کانی بؤ گه وروتر کردوه، خو ی و ته نی نه گه ر نه و کاته به بیرکردنه وه یه کی ته و او وه بریاری بدایه ژیانی و ه کو نیستی لینه ده هات، «مانه ووم به بیوه ژنی، به دبه ختیبه کی تر بوو بؤ ژیان و به رده وام به روومدا ده درپته وه، چونکه له م کومه لگه یه دا جیابونه وه عیبیه».

تیبینی: نه می خویندنه وه رووداویکی واقعییه و ناوی به شدارانی نه م راپورته خوازاون.

هیلاکی جهسته ی خو ی توانای قسه کردنو هیچ هه لسوکه وتیکي جنسی نه بوو له گه لمدا». نه وهی جار جار خه م ه کانی نارین که م ده کاته وه سه ردانی مالی براکه یه تی که له شاریکي تری نه و ولاته ده بیته و له هه ندی بؤنه دا به میوانی دپنه لایان. مردنی باوکی، خه م ه کانی نارین گه ورترو زیاتر ده کاتو ده بیته هوی بیزاربوونی له ژیان، «مردنی باوکم کاره ساتیکي گه وره بوو بؤم، هه مو خه م ه کانم بوو به خه می دایکه ته نها که م له کوردستان». نه و کچه چه ند سال له گه ل که مالی هوسه رید ژیان به سه ر ده بات و بیزاری له ژوره ته نها که کی مال، و له نارین ده کات به ره و مالی براکه ی هه لیتو ماوه ی سالیک دور له هوسه رکه کی له وئی بمینیته وه.

نه وهی که نه متوانی که سیکی باش هه لپژیم». نارین، له ماوه یه کی که مدا ده کاته هه نده رانو خه م ه کانی زیاتر ده کات، چونکه له وئی زیاتر ته نها ده بیته، «کاتیکي زورم ده ویست هوسه رکه م بناسم، ده بوو بؤه مو شوینیک له گه لی بمو له گه لی بخه وم له گه لی بؤیم، نه و کاته ش بؤ من زور سه خت بوو». پاش جیگر بوونیان له هه نده ران، هه رزوو که مالی هوسه ری به لینه کی بیرده چیته وه و ریگه نادات نارین بچیته خویندنگه، به لگو به رپوشته ده ره وهی که مال بؤ ئیشکردن نارین له ژوریکدا به ته نها ده مینیته وه، «له ژوریکدا به ته نها ده مامه و که مالیش ده رگا که ی له سه ر داده خستم تا دره نگانیکي شه و له ئیش ده گه پاره وه، له بیزاری و

ژان گریه دی بیرکردنه وهی ده رووبه ریان

جهتیشتنی خویندنگه، سیوه ی براژنه که کی پیاوینک بؤ نارینی ته مهن ۱۷ ساله ده دوزیته وه و نه ویش بؤ ده رباربوونی له و ژیا نه ناخوځشه، له به رامبه ر وه رگرتنی به لینی ته واکړدنی خویندنی له هوسه رکه کی، بیگوتدانه هیچ شتیک شوو ده کات به کورډیکي دانیشوتوی هه نده رانو له ماوه ی چه ند روژیکي که مدا هه مو رویره سمیکي هوسه ری کۆتایی پیده هینن، «ته نها خه می گه ورم

براژنه که کی له خویندن دوری ده خاته وه گوشاره کانی سه ر نارین ده بیته هوی وازه یتانی له خویندنو ناتوانیت بچیته قونای ناماده ی، ئیتر نه و کچه هه مو روژه کانی له ژوره تاریکه که کی مالی خویندا به سه ر ده باتو بینینی باوکی به و نه خوځشییه کی که نه فتی سه ر جیگه کی کردبوو بؤ نه و، ده بیته نازاریکی گه وره و ناتوانیت له لای هیچ که سیکی باسی بکاتو له دلی ده ریکات، هه میشه خه یالی لای خویندنو ه اوپیکانی خویندنگه ی ده بیته، «به مانه وه م له ماله وه تیگه شتم که سیوه ی براژنم هؤکاری هاندانی براکه م بوو، که ره فتاری باش نه بیته و نه هیلی بخوینم». دوی تیپه رینی ماوه یه ک به سه ر

له گرتوخانه کانی هه ریمی کوردستانه وه

له بری گه رانه وهی بونه وروپا ده خرپته کونجی زیندان

هه ر که له ده رگا ده دات، دایکی گیلان به جینبودان ده ریده کات، نه و پیاوش به وه زور توره ده بیته، تفهنگ ده رده هینیتو ده سترپژیک ده کات به مالی خه زوریداو گیلان و ژنیکی دراوسنیان به رده که ونو گیان له ده ست ده دن. دوی نه و رووداوه نازاد به ره و خواری عیراق هه لدیتو له لایه ن هیزه کانی ناسایش و پولیس ه وه ده سترگیر ده کړیتو دوی حکومدانی بؤه تاهه تایی ده خرپته سوچی زیندان، «ئیسستاش خوځه ویستی هه ر دوو هوسه رکه م له بیرنه چوته وه و به رده وام له بیبری نه واندام».

تیبینی: ناوی به شدارانی نه م رووداوه واقعییه ی سه ره وه راسته قینه نین.

به ته له قون نازاد، ناگادارده که نه وه و نه ویش خو ی پیناگریته و پیش ته و او بوونی مانگه که ده گه رپته وه هه ریمی کوردستان، کاتیک سه ردانی مالی گیلان و له گه ل سه ردارا ده بیینیت، گومانه کانی زورتر ده بن، «که چوومه نریک مالیان، گیلانم بینی تا به رده رگا له گه ل نه و کوره هات، که منی بینی چووه ژوره وه» و دواتر هوسه رکه کی گیلان ده چیته ژوره وه له گه ل دایکو باوکی نه که کی قسه ده کاتو پییده لئین: کچه که مان ته لاق بده، چونکه ئیمه نایدینه وه. چه ند که سیکی ده که ویته نیوانیان، به لام هیچ سوویدیکي نابیتو چه ند جاریکي تریش له گه ل کچه که دا خه ریک ده بنو ناگه نه نه انجام. به و ته ی نازاد بؤ دواچار که سه ردانی مالی خه زوری ده کات و

پاشان سه رله نو و بؤجاری دووه م ده چیته وه نئو ژیانی هوسه ری، نه م جار یان له گه ل گیلان. به و ته ی نازاد، له لایه ن چه ند که سیکی نریکیانه وه ئیره یی به خوځه ویستی نیوان نه و دوو هوسه ر ده بریتو شه رو نازاوه یان بؤدوست ده کړیت، «کار که شته نه وهی منو گیلان له یه ک زیز بیین، بؤهیوربوونه وهی کیشه که به هوسه رکه م وت ماوه ی مانگیک ده گه رپمه وه نه وروپا»، به لام مالی خه زوری که چه ندین که س هاتوچوی کردوون و یه کی له و کورانه (سه ردار) هاموشی کردوون له گه ل گیلان په یوه ندی دروسته کات.

ژنی یه که می سوتاو ژنی دوومی کوشته نه و روژانه ی گیلان و سه ردار ده رونه ده ره وه چه ند که سیکی

که و توه، په شزکامو نه مزانی جیبه که م؟». دواتر په له یه لی پیده که ویتو ده یگه پینته نه خوځشانه یه کی تاییه ت به سوتاری، به لام پاش شوو روژیک نه وال گیان له ده سته دات. له دوی مردنی نه که کی، نازاد به رده وام بیر له هؤکاری خوځسوتانی خیزانه که کی ده کاتوه و بؤی روون نابیته وه، «هه مو روژیک دووچار ده چومه سه ر گزپه که کی بؤنه وهی هؤکاری خوځسوتانده که م پیلیت».

بؤدوه م جار نازاد ژن ده هینن نه و پیاوه نریکه کی سالیکو شه ش مانگ، به ته نهایی ده ژوی بیر له روژه خوځشکانی ژیانی له گه ل نه والی هوسه ری ده کاتوه، به لام دواتر چه ند جاریک کچیک ده بیینیتو ماوه یه ک په یوه ندی خوځه ویستی له نیوانیاندا دروست ده بیته،

بکاته وه و روژیک بگه رپته وه بؤ زیدی خو ی، بیته خاوه ن کاریک که ده سته که ویتکی باشی هه بیته، بؤنه وهی بتوانیت ژیانی هوسه ری پیکه وه بنیتو ژیانیکي خوځشی هه بیته.

نه وال بؤچی خو ی سوتاند؟ دوی گه رانه وهی بؤ هه ریمی کوردستان، نازاد ده چیته وه شاروچکه که کی خو ی له وئی نیشته جئ ده بیته، پاش ماوه یه ک عاشقی کچیکي ناسراوی خو یان ده بیته دواتر ماری ده کاتو ژیانی هوسه ری له گه لدا پیکه هینیت. ماوه ی چه ند مانگیک نازاد له گه ل نه والی هوسه رید ژیان به سه ر ده بن و بن کیشه ده بن، به لام روژیک که نازاد له بازار ده گه رپته وه ده بیینیت نه که کی خو ی سوتاندوه، «که نه والم بینی به و شیوه یه

دوی له ده ستانی هوسه ری یه که می، نازاد ده بیته هوی کوشتنی هوسه ری دوومی به رله وهی به ره و نه وروپا بگه رپته وه، له ژوریکي زیندانا ده مینیته وه و دريژه به پاشماوه ی ژیانی ده دات.

هیشوو به کر

نازاد، دانیشوتی شاروچکه یه کی هه ریمی کوردستانه و چه ند سالیک به ر له نیستا، به ماندو بوونیکي زور له کاتیکي نااوامدا سنوری چه ندین ولاتی بری تاگیشته نه وروپا، له وئی چه ندین کار ده گزپیتو به درپژایی نه و ماوه یه ی له وئی ده مینیته وه سه رقالی کارکردن ده بیته، به و نومیده ی بتوانیت بریک پاره کؤ

بۇ بەپۇزان ستافى رۇژنامەى نم نم
باپەت/ سوپاسو پىزانىن

بە ناوى خۇمان و گشت فەرمانبەرانى بە پۇتو بەرايە تىە كە مان و سەنتەرى كۆمپوتەرى نابىنايان (سوپاسو پىزانىنى) خۇمان ئاراستە دەكەين لەبەر ھاوكارىتان بۇ كەمئەندامان (نابىنا) لەدەرگەردنى پاشكۆى رۇژنامەى (برايىل بۇ نابىنايان) كە كارى زۆر گىنگو پىويستە بۇ (نابىنايان). دووبارە دەست خۇشيتان لىدەكەين، ھەر نمونەتان زۆر بىت بۇ خزمەتكردى گەلو نىشتمانو بە تايبەت بۇ خاوەن پىداويستى تايبەت. لەگەل رىژدا...

ناشتى نورى عەبۇلا
بە پۇتو بەر

بۇ خەلقئورە بۇ خەلق

3 وينە
3 جەژن
1 خاك
1 ئاسمان

بۇ خەلقئورە بۇ خەلق

